

TRUNG TÂM ĐÀO TẠO TÀI NĂNG TRẺ CHÂU Á THÁI BÌNH DƯƠNG



Nguyễn Thành Nhân - Nguyễn Hoàng Sơn - Lương Dũng Nhân  
Nguyễn Hoàng Minh Tân - Nguyễn Thị Diệu Hạnh - Nguyễn Vũ Nguyên

# THẮP NGỌN ĐUỐC XANH

sống có  
giá trị!

Tái bản lần thứ 7



NHÀ XUẤT BẢN TRẺ



# Sống Có Giá Trị III - Thấp Ngọn Đuốc Xanh

Tác giả: Nhiều Tác Giả

Nhà Xuất Bản Trẻ

Năm xuất bản: 2012

Ebook: HockeyQ

---

TVE4U

## **SỐNG CÓ GIÁ TRỊ - Tập 3. THẮP NGỌN ĐUỐC XANH**

### **SỐNG CÓ GIÁ TRỊ**

### **Tập 3 – THẮP NGỌN ĐUỐC XANH**

(Tái bản lần thứ nhất)

*Nguyễn Thành Nhân - Nguyễn Hoàng Sơn*

*Lương Dũng Nhân - Nguyễn Hoàng Minh Tân*

*Nguyễn Thị Diệu Hạnh - Nguyễn Vũ Nguyên*

### **LỜI MỞ ĐẦU**

“Không có bí mật nào tạo nên thành công. Đó chỉ là kết quả của sự chuẩn bị, làm việc hết sức mình và rút ra kinh nghiệm từ sự thất bại”.

*Colin Powell*

Bạn trông thấy gì ở trên này??? .....

Bạn thân mến,

Với câu hỏi ở trang trước, nhiều người trong chúng ta sẽ trả lời đó là “một câu châm ngôn” một số ít hơn sẽ trả lời “một câu châm ngôn nằm trên một tờ giấy trắng” và hầu như hiếm người sẽ nói đó là “một câu châm ngôn nằm trên một tờ giấy trắng, được in vào một quyển sách; và cả thế giới, bao gồm cả bản thân ta - bao quanh nó”.

Rất nhiều lúc, chúng ta hoàn toàn bị giới hạn về tầm nhìn, khiến chúng ta chỉ tập trung vào những gì dễ thấy trước mắt mà quên đi rất nhiều điều tuyệt vời đang bao

quanh. Đó là nguyên nhân của hầu hết thất bại và đau khổ trong cuộc đời.

Trong 2 tập đầu tiên của bộ 3 tập sách Sống có giá trị nằm trong tủ sách Kỹ năng phát triển toàn diện con người, đồng hành cùng nhau, chúng ta đã chia sẻ rất nhiều bài học quý giá. Bạn đã biết để ý đến những thói quen của mình hơn, biết tránh những căn bệnh tuổi teen, biết mạnh mẽ đứng lên sau thất bại, biết giá trị của những người thân xung quanh mình và trân trọng gia đình... Rõ ràng, chặng đường để làm được những điều đó không hề dễ dàng, nhưng rất đáng để cố gắng, phải không bạn? Thành quả dựa trên những điều dễ dàng thường kém giá trị, chỉ có thành quả từ gian nan, thử thách tốt độ mới là những viên ngọc sáng nhất trên cuộc đời.

Khi bạn đã cầm trên tay cuốn sách thứ ba này, chúng tôi tin chắc rằng bạn đã sẵn sàng cho những thử thách lớn hơn. Đúng vậy, trong Tháp ngọn đuốc xanh, chúng tôi đòi hỏi ở bạn rất nhiều: bạn phải sẵn sàng trả lời những câu hỏi của chúng tôi, tham gia đúng những hoạt động được nêu ra, chiêm nghiệm bài học và tự tổng kết kiến thức của mình, rồi áp dụng liên tục vào thực tế. Những kiến thức bạn sẽ đọc cũng phong phú hơn, áp dụng cho một thế giới rộng lớn hơn, và được chắt lọc từ rất nhiều bí mật thành công của những con người vĩ đại nhất thế giới.

Như 2 cuốn sách trước, mỗi nội dung của Tháp ngọn đuốc xanh sẽ được truyền đạt đến bạn trong 2 ngày, và bạn cần cộng tác chặt chẽ nhất với chúng tôi để đảm bảo hiệu quả cao nhất cho tương lai của chính bạn. Ngày đầu tiên của

mỗi nội dung, bạn sẽ được giới thiệu tất cả những kiến thức, thái độ sống, cách suy nghĩ cách hành động..., và cả những yêu cầu bài tập tại chỗ (bạn hãy nghiêm túc thực hiện những bài tập này (chúng không chiếm nhiều thời gian, nhưng sẽ đóng vai trò quan trọng trong việc khắc sâu kiến thức vào trong bạn, biến nó thành của bạn, chứ không chỉ của chúng tôi). Ngày tiếp theo sẽ là một trang trắng, biểu trưng cho cuộc đời của bạn đấy. Bạn sẽ cùng chúng tôi hoàn tất quyển sách này bằng chính những trải nghiệm của riêng mình, với những kiến thức đã học được ngày hôm trước. Thông qua những trải nghiệm này, bạn sẽ thấy những điều gì phù hợp nhất cho mình, những gì mình cần điều chỉnh, để cuối ngày, tất cả trở thành những hành trang hiệu quả nhất cho cả con đường đời sau này của bạn. Hãy nhớ nhé, cuốn sách này không chỉ là tác phẩm của chúng tôi, bạn cũng là người đóng góp 50 phần trăm vào nó đấy, và thành công của chúng tôi không chỉ là khi bạn đọc sách, mà là khi cuộc đời bạn thực sự tốt đẹp hơn. Bạn hãy hứa, giúp chúng tôi thành công rực rỡ nhé!

Ngay lúc này, bạn cần hít một hơi thật sâu, mỉm cười và sẵn sàng cho chuyến hành trình đầy thử thách nhưng vô cùng đáng giá này. Hãy đảm bảo mình đã thắt chặt dây an toàn, chúng tôi sẽ đưa bạn đi rất nhanh đấy!

*NHÓM TÁC GIẢ  
TRUNG TÂM ĐÀO TẠO TÀI NĂNG TRẺ  
CHÂU Á THÁI BÌNH DƯƠNG ATY*

## **Ngày thứ hai mươi mốt. BẠN LÀ MỘT THIÊN TÀI?**

Điều đầu tiên chúng tôi yêu cầu bạn là đọc thật kỹ tiêu đề của chương này và trả lời nó một cách nghiêm túc: “Bạn có nghĩ rằng mình là một thiên tài?”. Câu hỏi này rất quan trọng, vì nó liên quan đến việc bạn sẽ tiếp cận nội dung tiếp theo bằng thái độ như thế nào.

Bạn có nghĩ rằng mình là một thiên tài? .....

Trong quá trình huấn luyện và tổ chức các khóa đào tạo về Kỹ năng phát triển toàn diện con người, có một nội dung khá thú vị nhưng cũng là thử thách cho cả êkip của chúng tôi: “Làm thế nào để giúp cho một người bình thường nhận ra được năng lực thật sự của họ?”; hay thậm chí còn xuất hiện những câu hỏi “Có thể biến một người bình thường thành một thiên tài được không?”.

Với một tư duy bình thường thì việc trả lời “Có thể” cho câu hỏi này giống như chuyện biến một người bình thường trở thành siêu nhân. Và nếu làm được như vậy thì hóa ra chúng tôi chính là những vị thần - có năng lực đặc biệt và ban phép cho những người mà mình lựa chọn. Nghe đến đây có vẻ thật hoang đường. Tuy nhiên, trong quá trình nghiên cứu các tài liệu về não bộ - trung khu điều khiển con người - kết hợp với các phương pháp “nói chuyện” với tư duy, sau đó đem áp dụng vào thực tiễn, câu trả lời sẽ khiến nhiều người ngạc nhiên: “Không có gì là không thể nếu chúng ta có ý chí và quyết tâm”. Đó cũng chính là cơ sở để chúng tôi tìm ra những phương pháp kích hoạt năng lực trong chính bản thân của mỗi người.

Đây là chương khá đặc biệt khi toàn bộ những nội dung và cơ sở chúng tôi đều lấy từ dẫn chứng thực tế, những nhân vật được gọi là thiên tài trong lịch sử hay những tài năng đã và đang nổi tiếng trên thế giới hiện nay. Những người được xã hội thừa nhận là thiên tài không hẳn chỉ bởi tài năng bẩm sinh trong những lĩnh vực chuyên môn của họ. Điều này cũng có nghĩa là: Bạn có thể tạo ra một tài năng. Nghe thật kiêu ngạo, nhưng nếu bạn đã đặt niềm tin vào chúng tôi suốt 20 ngày vừa qua thì hãy cùng theo dõi tiếp cuộc hành trình để chiêm nghiệm và vận dụng cho chính mình.

Trước khi thật sự đi vào nội dung chính, điều bạn cần làm là tỉnh táo và tìm một nơi yên tĩnh để “nói chuyện” với chính mình. Tập trung và chuyên tâm, kiên trì theo từng bài tập, tự hứa phải sống thật với chính bản thân, có như thế bạn mới nhận biết được năng lực thật sự của mình hiện nay và phương pháp để khai phá nguồn lực tiềm ẩn còn lại trong cơ thể bạn. Chúng tôi tin chắc rằng nếu bạn làm đúng những điều này thì ngày 21 này sẽ tiếp thêm cho bạn một dòng chảy năng lượng mới vô cùng mạnh mẽ.

Nào, bạn đã sẵn sàng để bước vào thử thách đầu tiên chưa? Cuộc hành trình sẽ bắt đầu từ việc phân biệt giữa thiên tài và người bình thường giống và khác nhau những gì. Thật tập trung, bạn có 10 giây để nhìn thật kĩ trang tiếp theo:

### ***Luận chứng đầu tiên***

Câu hỏi đặt ra cho bạn: có bao nhiêu ký tự trong hình vừa rồi? Và bạn có thể đọc lại hết các ký tự đó không? Nên

nhớ rằng bạn chỉ có 10 giây để nhìn thật kỹ những kí tự đó mà thôi, nếu nhìn lâu hơn thì bạn đã làm sai quy tắc rồi đó. Thật không dễ dàng để nhận biết được có 10 ký tự xuất hiện và đọc vanh vách từng ký tự trong khi thời gian quan sát chỉ có 10 giây phải không bạn của tôi?

Vậy điều đặc biệt trong bài tập này là gì? Tại sao lại phải ghi nhớ những ký tự trên trong 10 giây? Cái tên ĐIỆN BIÊN PHỦ - một địa danh lịch sử nổi tiếng, gần như mỗi người dân Việt Nam đều biết - sẽ không cần đến 10 giây để bạn nhận ra và sau đó đọc vanh vách từng chữ cái xuất hiện trong đó. Nhưng nếu chúng tôi nói với bạn rằng những chữ cái xuất hiện ở trang trước nằm trong cái tên ĐIỆN BIÊN PHỦ thì thế nào? Có thể bạn không tin, nhưng chữ ĐIỆN BIÊN PHỦ (chứa 11 chữ cái) có thể khiến bạn nhớ và đọc lại trong vòng 1 giây sau khi nhìn thấy. Nhưng còn ở những chữ cái trong bài tập thì bạn không thể nào nhớ trong vòng 10 giây. Điều này lặp lại tương tự với những con số, não bộ chúng ta (khi chưa huấn luyện) không thể nào nhớ hơn 6 đối tượng trong 5 giây, vậy mà gần như mọi người đều có thể nhớ được ít nhất 3 số điện thoại di động quan trọng cho mình. Tại sao lại có chuyện kỳ lạ đó xảy ra? Đó cũng chính là cơ sở đầu tiên chúng tôi muốn bạn tiếp cận trong chương này: sự khác biệt nằm ở mối liên kết.

Chính điều này tạo nên sự khác biệt giữa một người bình thường và người phi thường. Các nơron - nơi tạo nên trí thông minh - là thành phần chính trong não, nơi thu nhận và xử lý các thông tin.

Sự liên kết giữa các neuron giống như mạng Internet, và mỗi neuron giống như con chip điện tử. Chúng ta học tập và tư duy nhiều thì sẽ tạo càng nhiều nếp liên kết trong não, đó chính là trí tuệ. Tuy nhiên, tế bào não ở người trưởng thành không được sinh ra thêm nhưng sẽ mất đi nếu chúng ta ít tư duy, hoặc nếu chúng ta sinh hoạt không hợp lý như không ăn sáng thường xuyên. Đó là lý do càng về già thì trí nhớ và khả năng tư duy càng bị giảm sút.

Não của chúng ta có hơn 20 tỷ neuron, và mỗi con người sinh ra đều có xấp xỉ như nhau số tế bào não ấy (chỉ trừ các trường hợp bị bệnh bẩm sinh ở hệ thần kinh). Không khác nhau về số lượng neuron, nhưng chúng càng liên kết nhiều với nhau có nghĩa là nhiều thông tin sẽ được xử lý hơn, tốc độ xử lý cũng nhanh hơn. Những người với mức độ liên kết rất cao có khả năng xử lý thông tin tốt, và chúng ta thường gọi họ là thiên tài. Vậy, sự khác nhau bẩm sinh giữa người bình thường và thiên tài là gì? Chính xác là chẳng có gì cả. Quan trọng là chúng ta rèn luyện như thế nào thôi. Và chắc chắn rằng tài nguyên não của chúng ta là vô tận, dù chúng ta sử dụng trí nhớ, lưu trữ thông tin và hoạt động liên tục thế nào đi nữa cũng không dùng hết.

Nhưng có vẻ bạn vẫn băn khoăn, vẫn cảm thấy có gì đó không đúng, do một quan niệm lâu đời:

***Tài năng do thiên bẩm, do sinh ra mà có???***

Để kiểm chứng, bạn hãy đọc 3 mẫu chuyện nhỏ về 3 nhân vật dưới đây. Nếu may mắn bạn có thể bắt gặp được

hình ảnh của mình, hay nhìn thấy được câu trả lời cho thắc mắc trên.

Câu chuyện 1: Ngày 14/6/1987 một cậu bé ra đời tại Rosario. Lúc nhỏ, cậu mắc chứng bệnh còi xương. Vì vậy, ở tuổi 13; trông cậu chẳng khác nào một chú nhóc 10 tuổi. Tầm vóc nhỏ thó của cậu khiến tất cả những câu lạc bộ bóng đá ở Argentina đều từ chối thu nhận. Thế nhưng, đúng vào thời điểm cậu và gia đình chán nản nhất (năm 2000), các tuyển trạch viên của một đội bóng lớn đã xuất hiện. Nhận thấy tài năng của cậu bé, họ “đánh liều” đưa cậu nhóc và gia đình về Tây Ban Nha, vừa tập ở “lò” La Masia (trung tâm huấn luyện của đội bóng Barcelona, vừa chữa căn bệnh còi xương. Thành quả cho sự kiên nhẫn của đội bóng và nỗ lực của cậu bé chính là những danh hiệu cá nhân và cúp vô địch cậu đã cùng Barcelona thu tóm trong khoảng thời gian qua. Đó chính là Lionel Messi, người được mệnh danh là truyền nhân của Maradona - cầu thủ xuất sắc nhất trong bóng đá đương đại.

Câu chuyện 2: Nhà cậu bé rất nghèo, hoàn cảnh khó khăn. Vì gia đình không có đủ tiền để gửi cậu vào những ngôi trường bóng đá tốt nhất, cậu bé đã tự mình “khăn gói quả mướp” tới Sporting Lisbon để “tầm sư học đạo” năm 1997, khi mới 12 tuổi. Cậu nhóc 12 tuổi từng sống vất vưởng ngoài đường phố, bị bọn trẻ lang thang bắt nạt. Ngay cả khi học tập tại Sporting Lisbon, cậu bé cũng bị chúng bạn cười nhạo mỗi khi cậu cất lên giọng tỉnh lẻ. Đã có thời điểm, cậu đã khóc thút thít và gọi điện thoại cho mẹ đòi về. Tuy nhiên, những lời khuyên của bà Maria, mẹ cậu, đã trở thành động

lực cho cậu phần đầu và đạt tới tầm siêu sao như ngày nay. Đó chính là Cristiano Ronaldo – cầu thủ phá kỷ lục ghi bàn ở giải bóng đá Tây Ban Nha và là cầu thủ xuất sắc nhất thế giới năm 2008.

Chúng ta đã bắt đầu bằng những dẫn chứng trong lĩnh vực thể thao với những người đang được giới hâm mộ làng túc cầu xem là thiên tài. Khả năng của họ thì không có gì để bàn cãi nhưng quan trọng là điều gì làm nên thành công và tài năng của họ.

Messi có chỗ dựa là gia đình, luôn ở bên khi cậu bị căn bệnh còi xương hoành hành khiến không thể chơi thể thao với đam mê. Cùng với sự hậu thuẫn của những huấn luyện viên tài năng, và nỗ lực không biết mệt mỏi, cuối cùng Messi đã THÀNH CÔNG.

Chúng ta vẫn thường than vãn rằng bởi hoàn cảnh gia đình quá khó khăn nên không thể thành công được, cũng không có điều kiện để phát triển kỹ năng. Nhưng Ronaldo chính là một ví dụ điển hình của nghị lực vượt lên khó khăn, là người lấy gia đình, lấy hoàn cảnh của mình để làm Động lực tiến lên phía trước.

Tiếp tục với câu chuyện thứ 3. Một cậu bé chậm phát triển, những đặc tính nổi bật ở cậu bé không giống với người bình thường, không phải biểu hiện của một người thiên tài mà ngược lại. Cậu sinh ra đã có cái đầu quá to khiến bố mẹ tưởng là quái thai, rồi lại “chậm phát triển”. Ba tuổi mà chưa nói được, khiến bố mẹ phải đi tìm bác sĩ tư vấn. Chín tuổi cũng chưa nói năng thông thạo. Khi đi học, người hiệu

trưởng đã nhận xét: “Sự hiện diện của cậu đã làm mất đi sự tôn kính trong lớp học”.

Và cậu bé đã từ bỏ trường học từ rất sớm, nhưng với sự đam mê trong việc khám phá và liên tưởng những hình ảnh, cậu bé đã đi một con đường riêng. Đó là nhà bác học Albert Einstein.

Như bạn thấy đấy, nếu như hai trường hợp tài năng ở trên vẫn chưa thuyết phục được bạn thì đối với Albert Einstein, tất cả mọi người đều thừa nhận đó là một thiên tài. Nhưng để có được mỹ từ đó, ở nhà khoa học này còn có một đặc điểm là sự kiên nhẫn và đam mê.

Giờ đây hãy quay trở lại câu chuyện với nhân vật trung tâm của chúng ta, chính là bạn. Bạn hãy thử suy nghĩ:

1. Chúng ta có gia đình không? Những người thân có ủng hộ, quan tâm và chăm sóc cho chúng ta?

2. Chúng ta có đam mê trong lĩnh vực mà mình ưa thích không?

3. Chúng ta có sự kiên nhẫn và nghị lực vượt lên hoàn cảnh không? Có chủ động tìm kiếm tương lai cho mình?

Có lẽ đến đây bạn đã hiểu tại sao chúng tôi lại đề cập đến 3 nhân vật ở trên. Bởi họ chính là hiện thân của thành công và là hình mẫu phấn đấu của nhiều người. Giữa họ với bạn, khoảng cách giữa một người bình thường và một người phi thường không hề xa một chút nào. Câu hỏi thứ 3 có lẽ khiến cho nhiều người phải suy nghĩ, đắn đo (kể cả bạn); nhưng hơn hết chúng tôi muốn nói rằng tương lai và vận

mệnh không ở đâu xa mà nằm trong lòng bàn tay của bạn. Hãy nắm chặt tay lại và cùng bước tiếp cuộc hành trình với chúng tôi nhé.

### ***Việc khó và khó nhất***

Thiên tài là người như thế nào nhỉ? Đó là những người làm được những điều mà người khác không hoặc chưa làm được. Con người không bao giờ ngừng học hỏi và chinh phục: lái phi thuyền lên mặt trăng, điều khiển những cỗ máy phức tạp, chinh phục vùng trời bằng những chiến đấu cơ tân tiến..., tất cả những việc này trước đây dường như chỉ có trong những câu chuyện viễn tưởng.

Vậy đó có phải là những việc khó nhất mà con người từng chinh phục hay vượt qua chưa? Câu trả lời là chưa. Chúng tôi muốn bạn hãy dành một chút thời gian quay lại khoảng thời gian ấu thơ của mình, khi bắt đầu tập đi. Việc giữ thăng bằng thông qua việc tập trung sức vào đôi chân, các cơ và gân phải phối hợp co giãn liên tục, mắt phải nhìn phía trước, tay đưa lên nhịp nhàng, chân tiếp đất với lực vừa phải..., theo ước tính có khoảng 5.000 cử động được sử dụng cho việc giữ thăng bằng khi bước đi, tất cả được thực hiện đồng bộ và nhanh đến mức ta thấy đó là bình thường. Đó chính là một trong những việc khó nhất mà con người học được.

Một ví dụ khác mà chúng tôi muốn đề cập đến chính là tập nói. Việc thực hiện được điều này khó hơn chơi bất kì loại nhạc cụ nào, độ phức tạp tương đương cùng một lúc điều khiển một loạt nhạc cụ. Đầu tiên, khi được 4-5 tháng

tuổi, trẻ em có thể đọc môi, khớp khuôn mặt trên phim câm với các âm thanh. Trẻ sơ sinh có thể nhận ra nguyên âm và phụ âm của mọi ngôn ngữ trên thế giới, và chúng có thể nhận ra sự khác biệt của các âm thanh trong tiếng nước ngoài mà người lớn hầu như mù tịt. Đến khi lớn lên, con người ta có thể học để nói được nhiều ngôn ngữ khác nhau, thậm chí hàng chục ngôn ngữ.

Vâng, một lần nữa chúng tôi xin nhắc lại với bạn: tập đi và tập nói chính là những công việc khó nhất của con người. Bạn thấy không, với những việc khó đến thế mà chúng ta còn làm được và làm tốt; đặc biệt khi tuổi còn nhỏ. Rõ ràng, tài năng ẩn chứa trong mỗi chúng ta là điều không thể phủ nhận.

Chinh phục được khả năng đi, khả năng nói là một trong những hoạt động khó nhất mà con người từng làm (Các học viên chương trình Đào tạo Lãnh đạo trẻ Việt Nam - Teen Leader 2011 - trong một buổi tập đi bộ.)

### ***Những con số ý nghĩa***

Khi nghiên cứu trong lĩnh vực đào tạo và phát triển kỹ năng toàn diện của một người; chúng tôi phát hiện những điều lý thú xoay quanh mối quan hệ giữa hoạt động của các bộ phận trên cơ thể và tư duy của não bộ. Đây cũng chính là điểm tạo nên sự khác biệt giữa mọi người. Điều đó được chứng minh thông qua một bài kiểm tra về tư thế, nếu bạn có hứng thú thì hãy làm theo hướng dẫn để cảm nhận nhé.

Nào việc đầu tiên là bạn hãy khoanh hai tay lại, cho mình đang ở trong tư thế quan sát điều gì đó ở trước mặt,

giữ nguyên từ hông đến chân. Tiếp tục nhìn, nhưng bắt đầu nhẹ nhàng vận mình từ trái sang phải, cho đến khi không còn vận được nữa. Hãy ghi nhớ điểm nhìn nơi bạn đã cố gắng hết sức rồi trở về tư thế ban đầu. Tiếp theo hãy thả lỏng tay, dang rộng đôi tay của mình, vươn vai để tạo sự thoải mái, cho mình cảm giác muốn ôm trọn thế giới vào lòng. Giờ thêm một lần nữa, hãy giữ nguyên từ hông đến chân, bắt đầu vận người từ trái sang phải. Bạn sẽ thấy điều kì diệu xảy ra: giờ đây bạn đã vận mình với biên độ rộng hơn, và điều quan trọng là chỉ cần thay đổi tư thế của đôi tay, bạn đã làm hơn cả lúc đầu khi phải cố gắng hết sức mà hiệu quả lại không cao.

Điều gì làm nên sự thú vị này? Chính là niềm tin. Nếu ngay từ lúc đầu, bạn khoanh tay nghĩ là bạn để mình quan sát và không cần phải tiếp thu thêm kiến thức. Nhưng đến lần thứ hai, bạn mở lòng mình ra, CHO PHÉP mình được tiếp thu nhiều hơn, và dĩ nhiên bạn đã thành công. Mọi quan hệ giữa tư duy và hành động xoay quanh cụm từ CHO PHÉP.

Thực ra trong những sinh hoạt hàng ngày, chúng ta mới chỉ sử dụng 2 - 5 phần trăm tiềm năng của mỗi người, còn khoảng 98 phần trăm đang ẩn chứa, chờ đợi được khai phá. Điều này chỉ vì chúng ta CHO PHÉP mình dừng lại ở tỷ lệ đó. Một số người không bao giờ chịu bỏ cuộc và dừng lại, trong tiềm thức của họ luôn thôi thúc cụm từ CHO PHÉP mình vượt qua được giới hạn đó. Kết quả là họ đã vượt ngưỡng thành công để tạo ra cho mình sự khác biệt. Người

nào biết sử dụng thuần thực sự CHO PHÉP này thì người đó chính là một thiên tài.

Một ngày đẹp trời, mình cho phép mình thức dậy với tâm trạng sáng khoái nhất có thể. Bắt đầu buổi học trên trường, cho phép lưng của mình thật thẳng để có tư thế tốt nhất trong tiếp thu bài; cho phép đôi tai của mình loại bỏ những tạp âm, chỉ nghe lời giảng bài của thầy cô và lời phát biểu ý kiến của các bạn, đôi tay của mình đầy sức mạnh và linh hoạt để ghi lại tất cả những lý thuyết và những điều được thầy cô giáo kết luận. Ánh mắt tinh tường hơn khi nhìn thấy được những điểm bất hợp lý trong bài giải để phân tích. Nếu vận dụng được tất cả bộ phận trên cơ thể, phối hợp với tư duy từ não bộ thông qua cụm từ cho phép, bạn sẽ thấy rằng việc học của mình trở nên dễ dàng hơn rất nhiều.

Như bạn thấy đấy, chỉ với 2-5 phần trăm, con người đã làm được những điều rất khó. Vậy giả sử có một ngày ta có thể khai thác năng lực của não bộ lên gấp 10 lần như vậy hoặc hơn nữa, ta sẽ trở thành người giỏi nhất? Rất nhiều học viên đã từng hỏi chúng tôi câu hỏi này, và câu trả lời dĩ nhiên không như mọi người mong muốn: không bao giờ. Tại sao lại như vậy?

Chắc hẳn bạn đã từng tham gia giao thông ở nhiều phương diện khác nhau, có khi là khách bộ hành, hay tự lái chiếc xe máy mình ưa thích... Dù với phương tiện gì thì bạn cũng nhận ra một điều: không bao giờ mình dẫn đầu tất cả. Bạn có một chiếc xe máy với công suất cực lớn, bạn thả hết ga và chạy hết tốc độ trên đường thì phía trước của bạn cũng có một chiếc xe đạp chạy rất bình thường; dấu cho bạn

có vượt qua họ thì vẫn còn những chiếc xe máy khác, không mạnh mẽ như của bạn nhưng họ đã đi trước bạn. Vậy đó bạn của tôi; không bao giờ mình là người số một cả, luôn có những người giỏi và tài năng hơn mình rất nhiều. Thế nên đừng bao giờ tự mãn.

### ***Chiến lược phát triển tài năng của mình***

Những phân tích ở trên đã chứng minh cho bạn thấy rằng trong bản thân mỗi con người đều có những tài năng. Điều quan trọng là làm sao để kích hoạt năng lượng trong chính bản thân mình.

Điều đầu tiên mà chúng tôi đề cập đến là hãy tìm cho mình một nhóm làm việc thích hợp nhất. Hầu như tất cả mọi người đều hiểu chúng ta sẽ không thể thành công trong công việc nếu chỉ làm một mình. Nhưng làm thế nào để biết được nhóm phù hợp với mình? Và tìm ở đâu? Đó chính là thử thách dành cho bạn. Thật ra có rất nhiều cách tìm cho mình một nhóm để cùng nhau phát triển, nhưng trong nội dung của chương này, chúng tôi muốn đề cập đến cách thức đơn giản nhất nhưng có thể mang lại nhóm tuyệt vời nhất của bạn. Thật ra trong rất nhiều tình huống, gia đình là nhóm cộng tác rất quan trọng - không chỉ bố, mẹ, mà có thể cả anh chị em hoặc những người thân khác. Họ chính là những người hiểu mình và có thể trông cậy được.

Điều tiếp theo chúng tôi muốn khuyên bạn: hãy thuộc lòng câu thần chú không ngừng rèn luyện. Đây cũng chính là mấu chốt giúp bạn bứt phá ngoạn mục. Bạn có biết Bác Hồ của chúng ta đã học tiếng Pháp như thế nào không? Khi đi

trên tàu, gấp bất cứ đồ vật nào Bác đều hỏi và ghi lại vào mảnh giấy, dán vào chỗ dễ nhìn và tranh thủ vừa làm vừa học. Có khi Bác viết thẳng lên cánh tay, tối tối sau khi đi làm về, Bác rửa tay, rồi lại ghi những từ mới vào. Học được chữ nào, Bác ghép chúng lại thành câu thực hành ngay. Ban đầu, Bác tập ghép một vài từ, sau ghép thành đoạn, dần dần tập viết thành bài dài, thành bài báo. Một vĩ nhân đã nỗ lực học tập và không ngừng rèn luyện như vậy. Còn bạn sẽ lựa chọn thể nào?

### ***Quy luật 10.000 giờ và 3 mô hình tập luyện***

Nghiên cứu chỉ ra rằng ngay cả những người tài năng nhất cũng cần ít nhất 10.000 giờ tập luyện để đạt đến những thành công. Những người được gọi là thiên tài; trời sinh để thành công; đều dành rất nhiều thời gian để luyện tập và chuẩn bị - không có một ngoại lệ nào (nghiên cứu không dựa trên những người nổi tiếng hay có lối sống thái quá - mà chỉ dựa trên những chuyên gia thực thụ ở lĩnh vực của họ). Theo đó, luật 10.000 giờ áp dụng cho mục tiêu dài hạn (Long term mission) nhiều hơn là cho những chuyện lẻ tẻ cơ áo gạo tiền của cuộc sống. Chẳng hạn như tỷ phú Bill Gates đã phải làm việc trong phòng máy tính hơn 15 tiếng một tuần ngay từ khi học trung học, để rồi ông có thể đạt tới đỉnh cao của khát vọng mang đến cho thế giới một giải pháp làm việc hiệu quả hơn, qua hệ điều hành Windows nổi tiếng cùng với các ứng dụng văn phòng của mình. Nhóm tiến sĩ trẻ tuổi sáng lập nên Google cũng phải làm việc mỗi ngày trên 15 tiếng và đủ 7 ngày một tuần miệt mài trong suốt mười mấy năm, mới đem đến cho thế giới một công cụ tìm kiếm với

thuật toán rất thông minh và tuyệt vời; để rồi trở thành tỷ phú như hằng mong đợi. Thomas Edison đã phải kiên nhẫn thử đi thử lại các thí nghiệm của mình đến trên 10.000 lần khác nhau mới đem đến cho chúng ta khả năng sử dụng nguồn điện để thắp sáng ngày nay, trong thời gian này ông liên tục bị chỉ trích và chê bai là điên khùng khi cứ mãi thử nghiệm rồi thất bại với các nghiên cứu của mình. Nhóm nhạc nổi tiếng thế giới The Beatles cũng có hơn 10 tiếng tập luyện và biểu diễn mỗi ngày trong những năm đầu vô danh mới mong đạt tới đỉnh cao thế giới trong nền âm nhạc. Hay ngay cả những thiên tài âm nhạc như Beethoven, Mozart; Vivaldi... cũng phải thao dợt mỗi ngày, để rồi tác phẩm của họ ngày một hoàn thiện và đạt tới đỉnh cao của âm nhạc mang tính hàn lâm. Còn ngay trong việc học nhạc, một nghệ sỹ vĩ cầm hay dương cầm chuyên nghiệp khác những người nghiệp dư ở chỗ họ thao dợt trên 4 tiếng một ngày không ngừng nghỉ trong suốt hơn 10 năm.

Vậy quy luật 10.000 giờ thể hiện ở đâu? Bạn hãy kiểm chứng nhé: Bill Gate thực ra đã làm việc với máy tính hơn 10.000 giờ trước khi bắt đầu khởi nghiệp với 20 USD. May mắn thay, trường cấp 3 của ông là trường đầu tiên có 1 chiếc máy tính; và hàng xóm nhà ông cũng là một trong những công ty máy tính đầu tiên. Nhờ giúp việc cho hai nơi này, ông ngày nào cũng có ít nhất 3-4 tiếng sử dụng máy. Do đó thật ra “vốn” của Bill Gates là 10.000 giờ kinh nghiệm điều khiển máy tính, chứ không chỉ 20 USD. Ban nhạc The Beatles nhờ 2 năm chơi nhạc sống liên tục ngày đêm trong quán bar thoát y ở Hamburg (Đức) nên đã có hơn 10.000 giờ

trình diễn nhạc sống trước khi bắt đầu nổi tiếng thế giới. Người chỉ biết ngồi xem TV thì sẽ chẳng bao giờ được mời xuất hiện trên TV.

Vậy quy luật 10.000 giờ có nghĩa là bất cứ ai làm việc trên 10.000 giờ đều trở thành chuyên gia hay những thiên tài? Thật ra trong luận điểm này bạn cần phải nhìn nhận và tư duy một cách khách quan. Bạn làm việc liên tục trên máy vi tính trong vòng 10.000 giờ nhưng chỉ là đánh máy thì bạn cũng chỉ là chuyên gia đánh máy, không thể trở thành Bill Gate được. Điều quan trọng là bạn phải có kế hoạch luyện tập một cách có ý thức. Chúng tôi muốn đưa ra 3 mô hình tập luyện để giúp bạn hoàn thiện kỹ năng và phát huy hết năng lực của chính bản thân: mô hình cờ vua, mô hình âm nhạc và mô hình thể thao.

#### \* Mô hình âm nhạc

Khi có điều kiện quan sát sự tập luyện của một dàn nhạc giao hưởng bạn sẽ thấy rằng để có được một buổi biểu diễn họ phải tập đi tập lại một bản nhạc. Và các nhạc công luôn chơi lại những bản nhạc quen thuộc trước khi trình diễn. Đôi lúc cần phải xem lại những điều cơ bản nhất, đó chính là mô hình âm nhạc. Ngay cả Bill Gate vẫn luôn đọc đi đọc lại sách hướng dẫn kinh doanh cơ bản để giúp ông có những chiến lược phát triển và củng cố thương hiệu của tập đoàn Microsoft.

#### \* Mô hình cờ vua

Thói quen đầu tiên trong 7 thói quen của người thành đạt chính là luôn chủ động (pro - active). Trong môn cờ vua,

hay các loại thể thao trí tuệ tương tự như cờ tướng; cờ vây, người chơi thường rèn luyện và thuộc lòng những thế đánh hay bước đi để nắm bắt được diễn biến tiếp theo của thế cờ đó. Điều này giúp cho các vận động viên hiểu và hóa giải được các nước đi của đối phương. Và trong cuộc sống cũng tương tự, bạn phải luôn luôn tạo cho mình một thói quen chủ động trong tất cả tình huống. Đặt mình trong các trường hợp của người thân, bạn bè, thậm chí là đọc báo ở các lĩnh vực mình yêu thích để xem những người chuyên môn trong lĩnh vực đó giải quyết tình huống như thế nào. Điều này giúp bạn tăng thêm kinh nghiệm và vốn sống cho mình.

#### \* Mô hình thể thao

Đây là mô hình giúp bạn không ngừng rèn luyện các kỹ năng để có thể áp dụng trong cuộc sống thực tiễn. Thực chất mô hình này có thể được so sánh như khi bạn đang chơi bóng đá, bạn cần phải học cách kiểm soát trái bóng, tập dắt bóng và chuyển bóng, sút bóng và di chuyển theo đội hình... Một khi bạn đặt mục tiêu thì hãy phát triển các kỹ năng để thực hiện tốt nhất mục tiêu đó.

Đọc đến đây thì gần như toàn bộ nội dung giúp bạn phát triển nguồn nội lực vô hạn trong chính cơ thể của mình đã được trình bày. Vận mệnh nằm trong chính bàn tay của mình. Thomas Edison đã từng nói: “Thiên tài chỉ nhờ vào 1% tài năng còn 99% là nhờ vào sự nỗ lực của bản thân”. Điều này khiến cho mọi người thắc mắc: “Vậy nếu thiếu 1% tố chất thì mình có phải là người tài năng hay không?”. Hãy xem 99% chính là một chiếc máy tính xách tay hiện đại và 1% còn lại chính là ổ cắm nguồn cho nó hoạt động. Tất cả

đều chiếm vai trò quan trọng, chính vì thế, dù muốn hay không bạn phải phát triển toàn diện cả hai yêu cầu này. Nếu bạn thực hiện theo đúng những phương pháp mà chúng tôi hướng dẫn ở trên thì chúng tôi tin chắc rằng tự bạn cũng có thể trả lời được câu hỏi mình có phải là một người tài năng hay không. Tuy nhiên, “vũ khí” chúng tôi đang trao cho bạn rất nguy hiểm, nó mạnh mẽ thật, nhưng cũng là con dao hai lưỡi có thể hủy diệt bạn nếu bạn không chú ý những điều dưới đây.

### ***Hãy cố gắng chiến thắng bản thân***

Khi chúng ta khẳng định được tài năng thì việc giữ mình càng khó khăn hơn rất nhiều. Điều chúng ta cần chính là sự không ngừng rèn luyện, không ngừng mài giũa để biến TÀI NĂNG của ta trở thành kết quả có ích cho xã hội. Hãy chú ý một số ví dụ dưới đây, thể hiện việc không thể chiến thắng chính mình:

- Bạn thông minh, nắm bắt vấn đề rất nhanh, trong lớp học luôn là người đứng đầu. Thế nhưng thời gian tiếp theo, kết quả học tập của bạn sa sút, mọi thứ dường như diễn ra rất nhanh. Vì sao vậy? Sự chểnh mảng, lười biếng, hay chính sự tự cao về khả năng của mình...? Dù có thể nghĩ ra rất nhiều lý do nhưng cuối cùng bạn sẽ thấy yếu tố chủ quan đóng vai trò quyết định.

- Một cậu học sinh được nhiều người yêu quý. Nhưng ở độ tuổi 15 của cậu, thay vì cố gắng học tập thật giỏi để đáp ứng sự kỳ vọng của cha mẹ, của thầy cô, cậu lại chọn dành

thời gian để chứng tỏ, để khoe mẽ với cô bạn gái mà cậu “đề ý”. Và rồi kết quả học tập của cậu sa sút đến không ngờ.

- Nhiều bạn trẻ có những tài vật, tài lẻ được mọi người tán thưởng rất nhiều khi biểu diễn, và từ đó chúng trở thành niềm đam mê của các bạn. Nhưng ai ngờ đó cũng chính là lý do cho thất bại: chỉ vì quá đam mê các môn chơi này và lơ là việc học, chấp nhận sự đánh đổi đó cho đam mê không hợp lý của mình, những bạn trẻ này đã không thể chiến thắng bản thân.

Hãy hiểu rằng: Cuộc sống là sự thử thách bản thân và vượt qua chính mình. Chúng ta luôn nằm trong dòng chảy của cuộc đời, nếu không tự cố gắng, không ngừng rèn luyện và phát triển, bạn sẽ như chiếc điện thoại thời nay - rồi cũng lạc hậu theo thời gian, cho dù trước đó nó đại diện cho một công nghệ tiên tiến chẳng nữa.

Đôi lúc thành công quá nhanh mang đến cho bạn một môi trường mới, đầy cám dỗ và mới lạ. Nếu không có sự kiên định thì rất có thể bạn sẽ bị cuốn vào những điều xa hoa, và vô tình đánh mất đi hình tượng của chính mình. Minh chứng cho nó chính là câu chuyện về Miley Cyrus, cái tên mà chắc bạn trẻ nào cũng từng nghe, đi cùng với thương hiệu của loạt phim Hannah Montana. Cô gái đa tài này không chỉ được biết đến với khả năng diễn xuất, mà còn ở những bài hát rất nổi tiếng. Đáng lẽ ra cô sẽ trở thành thần tượng tuổi teen tuyệt vời trên toàn thế giới; thế nhưng việc ở trên đỉnh thế giới quá sớm khiến cho Miley sa vào những cuộc ăn chơi, hình tượng trong sáng bị thay bằng gợi cảm (ở tuổi 15!), cô thậm chí chụp những bộ ảnh khêu gợi để kiếm tiền,

bồ bịch... Kết quả: Hơn 70% phụ huynh ở Mỹ xem Miley là mối đe dọa cho con cái của họ. Một trường hợp gần hơn, ngay ở Việt Nam là Văn Quyển, cầu thủ mà tài năng được đánh giá là gần nửa thế kỷ mới xuất hiện một người. Khi Văn Quyển đã nổi tiếng thì Công Vinh mới chỉ là một tiền đạo bình thường, nhưng với lối sống sa đọa vào cá độ, bài bạc, Văn Quyển đã đánh mất chính mình. Kết cục dành cho Văn Quyển chính là ở trại giam, nhưng quan trọng hơn, anh ta đã đánh mất niềm tin ở xã hội, bạn bè đồng nghiệp và cả những người hâm mộ. Điều khó nhất của một người thành công là phải tiếp tục thành công. Tài năng chỉ là điểm khởi đầu trong mọi việc. Bạn phải tiếp tục làm tài năng đó phát triển thành kỹ năng có ích.

Để thành công, không chỉ cần tài năng mà cần rất nhiều sự khổ công và chịu khó - một đức tính các em rất nên học từ những người nông dân (Các học viên chương trình Đào tạo Lãnh đạo trẻ Việt Nam - Teen Leader 2010 học những bài học lớn từ nông thôn, từ cây lúa)

### ***Hãy là một cây lúa***

Trong một lần trả lời phỏng vấn của Bác Hồ với các phóng viên nước ngoài, một câu hỏi khó được đưa ra: “Thưa Ngài quân đội Mỹ là một trong những quân đội được huấn luyện bài bản và chuyên nghiệp nhất trên thế giới, đó là đoàn quân thiện chiến. Những cấp hàm của Mỹ được quy định chi tiết và cụ thể, và theo chuẩn mực quốc tế. Cấp tá đã khó, cấp tướng gần như rất hiếm. Vậy ở Việt Nam, quân hàm được phong như thế nào? (ý chế giễu việc phong hàm đại tướng Võ Nguyên Giáp nhưng không dựa vào hệ thống quân

hàm chặt chẽ như trong quân đội Mỹ)” Bác đã ung dung trả lời rất đơn giản: “Người nào đánh thắng đại tá thì phong đại tá, đánh thắng thiếu tướng thì phong thiếu tướng, đánh thắng trung tướng thì phong trung tướng, đánh thắng đại tướng thì phong đại tướng”. (Lần ấy đại tướng Võ Nguyên Giáp đã đánh thắng tướng Valluy trong chiến dịch Việt Bắc thu đông). Một câu trả lời tuy giản dị nhưng vô cùng sắc sảo đã đánh bật tính kiêu ngạo cũng như ý định châm biếm nước ta của các phóng viên nước ngoài.

Qua ví dụ ở trên, chúng tôi mong bạn hiểu rằng: càng có tài thì càng phải biết khiêm tốn và kiệm lời, biết dùng tài năng đó giúp ích cho xã hội chứ không phải để chê bai và chế giễu mọi người xung quanh. Hãy giống như cây lúa - đây chính là điều mà chúng tôi rất tâm đắc và dành tặng cho bạn như một món quà nhỏ trước khi kết thúc một chương khó với đầy ngôn ngữ tư duy thực hành này. Không giống như nhiều cây to có vẻ hiên ngang nhưng chỉ cần một cơn bão đi qua đã bật gốc rễ, cây lúa khi mọc càng cao, càng trở bông trĩu hạt chín vàng thì thân cây lại cúi thấp xuống, nhờ đó tránh được nhiều cơn gió đông ập đến.

Tài năng xuất hiện khắp nơi và phổ biến chẳng kém gì các hạt muối, nhưng ngay cả hạt muối cũng cần sự khổ công và lao động mới có thể thành hình.

(Các học viên Kỳ học Văn hóa Thiên nhiên và Trải nghiệm Hi! Teacher tết 2011 đang thẩm thấu bài học sâu sắc này qua trải nghiệm trên ruộng muối)

[illegible]

.....

.....

.....

.....

.....

## Ngày thứ hai mươi ba. LA BÀN CHỈ HƯỚNG NÀO?

Chào bạn, chúng ta cũng đã đồng hành với nhau được hơn 20 ngày rồi đấy, qua những ngày vừa rồi, chúng tôi tin rằng bạn đã hiểu thêm về mình - với những gì ẩn sâu bên trong.

Chính vì vậy, những ngày còn lại, chúng ta sẽ làm công việc của một người thợ ngọc: tìm cách bóc tách những lớp vỏ đá thô xấu bên ngoài, để cuối cùng lộ ra một viên ngọc tinh khiết và duy nhất trên cuộc đời này - chính là bạn chứ không ai khác.

Tuy nhiên, đề đến được đó, hành trình cũng còn dài lắm, và trước hết, để “khởi động” cho ngày hôm nay, bạn hãy trả lời câu hỏi dưới đây của chúng tôi nhé. Hãy ghi những câu trả lời của mình vào khoảng trống tiếp theo câu hỏi này (các bạn cần tự đưa ra câu trả lời của mình, theo suy luận của bản thân, khoan dựa vào các công cụ tìm kiếm hay tra cứu bên ngoài). Bạn có thể cho mình đúng 5 phút để hoàn thành bài tập này, cố gắng vận dụng hết khả năng tư duy của mình vào đó.

Một chấm tượng trưng cho hình 0 chiều, một đường thẳng tượng trưng cho hình 1 chiều, một mặt phẳng tượng trưng cho hình 2 chiều, một khối lập phương tượng trưng cho hình 3 chiều, vậy tượng trưng cho hình 4 chiều là gì?

Có vẻ đây là một câu hỏi khá lạ, nhưng chúng tôi chắc rằng bạn vẫn có thể đưa ra một số câu trả lời nào đó.

Chúng ta có thể suy luận một cách logic như sau:

|  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|

| <b>“Khối” tượng trưng/ tạo thành bởi</b> | <b>Điểm</b> | <b>Đường</b> | <b>Mặt phẳng</b> | <b>Khối lập phương</b> |
|------------------------------------------|-------------|--------------|------------------|------------------------|
| 0 chiều: điểm                            | 1           | 0            | 0                | 0                      |
| 1 chiều: đường                           | 2           | 1            | 0                | 0                      |
| 2 chiều: hình 4 cạnh                     | 4           | 4            | 1                | 0                      |
| 3 chiều: khối lập phương                 | 8           | 12           | 6                | 1                      |
| 4 chiều: hình siêu lập phương            | 16          | 32           | 24               | 8                      |

Như vậy, bạn có thể tạm hình dung rằng 1 khối 4 chiều chuẩn sẽ được giới hạn bởi 8 hình lập phương 3 chiều của chúng ta. Thực ra cuốn sách sẽ không bàn sâu về vấn đề này, nên nếu ưa thích, bạn có thể tự tìm hiểu thêm, và chúng tôi cũng sẽ đề cập sâu hơn lý thuyết thú vị này trong các cuốn sách tiếp theo của ATY về tư duy và phát triển trí tuệ.

Trở lại với mục đích chính: câu trả lời của bạn. Bạn không cần phải kiểm tra lại độ chính xác của nó, điều chúng tôi quan tâm là quá trình suy nghĩ câu trả lời của bạn. Hãy nhớ lại và cho chúng tôi biết những điều sau đây nhé (hãy chọn mức điểm phù hợp với bạn, trong mỗi câu hỏi có hướng dẫn cụ thể về thang điểm):

|  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|

|   |                                                                                                                                                                        |   |   |   |   |   |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| 1 | Bạn có cảm thấy khó khăn với câu hỏi này không?<br>(1: hoàn toàn không - 5: rất khó)                                                                                   | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 2 | Thái độ của bạn khi đón nhận câu hỏi này thế nào?<br>(1: không quan tâm lắm, làm được hay không cũng không sao - 5: rất hứng thú và quyết tâm suy nghĩ đến cùng)       |   |   |   |   |   |
| 3 | Sau một thời gian suy nghĩ, bạn có ý định bỏ cuộc không?<br>(1: ngay lập tức - 5: quyết tâm không bỏ cuộc)                                                             |   |   |   |   |   |
| 4 | Bạn sử dụng thời gian cho phép (5 phút) như thế nào?<br>(1: rất nhanh, chưa đầy 2 phút - 3: đúng 5 phút - 5: lâu hơn nhiều so với 5 phút)                              |   |   |   |   |   |
| 5 | Nếu phải chọn chỉ 1 đáp án tốt nhất trong số các đáp án bạn đã nêu ra (không quan tâm đến đáp án cuối cùng của chúng tôi), bạn có cảm thấy dễ dàng khi lựa chọn không? |   |   |   |   |   |

|   |                                                                                                                                                                                                         |  |  |  |  |  |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
|   | (1: rất khó để lựa chọn - 5: rất dễ dàng lựa chọn)                                                                                                                                                      |  |  |  |  |  |
| 6 | <p>Trong quá trình tư duy lúc này, bạn có nghĩ ra một số người quen có thể trợ giúp bạn trả lời câu hỏi này không?</p> <p>(1: không nghĩ ra ai cả - 5: nghĩ ra rất nhiều người)</p>                     |  |  |  |  |  |
| 7 | <p>Bạn có cảm thấy khó chịu khi biết mình trả lời chưa đúng không?</p> <p>(1: rất khó chịu - 5: hoàn toàn thoải mái)</p>                                                                                |  |  |  |  |  |
| 8 | <p>Bạn có định gian lận (tra cứu, hỏi người khác...) khi thực hiện câu trả lời không?</p> <p>(1: hoàn toàn không - 3: có ý định rõ, nhưng chưa gian lận - 5: đã gian lận)</p>                           |  |  |  |  |  |
| 9 | <p>Bạn thấy việc tìm câu trả lời cho những vấn đề trong cuộc đời mình so với việc tìm câu trả lời cho câu hỏi này như thế nào?</p> <p>(1: khó hơn rất nhiều - 3: tương đương - 5: dễ hơn rất nhiều)</p> |  |  |  |  |  |

Cảm ơn bạn đã thực hiện bài tập này. Chúng tôi tin rằng trong quá trình thực hiện, bạn cũng đã bắt đầu có những suy nghĩ về những điểm mạnh, điểm yếu của mình rồi. 9 câu hỏi này là 9 mục để bạn tự đánh giá lại mình, và cũng là 9 điều mà chúng tôi sẽ giúp bạn hoàn thiện trong 2 ngày sắp tới.

- + Quan niệm về “khó” và “dễ”.
- + Thái độ đối với những thử thách
- + Quyết tâm theo đuổi mục tiêu
- + Quản lý thời gian
- + Lựa chọn và ra quyết định
- + Chọn người cộng tác phù hợp
- + Tâm thế trước lỗi lầm
- + Ý thức trung thực và tự trọng
- + Tư duy Giải quyết vấn đề

Tuy nhiên, ngay lúc này, chúng tôi lại phải phiền bạn lần nữa: bạn hãy lấy một vài cây bút màu ra, và cả bút chì nữa, và hãy giúp chúng tôi vẽ vào trang sau một bức tranh mô tả bản thân bạn trong tương lai 10 năm nữa: bạn sẽ là người như thế nào, sức khỏe, học vấn, công việc, hạnh phúc... ra sao; không cần quá phức tạp, cũng không cần phải là tác phẩm hội họa, chỉ cần nhìn vào đó; bạn thấy rõ được mình trong tương lai là đủ. Hãy bắt đầu nào!

10 năm nữa tôi sẽ là: .....

Trước tiên, chúc mừng bạn đã hoàn thành tác phẩm về bản thân mình trong tương lai. Bạn có biết tác phẩm này có ý nghĩa thế nào không? Trong tập 1 Hãy sống mạnh mẽ, chúng tôi đã từng kể với bạn câu chuyện về nữ vận động viên bơi đường dài Florence Chadwick chinh phục kỷ lục thế giới của nam; một lần đầu thất bại do sương mù che lấp đích đến, cô ấy chỉ có thể đạt được mục tiêu lớn của mình khi nhìn thấy rõ nó trong lần cố gắng thứ hai. Đối với bạn cũng vậy, muốn đạt được bất kỳ điều gì, bạn cũng phải “nhìn thấy” nó trước đã, kể cả việc hoàn thiện bản thân mình.

Tuy nhiên, chúng tôi chắc rằng bức tranh bạn vẽ vừa rồi sẽ là mặt phía trước của bạn, với một nụ cười trên gương mặt đẹp đẽ..., có điều rất hiếm ai trong chúng ta lại vẽ phía sau của mình như thế nào.

Nhưng muốn là một con người hoàn thiện và toàn diện, những cái cần cải thiện lại thường ở phía sau, những mặt mà ít ai thấy và biết đến, những mặt chân thật nhất của bản thân bạn, chứ không phải cái bạn khoác vào cho những người khác thấy. Trong ngày 17 ở tập 2, bạn đã hiểu về “sống thật” nên chúng tôi mong rằng bạn hãy sống thật nhất với chính bản thân của mình, chấp nhận mình có những điểm yếu đó để chiến đấu và chiến thắng nó, một lần cho mãi mãi.

Quay trở về với chủ đề chúng ta đang đề cập, theo bạn, ai là người hiểu bạn rõ nhất? Có khi nào bạn đã từng nói “ngay cả tôi cũng không hiểu rõ chính mình...”

Có thể có những người khác hiểu rõ một khía cạnh nào đó của bạn hơn cả bạn, ví dụ như bố mẹ hoàn toàn có thể đoán biết được tâm trạng của bạn trước cả khi bạn nhận thức ra nó, vì bố mẹ đã quen với biểu hiện của bạn bao nhiêu năm nay, từ khi bạn còn là một đứa bé chưa biết nói hay diễn đạt. Tuy nhiên, hiểu biết toàn vẹn về con người bạn, từ trong ra ngoài, chỉ có bạn là người nắm rõ nhất.

Chính vì vậy, trong việc chọn con đường đi cho mình như thế nào, việc dẫn đường cho mình đi đến đích ra sao..., bạn không thể trông chờ vào ai khác ngoài chính bản thân. Do đó; bạn là người dẫn đường cho mình trên con đường chinh phục tương lai tươi sáng trong bức tranh lúc này. Mà bạn có biết người dẫn đường thường được gọi là gì không - người ta gọi đơn giản là lãnh đạo đấy bạn ạ.

Hãy ghi nhớ kỹ điều này nhé, lãnh đạo không phải là điều gì xa xôi và khó khăn, mà:

Mỗi người đều là một lãnh đạo, và cho dù có mất hết tất cả, họ vẫn luôn có một thứ để lãnh đạo, đó là cuộc đời của chính họ.

Vậy, liệu bạn có chắc bạn biết lãnh đạo cuộc đời mình đúng cách?

Hãy trả lời cho chúng tôi một câu hỏi nữa nhé:

Bạn sống trên cuộc đời này vì điều gì? .....

Chúng ta thử tham khảo câu chuyện sau đây nhé.

Có ba người mặt mày buồn bã đến hỏi ý kiến bác sĩ tâm lý: làm thế nào để bản thân sống được vui vẻ?

“Các ông trước tiên nói xem các ông sống vì cái gì?”  
Bác sĩ hỏi.

Ông A nói: “Tôi không muốn chết, vì vậy mà tôi sống”.

Ông B nói: “Tôi muốn nhìn xem ngày mai có tốt hơn ngày hôm nay hay không? Vì vậy mà tôi sống”.

Ông C nói: “Tôi có một gia đình phải nuôi dưỡng. Tôi không thể chết, vì vậy mà tôi sống”.

Bác sĩ lắc đầu nói: “Thế thì đương nhiên các ông không được vui vẻ rồi, vì các ông sống chỉ vì sợ hãi, chờ đợi, trách nhiệm bắt buộc dĩ chứ không vì niềm tin nào cả”.

*(Sưu tầm)*

Thời gian không đo lường bằng năm tháng mà bằng những gì chúng ta làm được. H.Cason

Vậy đây bạn ạ, nếu mỗi ngày bạn sống chỉ để thời gian trôi đi, thì đó là một sự lãng phí rất lớn: lãng phí cuộc đời.

Bạn có để ý thấy xung quanh chúng ta, con người đang khai thác đến gần như cạn kiệt những nguồn tài nguyên của trái đất này. Chúng tôi cũng đã từng nói trong các lớp đào tạo - huấn luyện và trong chương trước: hầu hết mọi người hiện nay mới chỉ sử dụng được có 2-5% tiềm năng của bản thân. Như vậy, với 2-5% sức của nhân loại thôi, chúng ta đã gần như hủy diệt hết tài nguyên của trái đất. Nếu tất cả chúng ta phát huy hết 100% khả năng của mình thì sao?

Bạn đang liên tưởng đến một viễn cảnh đáng sợ ư? Không đâu, đó lại là tương lai tốt đẹp nhất đấy! Hiện tại, mỗi con người chúng ta vẫn đang cảm thấy yếu đuối, chúng ta

buộc phải lấy sức mạnh từ bên ngoài, khai thác tài nguyên bên ngoài... để làm cho chúng ta mạnh mẽ lên, để đạt được những mục đích chung cũng như riêng của mình. Tuy nhiên, khi bản thân chúng ta đã có đủ sức mạnh, chúng ta sẽ không cần phải tàn phá mọi thứ xung quanh nữa. Khai thác triệt để tiềm năng con người chính là nguồn tài nguyên vô tận và vững bền nhất trong tương lai. Và để làm được điều đó, chúng ta cần tất cả mọi người biết cách phát huy tối đa khả năng bản thân của mình, cũng như đem cuộc đời mình thành tài nguyên, thành tài sản vô giá của nhân loại.

Và bây giờ, chúng ta sẽ bắt đầu học cách làm sao để lãnh đạo cuộc đời mình.

Hãy cẩn thận và suy nghĩ thật kỹ trước khi lật sang trang tiếp theo bạn nhé, vì một khi đã lật sang trang sau, bạn buộc phải chấp nhận rằng bạn chịu trách nhiệm hoàn toàn và tuyệt đối cho cuộc đời bạn, bất kể những gì sẽ đến với nó kể từ thời điểm đó.

### ***Tôi chọn Ly nước hay Hồ nước?***

Một lần, khi chàng trai than phiền về việc mình học mãi mà không tiến bộ, người thầy im lặng lắng nghe rồi đưa cho anh một thìa muối thật đầy và một cốc nước nhỏ.

- Con cho thìa muối này vào cốc nước và uống thử đi. Lập tức, chàng trai làm theo.

- Cốc nước mặn chát - chàng trai trả lời.

Người thầy lại dẫn anh ra một hồ nước gần đó và đổ một thìa muối đầy xuống nước.

- Bây giờ con hãy ném thử nước trong hồ đi.

Chàng trai nói khi mức một ít nước dưới hồ và ném thử.

- Nước trong hồ vẫn vậy thôi; thừa thày. Nó chẳng hề mặn lên chút nào.

Người thầy chậm rãi nói:

- Con của ta, ai cũng có lúc gặp khó khăn trong cuộc sống. Và những khó khăn đó giống như thìa muối này đây nhưng mỗi người hòa tan nó theo một cách khác nhau. Những người có tâm hồn rộng mở giống như một hồ nước thì nỗi buồn không làm họ mất đi niềm vui và sự yêu đời. Nhưng với những người tâm hồn chỉ nhỏ như một cốc nước, họ sẽ tự biến cuộc sống của mình trở thành đắng chát và chẳng bao giờ học được điều gì có ích.

*(Sưu tầm)*

Bạn có nhớ 2 câu hỏi đầu tiên sau khi bạn làm bài tập về 4 chiều không gian không?

Bạn có cảm thấy khó khăn với câu hỏi này không?

Thái độ của bạn khi đón nhận câu hỏi này thế nào?

Khi bắt đầu hành trình lãnh đạo chính mình, chúng ta phải thừa nhận rằng đó là một việc thật sự khó. Khó như khi bạn xây một ngọn tháp cao bằng những quân bài domino vậy, chỉ cần bạn sơ sẩy một ngón tay, cả tòa tháp có thể sụp đổ. Và ta phải bắt đầu lại từ số 0, có khi còn khó khăn hơn trước.

Chúng ta không bao giờ được huyễn hoặc chính mình rằng “việc nào cũng là việc dễ” (nhiều người chỉ học sơ sài

về tư duy tích cực sẽ mắc phải lỗi này). Việc nhận biết rõ ràng mức độ khó của vấn đề, cũng như cần bỏ ra bao nhiêu công sức, trả giá bao nhiêu thứ để giải quyết được vấn đề đó, là những yêu cầu đầu tiên của một người khôn ngoan.

Khi đã phát biểu được việc này là “khó”, tức là bạn đã công nhận việc này “có thể làm được”, chỉ cần chúng ta bỏ công sức ra nhiều hơn thôi.

Hãy tham khảo một số nhận định khá sâu sắc về Dễ và Khó dưới đây nhé.

\* Dễ là khi bạn có một chỗ trong sổ địa chỉ của một người, Khó là khi bạn tìm được một chỗ trong trái tim của người đó.

\* Dễ là khi đánh giá lỗi lầm của người khác, Khó là khi nhận ra sai lầm của chính mình.

\* Dễ là khi nói mà không suy nghĩ, Khó là khi biết kiểm soát những lời nói của mình.

\* Dễ là khi làm tổn thương một người mà bạn yêu thương, Khó là khi hàn gắn vết thương đó.

\* Dễ là khi tha thứ cho người khác, Khó là khi làm cho người khác tha thứ cho mình.

\* Dễ là khi đặt ra các nguyên tắc, Khó là khi làm theo chúng.

\* Dễ là khi nằm mơ hàng đêm, Khó là khi chiến đấu vì một ước mơ.

\* Dễ là khi thể hiện chiến thắng, Khó là khi nhìn nhận một thất bại.

\* Dễ là khi vấp phải một hòn đá và ngã, Khó là khi đứng dậy và đi tiếp.

\* Dễ là khi hứa điều gì với ai, Khó là khi thực hiện lời hứa đó.

\* Dễ là khi chúng ta nói rằng chúng ta yêu thương, Khó là khi làm cho người khác cảm thấy như thế hàng ngày.

\* Dễ là khi phê bình người khác, Khó là khi cải thiện chính bản thân mình.

\* Dễ là khi dễ xảy ra sai lầm, Khó là khi học từ những sai lầm đó.

\* Dễ là khi buồn bực vì một điều gì đó mất đi, Khó là khi quan tâm đủ đến điều đó để đừng làm mất.

\* Dễ là khi nghĩ về một việc, Khó là khi ngừng suy nghĩ và bắt đầu hành động.

\* Dễ là khi nghĩ xấu về người khác, Khó là khi cho họ niềm tin.

\* Dễ là khi Nhận, Khó là khi Cho.

\* Dễ là khi đọc những điều này, Khó là khi bạn thực hiện nó.

\* Nếu cơ hội mãi không gõ cửa, bạn phải xem mình đã xây một cánh cửa chưa?

*(Sưu tầm)*

Hãy nhớ rằng ngay từ khoảnh khắc bạn xuất hiện trên cuộc đời này, sự ra đời của bạn đã là điều khó, điều đau đớn với mẹ bạn rồi: cơn đau và sự nặng nề lớn lên dần suốt 9

tháng 10 ngày, cơn đau để đưa con ra đời...”, nên hãy biết chấp nhận những khó khăn, đau đớn bằng một tâm hồn rộng mở, hãy là một hồ nước, hoặc thậm chí là cả một đại dương, đừng là một cốc nước nhỏ nhoi. Khi đã chấp nhận khó khăn rồi, giờ là lúc bạn bắt đầu chiến đấu với nó.

### ***A.Q của tôi?***

Ngôi trường nhỏ trong làng được sưởi ấm bằng lò than kiểu xưa, bụng phình tròn vo. Một cậu bé có nhiệm vụ đến sớm, đốt lò sưởi ấm phòng học trước khi thầy giáo và các bạn vào lớp. Một sáng nọ, khi mọi người tới trường, họ thấy trường bốc cháy. Họ kéo được cậu ra khỏi đám cháy trong tình trạng “thập tử nhất sinh”. Phần dưới cơ thể cậu bé bị bỏng nặng. Cậu được đưa đến một bệnh viện gần đó.

Nằm trên giường, cậu bé bị phỏng kinh khiếp nửa tỉnh nửa mê, thoáng nghe bác sĩ nói với mẹ cậu rằng cậu sẽ chết - đó là điều tốt nhất - vì đám cháy đã hủy hoại phần dưới cơ thể của cậu. Nhưng cậu bé không muốn chết. Cậu quyết phải sống và trước sự kinh ngạc của bác sĩ, cậu đã sống. Khi mối nguy hiểm tạm qua đi, cậu bé lại nghe bác sĩ nói phần dưới cơ thể cậu bị tổn hại đến mức lẽ ra chết thì hay hơn bởi vì cậu sẽ là kẻ vô dụng sống một cuộc đời tàn phế.

Một lần nữa, cậu bé dũng cảm quyết định mình không là người tàn phế. Cậu sẽ đi lại được. Nhưng rủi thay, phần cơ thể từ thắt lưng trở xuống không thể vận động, hai chân tong teo và không có sức sống.

Cuối cùng, cậu bé được về nhà. Hằng ngày, mẹ cậu xoa bóp đôi chân nhỏ, nhưng chúng không có cảm giác,

không điều khiển được, không làm gì được. Tuy nhiên, niềm tin của cậu rằng mình sẽ đi lại được thì vẫn mạnh mẽ như trước.

Khi không nằm trên giường, cậu phải giam mình trên xe lăn. Một buổi sáng trời nắng trong, mẹ cậu bé đẩy xe lăn ra sân để cậu được hít thở không khí trong lành. Hôm đó, thay vì ngồi yên, cậu phóng mình ra khỏi xe lăn, lết người ra bãi cỏ, hai chân kéo lê theo sau.

Với cách di chuyển đó, cậu bé đến được hàng rào trắng bao quanh khu nhà. Bằng mọi nỗ lực, cậu đu mình đứng lên dựa vào hàng rào. Sau đó, từ cọc rào này sang rào khác, cậu lê mình đi dọc theo hàng rào, nhủ thầm mình sẽ đi được. Mỗi ngày cậu tập đi như vậy cho tới khi tạo thành một lối đi mòn nhẵn dọc theo hàng rào quanh nhà. Cậu không mong muốn gì hơn là đem lại sức sống cho đôi chân tong teo kia.

Cuối cùng, nhờ bàn tay của mẹ., nhờ ý chí sắt đá, cậu đã tự đứng dậy rồi đi cà nhấc từng bước, rồi đi một mình, rồi sau đó chạy.

Cậu bắt đầu đi bộ đến trường, rồi bắt đầu chạy tới trường, rồi chạy để tận hưởng niềm vui sướng được chạy. Sau này, khi vào đại học, cậu đã tham gia vào đội điền kinh của nhà trường.

Cậu bé ngày xưa mà không ai nghĩ rằng có thể sống nổi, không bao giờ bước đi được, không bao giờ chạy được - con người đầy ý chí đó chính là bác sĩ Glenn Cunningham, người chạy nhanh nhất thế giới trong cự ly một dặm.

(Sưu tầm)

Bạn hãy so sánh thử khó khăn mình đang gặp phải: chuyện học hành, chuyện thi cử, chuyện công việc, mối quan hệ với một số người, việc từ bỏ một số thú vui... có là quá khó so với những gì bác sĩ Glenn Cunningham đã vượt qua?

Bạn đã từng nghe tới chỉ số IQ\_ (chỉ số thông minh), EQ\_(chỉ số cảm xúc)..., nhưng hiện tại, các chuyên gia tâm lý tìm ra một chỉ số còn quan trọng hơn trong thành công của một con người, điều quyết định người đó có đến được đích hay không, đó là chỉ số AQ.(Adversity Quotient - chỉ số vượt khó).

Được rèn luyện trong những môi trường, những hoạt động thử thách từ sớm là một trong những cơ hội tốt nhất để phát triển khả năng vượt khó của mình (Các chiến sĩ Trui Rèn Trong Lửa Đỏ khóa 1 - 2011 đang chinh phục thử thách dưới nước)

Để đạt được chỉ số AQ\_cao, bạn hãy tìm những điểm yếu đang có trong bản thân bạn, và giải quyết nó. Những nhược điểm trong bản thân chúng ta có thể chia ra làm 3 mảng chính như sau:

- Yếu đuối về thể chất: sức khỏe kém nên không thể học hành tốt được; không thể tham gia chơi thể thao với bạn bè được và càng không thể chứng tỏ mình là một người khỏe mạnh vì phải liên tục ra vào bệnh viện...

- Yếu đuối về tinh thần: có chuyện buồn là không muốn sống; có chuyện khó khăn là nản muốn bỏ cuộc giữa chừng; có chuyện không vui là trút giận vào nhóm bạn làm mọi

người cũng mất vui...; những người hay tức giận, quát mắng người khác cũng là những người yếu đuối về tinh thần.

- Yếu đuối về tình cảm: bắt chước số đông một cách mù quáng; thể hiện tình cảm không đúng lúc, chưa đúng tuổi; nghĩ ra những chuyện “quái gở” để chinh phục một điều mà chính mình cũng không biết là gì (như thể hiện mình bằng mọi cách để được mọi người chú ý đến).

Một trong những giải pháp khá hay và đơn giản để giúp bạn khắc phục những sự yếu đuối này là hãy chơi đều đặn một môn thể thao vận động nào đó với một thái độ đúng.

Bạn hãy chọn môn mà bạn ưa thích, nhưng cũng là môn bắt buộc bạn phải cố gắng nhiều hơn sức của mình; đồng thời bạn phải có một lịch tập luyện chặt chẽ, hợp lý, có thể không cần quá nhiều thời gian, nhưng phải tuyệt đối tuân theo nó. Khi chơi thể thao, bạn sẽ nâng cao được thể chất của mình, đồng thời khi cơ thể vận động, có những hormone được tiết ra sẽ giúp bạn giải tỏa những bức xúc, buồn bã về tâm lý. Ngoài ra, khi chơi thể thao có đồng đội, bạn cũng sẽ có đời sống tình cảm phong phú, lành mạnh hơn, và sẽ có “lực cản” tránh cho bạn bị hút vào những con đường sai lầm. Hãy cố gắng hết sức trong môn thể thao mình chơi, làm sao mỗi ngày bạn tốt hơn ngày hôm trước, mỗi ngày bạn vượt qua những mệt mỏi ngày hôm trước, đẩy giới hạn của mình xa dần ra; và khi đó, bạn đang rèn luyện cho mình thói quen vượt qua khó khăn, trở lực trên cuộc đời đầy.

Mỗi khi cảm thấy bế tắc, mong rằng bạn sẽ nhớ về những sinh vật sau:

### *Con Ó:*

Nếu bạn đặt một con chim ó vào một chiếc lồng, với kích thước khoảng 2m X 2,5m, và hoàn toàn không có nóc, tức là phần trên được mở toang; thì cho dù vẫn có khả năng bay lên, nhưng con chim này sẽ hoàn toàn trở thành một... tù nhân.

Lý do là một con chim ó luôn bắt đầu bay từ mặt đất lên, với đoạn “chạy đà” khoảng 3-4m. Không có quãng đường để chạy thì theo thói quen, chú chim thậm chí chẳng buồn cố gắng thử bay lên, mà sẽ chấp nhận bị cầm tù suốt đời, trong một “nhà giam” nhỏ chẳng hề có mái!

### *Con Dơi:*

Một con dơi bình thường luôn bay ra ngoài vào buổi tối. Nó là một sinh vật rất nhanh nhẹn và lanh lợi. Tuy nhiên, nó không thể cất cánh từ một địa điểm bằng phẳng. Nếu nó được đặt trên sàn hoặc một mặt phẳng thì tất cả những gì nó có thể làm là lê bước loanh quanh một cách vô vọng, và tất nhiên một cách đau khổ.

Cứ thế cho đến khi nó tìm được một độ cao nào đó, chỉ cần là một góc nâng nhỏ thôi, để từ đó nó có thể tung mình vào không trung. Ngay lập tức, nó bay đi như một tia chớp.

### *Con Ong:*

Một con ong nghệ, nếu bị thả vào một cái cốc lớn không có nắp, cũng sẽ ở đó cho đến khi chết, trừ phi chúng ta lôi nó ra.

Nó không bao giờ nhìn thấy đường thoát ở phía trên, mà cứ khăng khăng cố gắng tìm cách nào đó thoát ra qua các mặt bên, hoặc qua... đáy cốc. Nó sẽ tìm một con đường ở nơi mà không có con đường nào tồn tại, cho đến khi nó hoàn toàn tự hủy hoại mình.

*Con Người:*

Theo rất nhiều cách, chúng ta cũng giống như con chim ó, con dơi và con ong nghệ. Chúng ta vật lộn với tất cả các vấn đề rắc rối và tuyệt vọng của mình mà không bao giờ nhận ra rằng rất có thể một giải pháp ở rất gần, chỉ cần chúng ta nhìn lên cao hơn - hay nhìn hướng tới phía trước.

Nhìn ngược lại có thể khiến bạn buồn bã. Nhìn quanh có thể khiến bạn lo lắng. Hãy nhìn lên cao và nhìn tới phía trước, đó là cách sống lạc quan. Và tinh thần tích cực, nhiều hy vọng sẽ giúp bạn tìm ra giải pháp trong hầu hết các trường hợp.

Có một tác giả đã viết: “Khi không có giải pháp nào xuất hiện ngay trước mắt, thì con người rất dễ kết luận rằng không có một giải pháp nào cả. Nhưng thực tế đã chứng minh, từ lần này sang lần khác, rằng kết luận đó là sai lầm”.

Chỉ cần bạn nhìn lên cao hơn, rộng hơn tình huống hiện tại, rất có thể bạn sẽ thấy một lối đi ngay trước mắt mình. Sống đơn giản, yêu thật lòng, quan tâm sâu sắc, hướng tới phía trước. Đó là câu trả lời cho mọi vấn đề.

*(Sưu tầm)*

Vậy đây, mong là từ lúc này, bạn sẽ biết mỉm cười đối mặt với những khó khăn; và can đảm, trí tuệ, mạnh mẽ vượt qua chúng.

Tiếp theo, chúng ta sẽ xem xét bạn dùng những nguồn lực như thế nào để giải quyết những khó khăn của mình.

### ***“Tài khoản” của tôi còn bao nhiêu?***

Hãy tưởng tượng có một ngân hàng ghi vào tài khoản của bạn 86.400 đôla mỗi sáng. Tuy nhiên, phần số dư của ngày này không được chuyển sang ngày khác. Mỗi đêm, ngân hàng sẽ xóa hết phần bạn chưa dùng trong ngày.

Bạn sẽ làm gì? Dĩ nhiên là tận dụng từng đồng, đúng không?

Mỗi người trong chúng ta đều có một ngân hàng như thế, đó chính là Thời Gian.

Mỗi sáng nó ghi vào tài khoản của bạn 86.400 giây. Khi đêm về, nó xóa hết phần thời gian bạn chưa kịp đầu tư vào việc có ích. Ngân hàng này không chuyển bất cứ khoản dôi dư nào còn lại trong ngày và cũng không cho bạn chi trội.

Mỗi ngày bạn nhận được một tài khoản mới. Cứ đêm về phần dư lại trong ngày sẽ bị xóa. Nếu bạn không tận dụng được khoản gửi đó, người thiệt thòi chính là bạn. Không thể quay lại quá khứ, cũng không thể cưỡng lại “ngày mai”. Bạn phải sống trong hiện tại chỉ bằng khoản đã được gửi của chính ngày hôm nay.

Vì vậy, hãy đầu tư thời gian của từng ngày một cách khôn ngoan để làm lợi nhiều nhất cho sức khỏe, hạnh phúc,

và sự thành đạt của chính bản thân.

Ngày hôm qua là quá khứ

Ngày mai là một điều bí ẩn

Còn hôm nay là một món quà

Chính vì vậy mà người ta vẫn gọi

Hiện tại là món quà của cuộc sống!

*(Sưu tầm)*

Đó là một trong rất nhiều thông điệp ý nghĩa mà các bạn trẻ đang gửi cho nhau hàng ngày qua thư điện tử, qua mạng xã hội..., nhưng nhìn lại, thật sự đã có bao nhiêu người hiểu rõ nó, và có bao nhiêu người tận dụng được “tài khoản thời gian” rất đặc biệt này của mình?

Đầu tiên, trong vòng 5 phút, bạn hãy ghi ra tất cả những việc bạn nghĩ mình cần phải làm trong thời gian tới, bất kể là việc nhỏ như quét nhà phụ mẹ hay việc lớn như chế tạo một con robot, hãy ghi ra hết nhé.

### ***Những việc tôi phải làm trong thời gian sắp tới***

Có quá nhiều thứ phải làm, đúng không? Làm sao để bạn có thể hoàn thành hết tất cả chừng đó công việc trong quỹ thời gian của mình?

Bạn có để ý thấy công việc của mẹ bạn hay làm ở nhà, hay một người thủ trưởng trong cơ quan: mỗi gia đình hoặc cơ quan đều chỉ có một nguồn tài chính hữu hạn, mọi người có thể thích rất nhiều thứ: quần áo đẹp, thức ăn ngon, các trang bị hiện đại..., nhưng không một ai có thể mua tất cả

những thứ họ muốn cả. Họ buộc phải lựa chọn mua cái gì vào lúc nào, và cái gì chưa cần mua. Đó là nguyên tắc của đầu tư khôn ngoan, và đối với “tài khoản thời gian” cách sử dụng cũng hoàn toàn giống như vậy, không có gì phức tạp hơn cả.

Để sử dụng tốt “tài khoản thời gian” của mình, bạn cần phải biết được 2 kiến thức này:

### *1. Nguyên lý PARETO (20/80)*

Thời gian: 20% thời gian của chúng ta làm ra 80% kết quả của công việc.

Cố vấn: 20% nhân viên chiếm 80% thời gian của chúng ta.

Sản phẩm: 20% sản phẩm mang lại 80% lợi nhuận.  
Độc sách: 20% quyển sách chứa đựng 80% nội dung của nó.

Công việc: 20% công việc của chúng ta mang đến 80% sự hài lòng.

Diễn thuyết: 20% nội dung diễn thuyết gây ra 80% tác động.

Quyên góp: 20% những người hảo tâm đóng góp 80% tổng số tiền.

Sự lãnh đạo: 20% số người đưa ra 80% quyết định.

Dã ngoại: 20% số người ăn hết 80% thức ăn mang theo.

Vấn đề không phải chúng ta làm việc vất vả đến đâu mà là bạn đã làm việc hiệu quả như thế nào (work smart - not just work hard).

*(Sưu tầm)*

## 2. Nguyên tắc Parkinson

Nếu bạn chỉ viết một lá thư, bạn sẽ dành cả ngày để viết nó.

Nếu bạn có hai mươi lá thư phải viết, bạn cũng sẽ hoàn thành chúng trong một ngày.

Tuần lễ trước kỳ nghỉ bao giờ cũng là thời điểm chúng ta làm việc hiệu quả nhất? Vậy tại sao vào ngày thường chúng ta không làm việc như thế đó là tuần lễ trước khi nghỉ?

*(Sưu tầm)*

Như vậy, có một sự thật bạn phải công nhận: chúng ta không bao giờ có thể hoàn thành hết những công việc đang có, và bạn bắt buộc phải lựa chọn, để hoàn thành những công việc quan trọng nhất, những công việc nằm trong nhóm 20% quyết định 80% cuộc đời bạn. Một người quản lý thời gian tốt bắt buộc phải là người có khả năng lựa chọn và ra quyết định tốt.

Bây giờ, quay lại với danh sách công việc lúc này, bạn hãy phân loại chúng vào trong 4 nhóm sau:

| (1) Quan trọng - Cấp thiết | (2) Quan trọng - ít cấp thiết | (3) ít quan trọng - Cấp thiết | (4) ít quan trọng - ít cấp thiết |
|----------------------------|-------------------------------|-------------------------------|----------------------------------|
|                            |                               |                               |                                  |

Từ thời điểm này, hãy xây dựng cho mình một thói quen: mỗi buổi tối, trước khi đi ngủ, hãy liệt kê ra tất cả những công việc mình cần làm trong ngày hôm sau theo 4 nhóm này. Ngày hôm sau, hãy giải quyết theo thứ tự Ưu tiên là 1 -> 2 -> 3 -> 4. Nhiều người sẽ thắc mắc vì sao không ưu tiên những việc ít quan trọng - Cấp thiết lên trước? Bởi vì khi đã “ít quan trọng”, tức là những việc này nằm nhóm 80% chỉ quyết định 20% cuộc đời bạn; do đó, nếu nó không được hoàn thành cũng không gây ra vấn đề lớn cho bạn. Còn với những việc Quan trọng - ít cấp thiết, chúng cần được giải quyết sớm hơn bởi vì mọi vấn đề trên đời đều giải quyết được khi chúng còn nhỏ - nếu để cho những điều quan trọng trở nên cấp thiết thì đó thật sự là vấn đề lớn trong cuộc đời bạn rồi đấy.

Tại hòn đảo nọ có một ngọn hải đăng dùng để dẫn đường cho tàu bè ghé vào khi tránh bão. Do hòn đảo khá xa đất liền, và xung quanh đảo có rất nhiều bãi đá nguy hiểm cho tàu lớn, nên mỗi tháng tàu tiếp tế chỉ có thể ra đảo một lần để chuyển lương thực, nước uống và dầu thắp đèn cho hải đăng, nhưng yêu cầu là ngọn hải đăng phải luôn sáng mỗi khi thời tiết có vẻ xấu đi.

Người gác ngọn đèn biển này là một người đàn ông rất tốt bụng, và ông thường giúp đỡ những ngư dân, khi thì cho những con tàu đánh bắt dài ngày thêm lương thực, khi thì tiếp tế cho những con tàu lạc đường về đến bờ an toàn. Nhưng thùng dầu thì ông rất ít khi đựng tới, vì nó là dành cho ngọn hải đăng khẩn cấp.

Một hôm, có một tàu hải quân đang truy đuổi cướp biển trong vùng ghé lại xin dầu, ông nghĩ rằng đây thật sự là việc quan trọng, vì bọn cướp này đã gây kinh hoàng cho vùng biển rất lâu, mà lần này họ lại sắp bắt được chúng. Thế là ông cho một phần ba thùng dầu. Một tuần sau, trên đảo có hai mẹ con, người mẹ bị bệnh thập tử nhất sinh, không đưa vào bờ thì không cứu được, trên đảo cũng không ai còn dầu, người con cầu xin ông gác đèn, ông cũng động lòng và cho cậu hơn nửa thùng dầu còn lại để chở mẹ vào đất liền chữa bệnh. Thế là ông chỉ còn một ít dầu cho ngọn đèn, nhưng ông nghĩ cũng sắp đến đợt tiếp tế mới rồi, nên không sao.

Không ngờ ba ngày sau, một cơn bão lớn bất ngờ hình thành và kéo tới, do tốc độ di chuyển quá nhanh, các tàu đang ở xa ngoài khơi nghe thông báo không quay về kịp, họ buộc phải tìm đến hòn đảo đó để tránh bão. Nhưng ngọn hải đăng chỉ thắp lên được vài tiếng đồng hồ thì dầu cạn sạch và những con tàu hoàn toàn mất phương hướng trong vùng biển đầy những bãi đá sắc nhọn. Đêm hôm đó, mười mấy chiếc thuyền đã chìm xuống biển sâu, mang theo gần cả trăm sinh mạng. Tất cả là do người gác đèn đã lựa chọn những việc quan trọng, thay vì việc quan trọng nhất.

*(Sưu tầm)*

Việc quan trọng và việc quan trọng nhất là kẻ tử thù của nhau. Để lãnh đạo chính mình, cũng như lãnh đạo những người khác, bạn buộc phải học cách nói không với những việc quan trọng, và nói có với những việc quan trọng nhất.

Lý do khiến hầu hết chúng ta không đạt được mục tiêu chính là vì chúng ta dành nhiều thời gian để làm các công việc ít quan trọng hơn. Là một người muốn hoàn thiện mình, muốn hoàn thiện kỹ năng lãnh đạo, cần phải sắp đặt bài bản để tránh thất vọng lo âu. Nếu việc nào cũng quan trọng như nhau, cuối cùng bạn sẽ không đạt được thành tựu nào đáng kể. Ngay trong việc học cũng vậy; nếu biết cách xác định nội dung này đúng thì việc hoàn thành công việc, bài học một cách dễ dàng và đúng tiến độ không còn khó khăn. Và hãy nhớ kỹ khi thực hiện phân loại công việc, đó là quá nhiều thứ ưu tiên sẽ làm chúng ta tê liệt.

Một bản tin đã đưa: 300 con cá voi bắt ngờ chết đồng loạt. Nguyên nhân là do đàn cá voi đuổi theo đàn cá mòi và bị lạc vào vùng vịnh.

Harris đã bình luận về điều này: Những chú cá nhỏ đã dụ những con cá khổng lồ của đại dương vào chỗ chết. Chúng đã chết tức tưởi khi đuổi theo những mục tiêu nhỏ bé; chúng đã bán rẻ uy lực ghê gớm của mình để đuổi theo những mục tiêu tầm thường.

*(Sưu tầm)*

Bạn phải luôn nhớ rằng mỗi người sinh ra trong cuộc đời này có một sứ mệnh phải hoàn thành, có nhiệm vụ để lại cho nhân loại những điều có ích, chứ không phải để đạt được những mục tiêu cá nhân tầm thường. Và cũng đừng để những lo lắng bình thường trong cuộc sống làm bạn mất đi năng lượng để đạt những mục tiêu cao hơn, hãy áp dụng nguyên tắc sau:

\* Khi quyết định làm gì thì hãy thực hiện nó; quyết định không làm gì thì hãy đừng thực hiện nó, và cũng không băn khoăn, suy nghĩ về nó nữa.

\* Những gì chúng ta có thể giải quyết được, chúng ta đã có giải pháp cho nó, nên hãy ngừng lo ngại về nó.

\* Những gì nằm ngoài tầm kiểm soát của chúng ta, chúng ta lo lắng cho nó cũng không giải quyết được vấn đề gì, chỉ thêm tốn thời gian và mất tinh thần, nên hãy ngừng băn khoăn về nó.

Trong một nghiên cứu về các cụ trên 95 tuổi, một câu hỏi được nêu ra: “Nếu có cơ hội trở lại tuổi thanh xuân, các vị muốn làm lại điều gì?”. Có 3 câu trả lời điển hình:

- Tôi sẽ suy nghĩ chín chắn hơn.
- Tôi sẽ mạo hiểm hơn.
- Tôi sẽ làm thêm nhiều việc có ý nghĩa cho cuộc sống ngay cả khi tôi nằm xuống.

*(Sưu tầm)*

Những việc phải làm ngày hôm nay, hãy cố gắng hết sức để hoàn thành chúng, vì bạn không thể biết được ngày mai sẽ có thêm những công việc nào nữa đến với mình. Mỗi người chúng ta chỉ có một cuộc đời để sống, cho nên đừng bao giờ đợi đến ngày mai, bạn nhé!

Hãy kết thúc mỗi ngày bằng cách hoàn thành những gì cần phải hoàn thành; sẽ có những điều đáng tiếc xảy ra nhưng hãy nhanh chóng quên chúng đi. Ngày mai là một

ngày mới, bạn sẽ bắt đầu nó một cách tươi sáng với tinh thần tập trung cao và không để chuyện quá khứ gây trở ngại.

*Ralph Waldo Emerson*

Một quyết định sai và không đúng thời điểm được gọi là thảm họa

Một quyết định sai và đúng thời điểm được gọi là sai lầm

Một quyết định đúng nhưng sai thời điểm thường không được chấp nhận

Một quyết định đúng và đúng thời điểm tạo nên thành công

### ***Tôi sẽ không đi một mình***

Carnegie chỉ có bốn năm đi học nên trong chuyên môn ngành luyện thép ông rất kém. Ông không giấu giếm chuyện này mà nhiều lần thừa nhận: “Xung quanh tôi có nhiều trợ thủ, họ hiểu biết hơn tôi nhiều. Công việc của tôi chỉ là đốc thúc họ góp nhặt thật nhiều tiền”.

Một cộng sự đắc lực của ông chính là triệu phú Charles Schwab. Cũng như Carnegie, Schwab có “tài năng” rất đặc biệt: biết khen ngợi và không kiêu lời khen với các nhân viên. Schwab nói: “Tôi kém chuyên môn nhưng có tài khơi gợi được lòng hăng hái ở mọi người. Lời chỉ trích gay gắt của các sếp chỉ tiêu diệt sự tận tâm của nhân viên. Tôi luôn khen ngợi nhân viên một cách thật thà và rất dè dặt trong lời chỉ trích”.

Carnegie biết cách ca tụng nhân viên kể cả trước mặt lẫn lúc họ vắng mặt. Ông còn ca tụng họ cả khi ông chết. Bằng chứng là trên bia mộ ông khắc rõ: “Đây là nơi an nghỉ ngàn thu của một người biết tổng hợp sức mạnh của những người thông minh hơn mình”.

*(Sưu tầm)*

Để đạt được thành công, cho bản thân cũng như cho xã hội, không bao giờ bạn có thể thực hiện điều đó một mình. Điều quan trọng là bạn phải biết chọn những người phù hợp để đồng hành cùng mình trong từng công việc cụ thể. Cũng đừng bao giờ coi thường bất cứ ai, bởi vì người nào cũng có những tài năng riêng, thậm chí có những người còn không biết đến điều đó; nhưng khi bạn đã biết được khả năng lãnh đạo chính mình, bạn hoàn toàn có thể nhìn thấy tiềm năng của người khác, giúp họ bộc lộ, phát huy nó, và đó là một trong những cách tốt nhất để tạo nên cuộc sống tuyệt vời nhất cho mình và mọi người.

Câu chuyện đã xảy ra từ nhiều năm trước. Lúc đó, cô Thompson đang dạy tại trường cấp hai của một thị trấn nhỏ tại Hoa Kỳ. Vào ngày khai giảng năm học mới, cô đứng trước những em học sinh lớp 5, nhìn cả lớp và nói cô sẽ yêu thương tất cả các học sinh như nhau. Nhưng thực ra cô biết mình sẽ không làm được điều đó bởi cô đã nhìn thấy cậu học sinh Teddy Stoddard ngồi lù lù ngay bàn đầu. Năm ngoái cô đã từng biết Teddy và thấy cậu bé chơi không đẹp với bạn bè, quần áo thì lôi thôi lếch thếch, còn người ngòm thì lại quá bần thiêu. “Teddy trông thật khó ưa”.

Chẳng những thế, cô Thompson còn dùng cây bút đỏ vạch một chữ thập rõ đậm vào hồ sơ cá nhân của Teddy và ghi chữ F đỏ chói ngay phía ngoài (chữ F là hạng kém). Ở trường này, vào đầu năm học mỗi giáo viên đều phải xem thành tích học tập của từng học sinh trong lớp mình chủ nhiệm.

Cô Thompson đã nhét hồ sơ cá nhân của Teddy đến cuối cùng mới mở ra xem, và cô rất ngạc nhiên về những điều đọc được. Cô giáo chủ nhiệm lớp 1 đã nhận xét Teddy như sau: “Teddy là một đứa trẻ thông minh và luôn vui vẻ. Học giỏi và chăm ngoan... Em là nguồn vui cho người chung quanh”. Cô giáo lớp 2 nhận xét: “Teddy là một học sinh xuất sắc, được bạn bè yêu quý nhưng có chút vấn đề vì mẹ em ốm nặng và cuộc sống gia đình thật sự là một cuộc chiến đấu. Giáo viên lớp 3 ghi: “Cái chết của người mẹ đã tác động mạnh đến Teddy. Em đã cố gắng học, nhưng cha em không mấy quan tâm đến con cái và đời sống gia đình sẽ ảnh hưởng đến em nếu em không được giúp đỡ”.

Giáo viên chủ nhiệm lớp 4 nhận xét: “Teddy tỏ ra lãnh đạm và không tỏ ra thích thú trong học tập. Em không có nhiều bạn và thỉnh thoảng ngủ gục trong lớp”.

Đọc đến đây cô Thompson chợt hiểu ra vấn đề và cảm thấy tự hổ thẹn. Cô còn thấy áy náy hơn khi đến lễ Giáng sinh, tất cả học sinh trong lớp đem tặng cô những món quà gói giấy màu và gắn nơ thật đẹp, ngoại trừ món quà của Teddy. Em đem tặng cô một gói quà bọc vụng về bằng loại giấy gói hàng nâu xỉn mà em tận dụng lại từ loại túi giấy gói hàng của tiệm tạp hóa. Cô Thompson cảm thấy đau lòng khi

mở gói quà ấy ra trước mặt cả lớp. Một vài học sinh đã bật cười khi thấy cô giơ lên chiếc vòng giả kim cương cũ đã sút mất vài hạt đá và một chai nước hoa chỉ còn lại một ít. Nhưng cô đã dập tắt những tiếng cười nhạo kia khi cô khen chiếc vòng đẹp, đeo nó vào tay và xịt một ít nước hoa trong chai lên cổ tay. Hôm đó Teddy đã nán lại cho đến cuối giờ để nói với cô: “Thưa cô, hôm nay cô thơm như mẹ em ngày xưa”. Sau khi đưa bé ra về, cô Thompson đã ngồi khóc cả giờ đồng hồ. Và chính từ hôm đó, ngoài dạy học cô còn lưu tâm chăm sóc cho Teddy hơn trước. Mỗi khi cô đến bàn em để hướng dẫn thêm, tinh thần Teddy dường như phấn chấn hẳn lên. Cô càng động viên em càng tiến bộ nhanh. Vào cuối năm học, Teddy đã trở thành học sinh giỏi nhất lớp. Và trái với phát biểu của mình vào đầu năm học, cô đã không yêu thương mọi học sinh như nhau. Teddy là học trò cưng nhất của cô.

Một năm sau, cô tìm thấy một mẫu giấy nhét qua khe cửa. Teddy viết: “Cô là cô giáo tuyệt vời nhất trong đời em”. Sáu năm sau, cô lại nhận được một bức thư ngắn từ Teddy. Cậu cho biết đã tốt nghiệp trung học, đứng hạng ba trong lớp và “Cô vẫn là cô giáo tuyệt vời nhất trong đời em”. Bốn năm sau, cô lại nhận được một lá thư nữa. Teddy cho biết dù hoàn cảnh rất khó khăn khiến cho cậu có lúc cảm thấy bế tắc, cậu vẫn quyết tốt nghiệp đại học với hạng xuất sắc nhất, nhưng “Cô vẫn luôn là cô giáo tuyệt vời mà em yêu quý nhất trong đời”. Rồi bốn năm sau nữa cô nhận được bức thư trong đó Teddy báo tin cho biết cậu đã đạt học vị tiến sĩ và quyết định học thêm lên. “Cô vẫn là cô giáo tuyệt nhất của

đời em”, nhưng lúc này tên cậu đã dài hơn. Bức thư ký tên Theodore F. Stoddard - giáo sư tiến sĩ.

Câu chuyện vẫn chưa kết thúc tại đây. Một bức thư nữa được gửi đến nhà cô Thompson. Teddy kể cậu đã gặp một cô gái và cậu sẽ cưới cô ấy. Cậu giải thích vì cha cậu đã mất cách đây vài năm nên cậu mong cô Thompson sẽ đến dự lễ cưới và ngồi ở vị trí vốn thường được dành cho mẹ chú rể. Và bạn thử đoán xem việc gì đã xảy ra? Ngày đó, cô đeo chiếc vòng kim cương giả bị rớt hột mà Teddy đã tặng cô năm xưa; xúc thứ nước hoa mà Teddy nói mẹ cậu đã dùng vào kỳ Giáng sinh cuối cùng trước lúc bà mất. Họ ôm nhau mừng rỡ và giáo sư Stoddard thì thào vào tai cô Thompson: “Cám ơn cô đã tin tưởng em. Cám ơn cô rất nhiều vì đã làm cho em cảm thấy mình quan trọng và cho em niềm tin rằng mình sẽ tiến bộ”. Cô Thompson vừa khóc vừa nói nhỏ với cậu: “Teddy, em nói sai rồi. Chính em mới là người đã dạy cô rằng cô có thể sống khác đi. Cô chưa từng biết dạy học cho tới khi cô được gặp em”.

*(Sưu tầm)*

Bạn thấy đấy, đôi khi, năng lực của một người không thể chỉ được đánh giá bằng những phân tích cứng nhắc, bằng những gì mà ta nhìn thấy bằng mắt thường. Năng lực thực sự của những người xung quanh bạn cần được thấu hiểu chứ không phải được nhìn thấy.

Một trong những minh chứng hùng hồn nhất cho việc phát huy được tiềm năng của những người xung quanh mình, tạo cảm hứng cho họ, gắn kết họ lại và cùng mình

thực hiện một mục tiêu lớn, đó là sự phát triển mạnh mẽ của Singapore. Bạn có thể tìm hiểu thêm để biết rằng: Singapore là một hòn đảo nhỏ, chưa bằng huyện Cần Giờ của thành phố Hồ Chí Minh nữa, và họ không có bất kỳ một tài nguyên nào, thậm chí đến cả nước ngọt cũng không. Làm cách nào mà một hòn đảo nhỏ bé và nghèo nàn đến cùng cực như vậy có thể vươn lên mạnh mẽ, trở thành một con rồng kỳ diệu của châu Á như ngày nay? Khi chúng tôi thực hiện chương trình Đào tạo Lãnh đạo trẻ Việt Nam 2011 tại Singapore, họ đã khẳng định: “Singapore không có bất kỳ tài nguyên nào để phát triển cả, nên chúng tôi chọn thứ duy nhất mà chúng tôi còn lại: phát triển con người”.

Bằng cách phát triển từng con người họ có trong đất nước, bằng cách vận động mọi sự hợp tác từ bên ngoài; và tạo điều kiện thuận lợi nhất cho những đối tác này, Singapore đã rất thành công. Ở quy mô một đất nước; việc này đã có thể làm được; vậy đối với từng cá nhân, chắc chắn nó phải làm được, điều quan trọng là bạn có nhận thức được và quyết tâm thực hiện nó hay không.

Để có thể khiến cho mọi người cộng tác với bạn, hết mình hỗ trợ bạn, và cả tập thể cùng nhau hướng đến một mục tiêu, bạn không nhất thiết phải là người tài giỏi nhất, hay thông minh nhất, hay khôn khéo trong giao tiếp nhất; mà điều quan trọng thật sự là việc bạn có quan tâm chân thành đến những cộng sự của mình hay không. Có một câu trích dẫn rất nổi tiếng của John Maxwell - tác giả sách và diễn giả truyền cảm hứng hàng đầu thế giới như sau:

People do not CARE how much you KNOW until they KNOW how much you CARE. (Mọi người sẽ không quan tâm bạn biết đến đâu, cho đến khi họ biết bạn quan tâm đến đâu).

Hãy nhớ lại, ai là những người có ý nghĩa nhất trong cuộc đời bạn, những người mà vì họ, bạn có thể hy sinh nhiều thứ, bạn có thể làm những điều bạn nghĩ mình không bao giờ làm...? Bố mẹ bạn, anh chị em của bạn, thầy của bạn, người bạn thân..., có phải họ đều là những người hết sức quan tâm đến bạn, sẵn sàng hy sinh vì bạn không? Để có thể có sức ảnh hưởng đến mọi người, bạn phải tập cách thực sự quan tâm đến họ.

Những đồng đội từ lúc nhỏ này sẽ là những người bạn đồng hành rất giá trị cho các bạn mai sau (Các chiến sĩ chương trình Shining (Học Kỳ Quân Đội Nâng Cao) 2011 gắn bó với nhau hơn nửa tháng đã gắn kết một tình đồng đội rất thân thiết)

Hãy ghi những điều này vào nơi bạn dễ nhìn thấy nhất, và từng ngày, từng ngày, hãy ghi nhớ và thực hiện nó, ngay trong trường lớp, cơ quan và gia đình bạn.

Đối với mọi người xung quanh:

Biết lắng nghe để “mở rộng tầm nhìn” bằng đôi mắt của họ.

Biết quan tâm để trò chuyện với trái tim của họ.

Biết làm việc để trao công cụ vào đôi tay họ.

Biết suy nghĩ để thách thức và phát triển trí tuệ của họ.

Biết tin tưởng, tạo cảm hứng, và trao cơ hội cho họ - những người đồng hành quý giá nhất của ta.

### ***Đối mặt với sai lầm***

Bạn có bao giờ đếm những lỗi lầm của mình?

Bao nhiêu lần trong đó, bạn dám dũng cảm thừa nhận và nói “tôi xin lỗi” đúng lúc?

Bao nhiêu lần, vì không có ai chứng kiến, bạn bỏ qua nó và quên mất rằng đó là lỗi lầm của chính mình? Bao nhiêu lần là do bạn vô tình gây ra?

Bao nhiêu lần là do bạn cố ý thực hiện để đạt được mục đích nào đó của mình, bất chấp bạn biết rằng điều đó là không đúng?

Bao nhiêu lần bạn khắc phục được lỗi lầm của mình?

Đối mặt với lỗi lầm của mình như thế nào, làm sao để hạn chế tối đa những lỗi lầm không đáng có là một trong những yếu tố quan trọng nhất tạo nên một người biết lãnh đạo chính mình. Sai lầm là một thầy giáo tốt nhất, nhưng “thầy giáo” này cũng lấy “học phí” rất cao, vì với mỗi sai lầm của mình, bạn đều phải trả giá, và đôi khi, cái giá phải trả là rất đắt, không gì bù đắp lại được.

Có một thói quen chúng ta được dạy, đó là nói “xin lỗi” cho lỗi lầm của mình. Thường thì điều đó giúp cho mọi thứ nhẹ nhàng hơn, nhưng những cái giá phải trả cho sai lầm của mình cũng không khác đi là mấy.

Lúc ấy, tôi 8 tuổi và siêng năng học hỏi để làm tốt những việc vặt được giao. Là con út trong bốn anh chị em,

tôi luôn giành những công việc mình muốn - những việc dễ dàng nhất - nhưng anh và chị của tôi bận rộn hơn với những việc bên ngoài nông trại, và thế là nhiều trách nhiệm hơn đổ trên tôi. Tôi cảm thấy mình rất “người lớn” bất cứ lúc nào bố sai tôi làm việc gì đó mới. Tôi muốn chứng tỏ mình là một người có trách nhiệm.

Năm ấy, mùa đông đặc biệt giá rét và những con cừu bắt đầu sinh nở vào ngay giữa cơn bão tuyết dữ dội. Bố tập trung hết những con cừu con vừa mới sinh lại và mang những con yếu ớt nhất vào trong nhà bếp, ở đó chúng có thể ngủ trong những chiếc thùng giấy và được sưởi ấm bằng bếp than xung quanh. Nằm co rúm vào nhau trong đồng rơm, chúng đã sống sót qua đêm đầu tiên. Bố dậy rất sớm lấy sữa của mẹ chúng và cho chúng bú bằng bình sữa em bé. Tôi rất hăng hái phụ giúp bố trong những ngày đầu tiên. Tôi thích sờ vào bộ lông màu xám than của những con cừu con, rất mềm và ấm áp. Tôi yêu tiếng kêu be be nhỏ nhẹ của chúng và cách chúng háo hức nút chiếc bình sữa tôi cầm trong tay. Tôi thích cái cảm giác thấy mình trưởng thành và có ích.

Bố rất hài lòng. Bố bắt đầu tin tưởng sự giúp đỡ của tôi, tự giác cho những con cừu bú mà không cần được nhắc nhở. Bố nhìn thấy tôi rất chịu học hỏi và xem đó là một dấu hiệu cho sự trưởng thành của tôi. Tôi trở thành một đứa trẻ lớn thay vì chỉ là một đứa bé con của gia đình.

Khi những con cừu con mạnh hơn và thời tiết cũng ấm áp hơn, bố mang từng con một trở lại chuồng để chúng ở với mẹ của chúng. Tất cả chúng đều khỏe - tất cả, ngoại trừ một.

Mẹ của con cừu con ấy đã chết trong cơn bão, và bố cần tìm một người mẹ để chăm nom nó. Nhưng trước hết, nó cần phải khỏe. Bốn cái chân yếu ớt và khắp khiễng khó có thể đứng vững. Khi bố nâng để nó đứng lên, nó ngã ngay xuống đồng rơm. Nó cần được ở trong nhà lâu hơn và cần đút sữa trước khi nó có thể chịu được nhiệt độ lạnh hơn trong chuồng và được một con cừu mẹ khác chấp nhận.

Bố đi làm lúc 6 giờ sáng, để lại những chỉ dẫn cho tôi về việc cho con cừu con bú trước khi đi học. Nhưng đêm qua, tôi thức rất khuya đọc sách và chỉ có đủ thời gian thay đồ và chạy vội để bắt kịp xe buýt của trường học. Lớp toán bắt đầu lúc 10 giờ, và cũng lúc ấy, tôi nhớ đến chú cừu con.

Tan học, từ trạm xe buýt, tôi chạy nhanh về nhà, nhìn thấy bố đang ngồi khóc bên chiếc lò than. Bố ngược lên và hỏi: “Joyce này, lúc sáng, con có nhớ cho con cừu con bú không?”.

Tôi ngập ngừng, lắc đầu, và trả lời: “Không, bố ơi. Con xin lỗi. Con quên mất”.

Bố nói với giọng nhẹ nhàng: “Con yêu, bố cũng xin lỗi, nhưng con cừu con chết rồi con ạ”.

Những giọt nước mắt chảy dài khi tôi nói với bố lần nữa: “Bố ơi, con xin lỗi thật nhiều!”

Bố nhẹ nhàng đặt tay lên vai tôi.

“Con cừu đã ra đi, và lời xin lỗi không thể mang nó trở lại. Sẽ có những con cừu khác, những cơ hội khác để làm

điều đúng đắn, nhưng con biết đấy, lời xin lỗi không phải lúc nào cũng sửa chữa được sự việc.

Khi chúng ta quên lãng một nhiệm vụ, khi chúng ta quên làm điều gì đó quan trọng, đôi khi chúng ta chỉ có duy nhất một cơ hội. Chúng ta có thể nói xin lỗi, nhưng lời xin lỗi sẽ không thể mang con cừu trở lại.

Đó là một bài học rất nặng nề đối với một đứa trẻ 8 tuổi, và tôi không bao giờ quên được cảm giác lúc ấy. Nó dạy tôi bài học luôn cẩn trọng với những điều trong cuộc sống mà vốn dĩ lời xin lỗi không thể sửa chữa được, đặc biệt là những điều có ảnh hưởng đến hạnh phúc của người khác.

*(Sưu tầm)*

Lỗi lầm trên đời này chỉ có 2 dạng mà thôi:

1. Lỗi lầm do vô tình (không biết)
2. Lỗi lầm do cố ý (vì mục đích riêng)

Cả 2 loại lỗi lầm trên đều có thể gây ra những hậu quả như nhau.

Nhưng với lỗi lầm thứ nhất, bạn có thể hạn chế nó bằng cách chăm chỉ học tập ngay từ lúc này, để đảm bảo bạn có đủ kiến thức, kỹ năng về bất kỳ điều gì mình làm. Sau đó; trong quá trình làm việc, bạn sẽ tích lũy thêm kinh nghiệm, và có thể rút ra bài học từ những sai lầm của bản thân cũng như của những người xung quanh; để không còn mắc phải những lỗi lầm đó nữa.

Đối với loại lỗi lầm thứ hai, đó thực sự là một vấn đề nghiêm trọng. Những con người sẵn sàng tạo ra sai lầm, gây

thiệt hại cho mọi người, cho xã hội để đạt được mục đích riêng của mình sẽ hủy diệt cả tương lai của bản thân, cũng như của tất cả mọi người.

Sai lầm lớn nhất của một con người là lặp lại sai lầm của ngày hôm qua.

*(Sưu tầm)*

Tôi vẫn nhớ Định Luật Bảo Toàn trong Vật Lý: năng lượng (cũng bao gồm cả vật chất) không tự sinh ra, cũng không tự mất đi. Rõ ràng, những gì có trên trái đất không hề được sinh ra thêm, nó chỉ có một chu kỳ tuần hoàn, tái sinh bất tận. Vòng tuần hoàn này là một chuỗi liên tục của “cho” và “nhận” duy chỉ có con người là tạo vật duy nhất luôn muốn giữ lại mọi thứ tốt nhất cho riêng mình, và những gì xấu nhất thì được đưa ra môi trường bên ngoài. Đối với những lãnh đạo thiếu sự trung thực, thiếu đạo đức, xu hướng này càng mạnh mẽ hơn. Và không chỉ mình họ, mà cả một tập thể họ lãnh đạo cũng thực hiện như vậy, để lại hậu quả ngày càng nặng nề cho xã hội loài người cũng như cả trái đất này.

Nhiều người sẽ quan niệm rằng: việc chính của tôi là làm giàu cho chính tôi; nhưng thực ra, nếu người đó giàu lên mà có những hành động làm môi trường sống, chất lượng sống của cộng đồng đi xuống (thực phẩm kém an toàn, sản phẩm kém chất lượng, tâm lý nghi ngờ của khách hàng...) thì sớm hay muộn, việc kinh doanh của họ cũng sẽ đi xuống, và kết quả cuối cùng là “tất cả cùng thua”.

Một khi phát hiện ra lỗi lầm, bạn phải ngay lập tức tìm cách sửa chữa nó, thậm chí thú nhận những sai lầm của bản thân để mọi người biết và cùng giải quyết với bạn, để giảm hậu quả đến mức tối thiểu. Đừng viện lý do để trì hoãn, vì mọi thứ sẽ ngày càng tệ đi nếu như bạn không can đảm giải quyết nó.

Bí thư đảng ủy Vạn Lý (tỉnh An Huy - Trung Quốc) là một trong những nhà cải cách kinh tế tích cực và cởi mở nhất Trung Quốc. Ông đã từng trải qua những ngày tháng đói nghèo cùng với công nhân xe đẩy rác, những người làm công việc mà chẳng ai thèm muốn.

Ông đã thử nghiệm cải cách nông nghiệp để ngăn chặn thảm họa nhân đạo đang lù lù hiện ra. Một trận hạn hán dữ dội đã xảy ra tại An Huy và nhiều vùng khác ở miền trung Trung Quốc vào năm 1978. Tình trạng ấy càng khiến cho Vạn Lý ngã về chiều hướng thực hiện sáng kiến. Khi các quan chức trong Đảng than phiền với ông về sự lan rộng của phương thức khoán hộ ở tỉnh An Huy, Vạn Lý đứng đằng sau nông dân, ủng hộ họ và chuyển quyết định tán thành của mình cho các cán bộ huyện Tây Phì tiếp tục thực hiện phương thức đổi mới.

Ông đã chọc vào tổ ong. Vạn Lý đối mặt với sự phản đối giận dữ của những người vốn bảo thủ cho rằng ông đang phá hoại di sản của Mao Trạch Đông và phá hoại chính Chủ Nghĩa Cộng Sản. Tháng 12 năm 1978 Bắc Kinh triệt để cấm phương thức khoán hộ. Phe phản đối cải cách của An Huy cố tìm cách đăng một bài trên trang nhất tờ Nhân dân Nhật báo tháng 3 năm sau với nội dung cảnh báo phương thức

khoán hộ “sẽ làm giảm sút sự nhiệt tình, cản trở sản xuất và ảnh hưởng nghiêm trọng đến sự nghiệp hiện đại hóa nông nghiệp”. Như Vạn Lý diễn tả thì cuộc chiến rất hăng. Dù vậy ông vẫn không chùn bước, sử dụng những lập luận chặt chẽ để làm cơ sở đấu tranh cho mình. “Bất cứ một phương pháp nào có thể huy động sự hăng hái nhiệt tình của quần chúng nhân dân thì đều chấp nhận được”. Vạn Lý nói sau khi thăm huyện Phương Dương tháng 1 năm 1979. “Bất cứ thứ gì có thể gia tăng sản xuất, tạo ra sự đóng góp nhiều hơn cho nhà nước... nâng cao thu nhập của quần chúng nhân dân, cải thiện đời sống của họ cũng đều là phương pháp tốt. Thật vậy, sản xuất nông nghiệp cá thể chẳng phải là điều đáng ồn ào”. Sự thách thức và bền bỉ của Vạn Lý đã biến ông trở thành một nhân vật nổi tiếng với nông dân tỉnh An Huy.

Bắc Kinh không đặt ra bất kỳ giới hạn nào về việc Vạn Lý có thể đi bao xa. Đặng Tiểu Bình thông cảm với sự nghiệp của Vạn Lý. Những cuộc cải cách tại An Huy gần khớp với ý tưởng thúc đẩy phát triển kinh tế của Đặng Tiểu Bình. Tuy nhiên, ông vẫn thận trọng, nhận thức được bản chất mỗi lửa của vấn đề và lo ngại về một phản ứng chính trị dữ dội chống lại liên minh non yếu của ông. Dù vậy, ông vẫn không ngăn chặn những nỗ lực của Vạn Lý. Ông để Vạn Lý đơn thương độc mã thử thách thời thế chính trị.

Trong khi đó, Vạn Lý phát động một chiến dịch nỗ lực vận động hành lang để thúc đẩy trung ương ủng hộ cách nghĩ của mình. Giữa năm 1979, một quan chức của tỉnh An Huy tên là Quách Sùng Ý được cử đến Bắc Kinh để báo cáo rằng những khu vực sử dụng phương thức khoán hộ đã tăng

sản lượng ngũ cốc gấp 1,5 lần chỉ trong vòng 1 năm. Tuy nhiên, cuộc cải cách của tỉnh An Huy gây tranh cãi nhiều đến nỗi quan chức của Bắc Kinh thậm chí lo sợ không dám gặp Quách Sùng Ý. Khi bản báo cáo cuối cùng đến tay Hồ Diệu Bang (Tổng bí thư Đảng cộng sản Trung Quốc), ông đã ấn tượng đến nỗi viết vào mặt sau của văn bản thể hiện sự tán thành cá nhân đối với sự thử nghiệm đó. Đó là sự phê chuẩn cụ thể đầu tiên từ Bắc Kinh.

Những ý kiến được chuyển đi một cách chậm chạp. Tháng 3 năm 1980 Vạn Lý gặp Đặng Tiểu Bình và cố gắng thuyết phục việc cải cách của mình. Công khai bày tỏ sự hài lòng, Đặng Tiểu Bình đã cất nhắc Vạn Lý lên làm phó thủ tướng và giao cho Vạn Lý chịu trách nhiệm về nông nghiệp quốc gia sau đó 1 tháng.

Nhờ có sự ủng hộ của Đặng Tiểu Bình, chính quyền Trung ương đã ban hành một văn bản cho phép khoán hộ vào tháng 1 năm 1982. Đó là bước khởi đầu cho sự chuyển đổi của Trung Quốc.

*(Sưu tầm)*

Nếu không có những nỗ lực của Vạn Lý, người nhìn thấy những sai lầm của tập thể, và quyết tâm sửa chữa nó, bất chấp những chống đối quyết liệt của phía bảo thủ, thì Trung Quốc chắc chắn sẽ còn gặp rất nhiều khó khăn vào thời điểm đó. Và chúng tôi mong rằng mỗi khi phát hiện sai lầm, bạn đừng trông đợi ai khác đến, mà hãy tự trở thành một “Vạn Lý” như vậy.

Ngay từ những hành động nhỏ, chúng ta có thể tạo ý thức thay đổi, hướng về phát triển bền vững cho mọi thể hệ xung quanh (Học viên các chương trình cùng nhau tham gia dọn rác và vận động cộng đồng trong những ngày cuối năm 2010)

### ***Chiếc la bàn trung thực***

Sự thiếu trung thực sẽ ảnh hưởng tiêu cực đến bản thân ta rất nhiều: bằng việc thiếu trung thực trong kinh doanh, những mối quan hệ của doanh nhân cũng trở nên hời hợt, dẫn đến thiếu vắng những tình cảm chân thành, những điều giá trị hơn trong cuộc sống; thiếu trung thực trong học tập (quay cóp, hỏi bài, nhắc bài cho bạn...) làm người học sinh trở nên coi thường kiến thức, coi thường giá trị của sự khổ công học tập, rèn giữa mình, mà chỉ còn chú ý đến những con điểm, đến những mảnh khoé để đạt được điểm cao; thiếu trung thực trong đời sống gia đình sẽ dẫn đến sự mất niềm tin lẫn nhau của mọi thành viên, là một nguy cơ để gia đình tan rã... Thói quen thiếu trung thực dần dần khiến con người cũng phải tự lừa dối chính mình, huyễn hoặc mình, và không còn nhìn thấy những nguy cơ, thách thức sắp đến, nên không có phản ứng kịp lúc và nhấn chìm mình trong sai lầm triền miên. Từ những người đồng sự cho đến những người thân yêu nhất trong gia đình, không ai có thể dốc hết sức để giúp đỡ cho một người thiếu trung thực, nên hành trình của con người thiếu trung thực đó sẽ dần trở thành cô độc, và những nguồn lực có thể huy động cho công việc của mình trở nên hết sức hạn chế.

Chính vì vậy, mỗi khi định làm điều gì đó thiếu trung thực, trái với lương tâm của mình; bạn hãy nhớ kỹ: những gì mà việc đó mang lại cho bạn không thể bù đắp được “cái giá” mà bạn và những người xung quanh phải trả.

Mỗi người đều có một “la bàn” cho chính mình, đó không phải là tài năng, không phải là ước mơ, nó không chỉ cho bạn cái đích cần đến, nhưng nó giữ cho bạn đi đúng hướng và không bị lạc đường, không bị sa ngã. Chiếc “la bàn” ấy là thứ tối quan trọng để bạn có thể lãnh đạo chính mình, nó được cất trong tim mỗi người, luôn sẵn sàng cho bạn, chỉ tùy thuộc vào bạn có đủ dũng khí để sử dụng nó hay không thôi. Chiếc “la bàn” này có tên là sự Trung Thực - là điều mà bạn đã đọc từ đầu phần này đến giờ. Đừng bao giờ mất niềm tin vào chiếc la bàn của bạn, vì đó là điều đúng đắn nhất trên cuộc đời này, cho dù có thể có những lúc bạn cảm thấy rất khó khăn khi đi theo con đường của nó.

### ***Tôi có cách cho việc này!***

Chúc mừng bạn đã đến với nội dung cuối cùng của chương này. Lãnh đạo chính mình là một chương khá khó phải không bạn? Cho phép chúng tôi hỏi nhé: bạn đã tìm ra giải pháp cần thiết cho những vấn đề mình đang gặp phải chưa?

Chắc hẳn là có một số vấn đề bạn thấy rằng vẫn chưa có giải pháp nào cả, thậm chí đôi khi bạn còn thắc mắc rằng không biết liệu vấn đề đó có giải pháp hay không.

Chúng ta hãy cùng đến châu Phi - một trong những nơi nghèo đói và khó khăn nhất thế giới để xem cách họ tìm câu

trả lời cho một vấn đề của họ nhé.

Ở châu Phi, những bà mẹ thiếu ăn và sinh non rất nhiều. Theo tạp chí y học The Lancet, hằng năm trên thế giới có khoảng 20 triệu em bé bị sinh non và thiếu cân. Trong số này, khoảng 4 triệu bé tử vong trong vòng 4 tuần đầu tiên. Nhiều trẻ sơ sinh tử vong do không thể duy trì nhiệt độ cơ thể của mình đủ cao và qua đời do bị hạ thân nhiệt. Lồng ấp trẻ sơ sinh được thiết kế để xử lý vấn đề này, nhưng vì chi phí của nó khá cao (khoảng 20.000 - 40.000 USD cho một lồng - mỗi trẻ em phải dùng trong hơn 1 tháng), và việc bảo dưỡng hàng năm, cũng như thay thế phụ tùng chuyên biệt cho nó phải được thực hiện tại nơi sản xuất, hoặc do chuyên gia của họ trực tiếp đến thao tác, nên nhiều bệnh viện ở các nước đang phát triển không có khả năng trang bị. Chính vì vậy, theo thống kê của nhóm Engineer World Health tại Đại học Duke, 98% các thiết bị y tế được tài trợ cho các địa phương khó khăn đã hỏng hoàn toàn trong vòng 5 năm.

Các tổ chức phi chính phủ cũng tính đến giải pháp sẽ tài trợ cho một số kỹ sư ở châu Phi học về công nghệ lồng ấp này, để họ có thể tự sửa chữa, bảo trì khi cần; nhưng như thế cũng tốn khá nhiều chi phí và thời gian, và lượng nhân sự đào tạo ra rất khó đáp ứng đủ nhu cầu lớn của cả lục địa. Bên cạnh đó, những phụ tùng của lồng ấp vẫn phải nhập từ chính hãng.

*(Sưu tầm)*

Bây giờ, phiền bạn động não một chút cho vấn đề này nhé. Hãy sáng tạo ra giải pháp của bạn (trong 5 phút thôi) và

viết tóm tắt vào ô này:

Giải pháp của tôi cho vấn đề lòng áp trẻ con ở châu Phi: .....

Cảm ơn bạn, chúng tôi nhờ bạn suy nghĩ giải pháp vì mong bạn tập được 1 thói quen quan trọng trong “7 thói quen của những người thành đạt” đó là thái độ Năng Động Tích Cực (Pro-Active) - tức là luôn chủ động cố gắng hết sức tìm câu trả lời và giải pháp cho bất kỳ vấn đề nào; sau đó mới trình bày quan điểm đó của mình với những người tư vấn đề nhờ họ góp ý thêm, chứ không bao giờ chỉ đặt câu hỏi hay nhờ vả một cách đơn thuần.

Để tìm ra giải pháp cho một vấn đề; chúng ta thường đi theo các bước sau đây:

1. Phân tích vấn đề và tìm ra những điểm cốt yếu để tập trung giải quyết

2. Xem xét thật kỹ những nguồn lực bản thân đang có, và tìm ra những nguồn lực có thể liên quan đến vấn đề, để sản sinh những giải pháp tương đương (ví dụ: cần nguồn nhiệt, hay cần lạnh, hay một cái máy có thể sinh ra lực lớn...).

3. Biến đổi những nguồn lực một cách phù hợp để tiếp cận vấn đề ngày càng gần hơn.

4. Liên kết các nguồn lực khác nhau lại, tạo thành một thể thống nhất: GIẢI PHÁP

Để dễ hiểu hơn, vấn đề của châu Phi sẽ được phân tích theo 4 bước này.

B1: Ở đây, vấn đề của châu Phi là lòng áp cho trẻ em thiếu tháng, những điểm cốt lõi của vấn đề này bao gồm: chi phí (một cái máy quá đắt tiền), kiến thức để sử dụng (ở châu Phi, không ai học về những máy móc tinh vi này, nên sẽ không biết được cách sử dụng; phải tốn chi phí đào tạo), sự sửa chữa (không ai có kiến thức, kỹ năng để bảo dưỡng định kỳ máy, và không có những phụ tùng cần thiết để thay thế). Giải pháp máy mới cho châu Phi phải giải quyết được 3 điểm cốt yếu này: rẻ; người châu Phi có thể quen thuộc, dễ dàng sử dụng; dễ bảo dưỡng, và phụ tùng thay thế có sẵn ở châu Phi.

B2: Về nguồn lực, ở châu Phi, máy móc sản sinh nhiệt (giải pháp tương đương với nguồn nhiệt của lòng áp) phổ biến nhất phải kể đến... xe ô tô. Phụ tùng xe ô tô cũng rất nhiều, và những kỹ sư chuyên về máy móc xe hoàn toàn có đủ khả năng để sửa chữa, thay thế những phụ tùng này.

B3: Câu hỏi ở đây là: liệu có thể lắp ráp một số bộ phận của xe hơi theo một cách nào đó để nó sinh nhiệt chậm, an toàn, không độc hại, và tạo thành lòng áp trẻ con được không? Sau một thời gian nghiên cứu, các chuyên gia của tổ chức Design that Matters đã làm được điều này: lòng áp được cấu tạo gần giống bản thu nhỏ của buồng xe; hệ thống thông gió, lọc khí điều hòa của xe được sử dụng, và không khí được sưởi ấm bằng nhiệt độ đèn trước của xe, vận hành bằng bộ ắc-quy lấy từ xe; cuối cùng; sử dụng bộ điều tiết gần giống của máy điều hòa để kiểm soát nhiệt độ trong lòng.

B4: Chiếc lòng được đưa vào hoạt động, những người vận hành là những kỹ sư xe hơi lành nghề cùng một bác sĩ

có chuyên môn hướng dẫn. Bất kỳ bộ phận nào của máy bị hư cũng dễ dàng tìm thấy linh kiện thay thế ở một cửa hàng phụ tùng xe. Một giải pháp đơn giản nhưng đã tạo nên điều kỳ diệu cho hàng triệu bà mẹ và trẻ sơ sinh ở châu Phi.

Sản phẩm lòng áp sáng tạo của tổ chức Design that Matters

Và những phụ tùng đơn giản từ xe ô tô của nó...

Hy vọng rằng với công cụ này, với niềm tin bạn đang có, với tiềm năng rất lớn mà bạn chưa khai thác hết từ trong bản thân mình, bạn sẽ tìm ra những giải pháp tuyệt vời cho mình trong bất kỳ vấn đề nào của cuộc sống. Hãy tìm ở những góc mình hay bỏ quên, hãy tận dụng những ý tưởng mà mình cho là “điên rồ” và nhớ rằng “không có ý tưởng dở, chỉ có cách phát triển ý tưởng dở”. Chắc chắn bạn sẽ thành công với những giải pháp sáng tạo và hiệu quả của mình.

Người thành công nhìn thấy giải pháp trong từng vấn đề, người thất bại chỉ biết quanh quẩn với vấn đề trong những giải pháp.

*(Sưu tầm)*

Một giải pháp rất thú vị của các bạn học viên trong thử thách “dẫn đường cho trái bóng” (Các học viên Học Làm Người Có ích 2010 đang rèn luyện tư duy giải quyết vấn đề, phát triển giải pháp qua các thử thách trí tuệ thực hành)

Bài học cuối cùng cho ngày hôm nay, bài học về “đôi mắt nhìn thấy giải pháp từ trong vấn đề đến từ một nhân vật

rất quen thuộc. Trước khi câu chuyện kết thúc, bạn thử đoán xem đó là ai nhé:

Giáo sư vật lý nổi tiếng George Gate muốn tìm một phụ tá cho mình khi nghiên cứu lĩnh vực truyền điện tín. Ông đăng báo tuyển phụ tá.

Căn phòng đợi hôm ấy chật ních. Mọi người đều chọn cho mình những bộ quần áo sang trọng nhất, nghiên cứu hàng chục sách về morse trước khi đến đây. Họ đều phải chờ ở phòng ngoài cho tới khi được vị giáo sư mời vào phỏng vấn.

Trong khi chờ đợi, họ tán gẫu và cố gắng thể hiện kiến thức của mình. Chỉ có một chàng trai trẻ ngồi yên lặng chú tâm quan sát phòng làm việc của George Gate. Anh đã theo dõi sát sao những công trình nghiên cứu trước đó của vị giáo sư này và rất muốn góp sức với ông.

Hàng giờ trôi qua, cửa phòng thí nghiệm vẫn đóng im lìm. Phòng đợi vẫn ồn ã những tiếng bàn cãi sôi nổi. Bỗng chàng trai vẫn ngồi im lặng khi nãy khẽ mỉm cười, bật đứng dậy bước vào phòng thí nghiệm của giáo sư. Cánh cửa không hề khóa. Thoạt đầu những người khác nhìn chàng trai với ánh mắt thương hại vì cho rằng anh ta không đủ kiên nhẫn chờ và định xin bỏ cuộc. Nhưng không lâu sau, tất cả mọi người đều bất ngờ khi thấy giáo sư George từ phòng thí nghiệm bước ra cùng chàng trai trẻ.

- Xin cảm ơn mọi người đã đến đây, nhưng tôi đã tìm được người trợ lý thực sự có năng lực cho mình rồi. - Vị giáo sư chỉ vào chàng trai.

Mọi người hết sức bất bình trước quyết định đột ngột của giáo sư. Họ đã phải chờ đợi rất lâu, vậy mà thậm chí không có cả một cơ hội để chứng tỏ khả năng của mình.

Giáo sư chậm rãi giải thích:

- Các bạn đã không để ý nhưng ngay từ khi mọi người bước vào đây, máy điện tín của tôi đã liên tục đánh một dòng thông báo bằng tín hiệu như thế này: “Nếu bạn giải mã được lời nhắn này, hãy bước vào gặp tôi”. Tôi biết mọi người ở đây đều rất giỏi nhưng chỉ có một cơ hội và người biết tập trung vào mục tiêu chính khi đến đây đã giành được cơ hội đó.

Và chàng phụ tá trẻ đó chính là Thomas Edison, người đã góp phần làm thay đổi thời đại của chúng ta. Cơ hội là cho tất cả mọi người. Nhưng chỉ những người có đủ tập trung và nhạy bén mới đọc được thông điệp của nó.

*(Sưu tầm)*

Xin kết thúc một ngày rất dài hôm nay bằng một câu nói quen thuộc của Thomas Edison:

“Không phải là tôi đã thất bại, chẳng qua tôi chỉ thực hiện hàng nghìn cách chưa có hiệu quả”.

Và sau hàng nghìn cách chưa có hiệu quả đó, chỉ một cách có hiệu quả của ông thôi đã thay đổi mạnh mẽ tương lai của cả nhân loại.

Bạn của tôi ơi, chắc chắn, bạn sinh ra trên đời này cũng là để làm được như thế đấy, nhưng lựa chọn vẫn là của bạn. Bạn sẽ chọn tương lai cho mình như thế nào?

Chúng tôi trông đợi một câu trả lời tuyệt vời từ chính tương lai mà bạn sắp tạo ra! Hãy luôn là người biết lãnh đạo chính mình để tạo ra những điều tốt đẹp nhất nhé!

[illegible]

## Ngày thứ hai mươi lăm. MỘT GIỜ VÀNG

Chắc hẳn bạn đang thắc mắc “Một Giờ Vàng” là gì đúng không? Nó là một hoạt động mà chúng tôi đã phổ biến cho rất nhiều bạn trẻ trong các chương trình huấn luyện - đào tạo của Trung tâm Đào tạo Tài năng trẻ Châu Á Thái Bình Dương ATY, và đã tạo ra những biến đổi cực kỳ tích cực ở những bạn kiên trì theo đuổi nó. Vì sao nó lại tích cực và tuyệt vời như vậy, nó phục vụ cho mục đích gì? Chúng ta sẽ cùng nhau nghiên cứu trong ngày hôm nay nhé.

Bây giờ; chúng tôi muốn tiếp cận sâu một chút vào tiềm thức của bạn, cũng để giúp bạn trông thấy một khía cạnh khác của bản thân. Hãy làm quen với bài trắc nghiệm Kokology sau đây (bạn có thể tự tìm hiểu thêm về trắc nghiệm Kokology, rất thú vị đấy).

Lưu ý: sau khi đọc hết yêu cầu không được suy nghĩ gì thêm cả, chọn lấy DUY NHẤT MỘT ý nghĩ đầu tiên xuất hiện trong tâm trí bạn, hãy để cho trái tim và tiềm thức của mình quyết định nó theo ý thích cá nhân của bạn, như vậy sẽ cho kết quả xác thực nhất

Hãy tưởng tượng bạn đang quay trở lại những ngày hè của thời thơ ấu, thổi bong bóng xà phòng trên những cánh đồng rộng. Hình ảnh nào dưới đây đúng với tưởng tượng của bạn nhất?

1. Những chiếc bong bóng bạn thổi trôi lững lờ lên trời.
2. Bạn phùng má thổi hàng trăm bong bóng bé tí ti bằng chiếc vòng nhựa.

3. Bạn tập trung thổi một chiếc bong bóng thật lớn.

4. Những chiếc bong bóng của bạn đang được gió thổi bay theo đằng sau lưng bạn.

Khi đã có lựa chọn chắc chắn rồi, hãy nhìn xuống đáp án dưới đây:

Những bong bóng xà phòng mà bạn thổi trong tâm trí của mình chính là biểu tượng của những ước mơ và hy vọng. Cảnh mà bạn miêu tả cho thấy bạn nghĩ gì về những ước mơ mà bạn đã ấp ủ ngày nào đó sẽ thành sự thật

1. Những chiếc bong bóng bạn thổi trôi lững lờ lên trời.

Bạn nhìn những giấc mơ của mình thật xa vời, bay khỏi bạn như những bong bóng xà phòng theo cơn gió. Có thể bạn đã mơ ước quá nhiều, có thể quá sớm hoặc có thể đặt nhầm chỗ. Nhưng dù thế nào, khoảng cách giữa ước mơ và hiện thực luôn còn khá xa. Nên dù bạn có thao thao bất tuyệt với người khác về những ước mơ cháy bỏng và những kế hoạch kỳ vĩ trong tương lai, đâu đó trong bạn vẫn tự biết rằng hình như chúng thật phù du và xa xỉ.

2. Bạn phùng má thổi hàng trăm bong bóng bé tí ti bằng chiếc vòng nhựa.

Bạn luôn xác định những ước mơ nào có thể đạt được ngay: quần áo mới; bạn trai/gái mới... Mọi ước mơ của bạn luôn mang tính thời điểm, ngay trước mắt. Hãy thử tìm xem điều gì bạn muốn nhất trong thế giới này và nỗ lực vì nó. Nếu bạn cứ liên tục theo đuổi mọi thứ cùng một lúc, rồi cuối cùng bạn sẽ thấy mình chẳng có gì trong tay.

3. Bạn tập trung thời một chiếc bong bóng thật lớn.

Bạn có một ước mơ duy nhất; quan trọng hơn hết thảy. Hãy giữ niềm đam mê đó và cố gắng từng bước một đạt được nó. Có khi nó cũng không quá xa xôi như bạn nghĩ đâu.

4. Những chiếc bong bóng của bạn đang được gió thổi bay theo đằng sau lưng bạn.

Những trải nghiệm cay đắng của những ước mơ dở dang chính là những gì bạn nghĩ ngày hôm nay. Nhưng những bong bóng vỡ lại rèn luyện cho bạn cách đạt được những ước mơ của tương lai. Đừng sợ mơ ước - chỉ có những người không bao giờ cố gắng làm gì thì mới không bao giờ thất bại.

*(Sưu tầm)*

Bạn suy nghĩ điều gì về kết quả của mình? Bạn có đoán ra điều chúng tôi muốn chia sẻ với bạn ngày hôm nay không? Vâng, đó chính là ƯỚC MƠ đấy bạn ạ. Bạn đã học được rất nhiều rồi, từ những thói quen có ích, phòng tránh những căn bệnh tuổi teen, điểm tựa thành công, tình cảm bạn bè và gia đình, lựa chọn thái độ, sống thật với bản thân... trong 2 cuốn sách trước, cùng những bài học đầu tiên phức tạp hơn trong cuốn sách này: lãnh đạo chính mình, khai phá sức mạnh bản thân..., tất cả những điều đó, và cả những bài học còn lại trong cuốn sách này nữa, sẽ là hành trang, là động lực, là phương tiện cho bạn theo đuổi điều mà cả nhân loại luôn hướng đến: ƯỚC MƠ.

Hãy trả lời vài dòng cho những câu hỏi sau đây nhé:

\* Bạn đã có những ước mơ thật sự của bản thân mình chưa?...

\* Bạn có nhớ ngày xưa, khi còn thơ bé, bạn mơ ước điều gì không? ...

\* Bạn có nghĩ rằng ước mơ của mình là không thể thực hiện được?...

\* Ngay trong thời điểm hiện tại này, bạn mong muốn làm gì nhất (từ những điều bình thường nhất đến những điều xa vời nhất)? ...

Cho dù bạn nghĩ những điều đó có thể thực hiện được hay không, hãy chiêm nghiệm câu chuyện sau đây:

Chuyện xảy ra cách đây nhiều năm. Có một cậu bé sống cùng với cha của mình, một người làm nghề huấn luyện ngựa. Do công việc, người cha phải sống như một kẻ du mục. Ông đi từ trang trại này đến trang trại khác để huấn luyện các chú ngựa chưa được thuần hóa. Kết quả là việc học hành của cậu bé không được ổn định lắm. Một hôm, thầy giáo bảo cậu bé về viết một bài luận văn với đề tài “Lớn lên em muốn làm nghề gì?”.

Đêm đó, cậu bé đã viết bảy trang giấy mô tả khát vọng ngày nào đó sẽ làm chủ một trang trại nuôi ngựa. Em diễn đạt ước mơ của mình thật chi tiết. Thậm chí em còn vẽ cả sơ đồ trại nuôi ngựa tương lai với diện tích khoảng 200 mẫu, trong đó em chỉ rõ chỗ nào xây nhà, chỗ nào đặt làm đường chạy cho ngựa.

Viết xong, cậu bé đem bài nộp thầy giáo. Vài ngày sau, cậu bé nhận lại bài làm của mình với điểm 1 to tướng và một dòng bút phê đỏ chói của thầy “Đến gặp tôi sau giờ học”.

Thế là cuối giờ cậu bé đến gặp thầy và hỏi:

- Thưa thầy, tại sao em lại bị điểm 1?

- Em đã hoạch định một việc mà em không thể làm được. Ước mơ của em không có cơ sở thực tế. Em không có tiền, lại xuất thân từ một gia đình không có chỗ ở ổn định. Nói chung, em không có được một nguồn lực khả dĩ nào để thực hiện những dự tính của mình. Em có biết để làm chủ một trại nuôi ngựa thì cần phải có rất nhiều tiền không? Bây giờ tôi cho em về làm lại bài văn. Nếu em sửa chữa cho nó thực tế hơn thì tôi sẽ cứu xét đến điểm số của em. Rõ chưa?

Hôm đó, cậu bé về nhà và nghĩ ngợi mãi. Cuối cùng cậu gặp cha để hỏi ý kiến.

- Con yêu, chính con phải quyết định vì cha nghĩ đây là ước mơ của con.

Nghe cha đáp, cậu bé liền nhoẻn miệng cười và sau đó đến gặp thầy giáo của mình.

- Thưa thầy, thầy có thể giữ điểm 1 của thầy, còn em xin được giữ ước mơ của mình.

20 năm sau đó, vị thầy giáo tình cờ dẫn 30 học trò của mình đến một trang trại ngựa rộng lớn để cắm trại. Người chủ trại không ai khác chính là cậu học trò cứng đầu ngày xưa. Thế là thầy trò mừng rỡ nhận ra nhau. Cầm tay học trò, thầy nói:

- Monty này, khi anh còn học với tôi, tôi đã đánh cắp ước mơ của anh, và suốt bao nhiêu năm qua tôi cũng đã làm thế với bao đứa trẻ khác, tôi rất ân hận về điều đó.

Nghe thầy nói thế Monty vội đáp:

- Không, thưa thầy, thầy không có lỗi gì cả, chẳng qua thầy chỉ muốn những gì tốt đẹp sẽ đến với học trò của mình mà thôi. Còn em chỉ muốn theo đuổi tới cùng những khát vọng của đời mình.

*(Sưu tầm)*

Người thầy giáo thú nhận mình đánh cắp ước mơ của học trò, nhưng xét kỹ lại; hãy cho chúng tôi biết: bạn có thể đánh cắp ước mơ của một ai đó được không? Hay chính người đó đã cho phép ước mơ của mình bị mất? Bạn có nằm trong những người như vậy không?

Trong bài kiểm tra cuối cùng, các sinh viên năm cuối Y khoa rất hồi hộp. Giáo sư bước vào nhìn quanh một vòng và nói: “Tôi biết các em rất lo lắng và bỏ nhiều công sức để học môn này và chuẩn bị cho bài kiểm tra cuối cùng này. Thú thật tôi không muốn làm mất đi những giấc mơ của các em, nếu như các em không thi đạt môn này. Nếu ai ở đây không chịu nổi áp lực và chỉ mong ước mình đạt điểm B hãy đứng dậy và ra ngoài, tôi sẽ cho các em điểm B....”

Hơn một nửa lớp lục đục đứng dậy đi ra, số còn lại ngồi im tại chỗ. Lúc này, vị giáo sư mới mỉm cười nói với những sinh viên còn trong phòng:

- Những người ngồi đây là những người mơ ước đạt điểm A - tôi tin ước mơ của các em đã gắn liền với sự cầu thị và khao khát - tôi sẽ cho tất cả còn lại điểm A. Các em hãy cố gắng ước mơ và phải tin rằng mình có thể thực hiện được ước mơ đó.

*(Sưu tầm)*

Ước mơ và hiện thực cách nhau không xa, nhưng cũng không hẳn là gần. Để xóa đi khoảng cách đó, bạn cần can đảm thực hiện với niềm tin mình sẽ thành công.

Và hãy luôn ghi nhớ:

Cuộc hành trình nào cũng bắt đầu từ những bước chân đầu tiên.

Người nghệ sĩ vĩ đại nào cũng bắt đầu là một người học trò lóng ngóng.

*(Sưu tầm)*

Vậy bây giờ, chúng ta đã sẵn sàng bắt đầu cuộc hành trình chinh phục ước mơ chưa bạn nhỉ?

Ô, khoan đã, hình như vẫn còn khá nhiều bạn băn khoăn: “vì sao lại phải có ước mơ”, “có rất nhiều người thành công đó mà có thấy họ ước mơ gì đâu”, “tôi không có ước mơ thì đã làm sao”...

Có một số bạn trẻ thậm chí còn than vãn rằng: “Mơ ước thì nhiều mà thường đạt chẳng bao nhiêu. Thôi thì khỏi mơ cho nhẹ người, vừa tránh được thất vọng, vừa khỏi bị ám ảnh với những cái đích cao ngoài tầm tay”.

Bạn thấy ý kiến đó có đúng không? Theo chúng tôi, nó cũng đúng đấy chứ, rất đúng với những ai đã có suy nghĩ như vậy. Và tất nhiên nó lại hoàn toàn sai, với những ai tin rằng mơ ước là cần thiết và có thể đạt được.

Bạn đã từng nghe tới cụm từ “những người bé nhỏ” bao giờ chưa? Ở đây không phải chỉ những người lùn hay tí hon trong truyện cổ tích; mà là những người đang sống thực thụ ở bên ngoài, nhưng những gì đi qua cuộc đời họ đều không để lại bất kỳ dấu vết nào, họ sống trên cuộc đời chỉ giống như để tồn tại. Một người thầy nước ngoài trong buổi giảng về ước mơ cho lớp Đào tạo Lãnh đạo trẻ Việt Nam 2011 của chúng tôi đã đặt ra một câu hỏi - thực chất là một lời nhắc nhở ý nhị cho lớp - khi có một số bạn bắt đầu phản đối những ước mơ quá to lớn của những bạn khác: “Một người trở nên nhỏ bé là vì anh ta cố gắng thử những điều to lớn nhưng thất bại, hay vì anh ta làm những điều nhỏ bé và thành công?”.

Mong muốn của chúng tôi là teen Việt Nam đừng trở thành những con người nhỏ bé, đừng để những “giấc mơ con đề nát cuộc đời con”. Bạn sẽ không nhỏ bé, khi bạn mang trong mình một giấc mơ đủ lớn.

Tôi vẫn thường nhìn cô bé đó từ cửa sổ nhà bếp và bật cười. Cô bé trông thật bé nhỏ khi chen chúc giữa một đám con trai trên sân chơi. Trường học nằm đối diện với nhà chúng tôi và tôi thường đứng ở bên cửa sổ, tay bận làm việc nhưng mắt vẫn nhìn đám trẻ đang vui chơi trong giờ giải lao. Một biển học trò, nhưng đối với tôi, cô bé vẫn có thể nhận ra được trong đám trẻ đó.

Tôi vẫn nhớ lần đầu tiên tôi thấy cô bé chơi bóng rổ.

Thật tuyệt vời khi cô bé chạy vòng quanh các đứa trẻ khác, nhảy lên ném bóng vào trong rổ ngay trên đầu của chúng. Những đứa con trai luôn cố cản cô bé nhưng không đứa nào làm được cả.

Tôi cũng chú ý đến cô bé vào những lần khác, cũng tại chỗ đó, với bóng trong tay đang chơi một mình. Cô có thể tập đi tập lại dắt bóng và ném bóng cho đến khi trời tối mịt. Một ngày kia, tôi hỏi cô bé tại sao cô tập luyện nhiều như vậy. Xoay nhanh người, mái tóc đuôi gà nhún nhảy, cô bé nhìn thẳng vào mắt tôi. Không một chút do dự, cô bé nói: “Cháu muốn vào học đại học. Cha cháu đã không thể vào đại học được nên ngay từ khi cháu còn bé, cha đã thường nói là muốn sau này cháu phải học đại học... Cách duy nhất cháu có thể vào học được là phải có một học bổng. Cháu thích bóng rổ. Cháu nghĩ rằng nếu cháu chơi bóng giỏi thì cháu sẽ nhận được học bổng vào đại học. Cháu sẽ chơi bóng rổ cho trường đại học. Cháu muốn thành xịn nhất. Cha cháu nói với cháu rằng nếu ước mơ thật sự lớn, những chuyện khác chỉ là chuyện nhỏ”. Sau đó cô bé cười và chạy đi tập tiếp.

Vậy đó, cô bé đã tự định đoạt số mệnh của mình. Tôi đã theo dõi cô bé suốt những năm đầu của trung học. Mỗi tuần, cô bé dẫn dắt đội bóng của mình chiến thắng. Thật là thích thú khi xem cô bé chơi.

Vào một ngày trong năm cuối cùng bậc trung học, tôi thấy cô bé ngồi trên bãi cỏ, đầu giấu vào trong cánh tay. Tôi bước qua đường và ngồi xuống bãi cỏ cạnh cô bé. Tôi hỏi

nhỏ chuyện gì đã xảy ra với cô vậy. “À không có gì” câu trả lời thật khẽ. “Cháu quá thấp”. Huấn luyện viên nói với cô bé là với chiều cao kém như vậy cô sẽ chẳng bao giờ chơi cho một đội hạng nhất được - chưa nói đến học bổng - bởi vậy cô nên bỏ ước mơ vào đại học đi.

Cô bé thật đau khổ. Tôi cảm thấy lòng mình thất lại khi nhận thấy sự thất vọng của cô bé. Tôi hỏi xem cô đã nói cho cha cô biết chưa. Cô bé nhấc đầu lên khỏi cánh tay và kể rằng cha cô nói tất cả các huấn luyện viên đều sai bét cả. Họ không hiểu được sức mạnh của ước mơ. Ông nói với cô bé rằng nếu cô muốn chơi cho một trường đại học tốt, nếu cô thật sự muốn có học bổng, thì không gì có thể ngăn cản cô được ngoại trừ một điều - thái độ của chính mình. Ông nói với cô một lần nữa: “Nếu ước mơ đủ lớn thì tất cả những điều khác chỉ là chuyện nhỏ”.

Năm kế tiếp, khi cô và đội của cô chơi cho giải vô địch Bắc California, cô đã được một huấn luyện viên chú ý đến. Cô được mời vào trường, với học bổng, để đến với một đội bóng rổ nữ trong giải hạng nhất của NCAA. Cô bé ấy được nhận vào học. Cô giành được suốt học đại học mà cô hằng mơ ước và cố gắng phấn đấu từ nhiều năm qua. Và cô bé đã được tham gia thi đấu nhiều nhất trong lịch sử nhà trường.

Vào một đêm nọ, cha cô gọi cô. “Cha đang bị bệnh, cưng ạ. Cha bị ung thư. Không, con đừng nghỉ học và cũng không cần trở về nhà. Mọi việc sẽ tốt thôi con. Cha yêu con lắm”.

Sáu tuần sau người cha - thần tượng của cô bé - đã qua đời. Trước đó, cô bé nghỉ học vài ngày để về an ủi mẹ và chăm sóc cha. Một đêm kia, trước khi qua đời, cha cô gọi cô đến bên giường. Khi cô đến gần, người cha nắm lấy tay cô và gắng sức nói: “Rachel, con cứ tiếp tục ước mơ đi. Đừng để ước mơ của con chết theo cha. Hứa với cha đi”, ông nài nỉ. Trong những giây phút hiếm hoi còn được ở bên cạnh nhau đó, cô bé trả lời: “Dạ! Con xin hứa với cha”.

Những năm sau đó thật khó khăn và nặng nề vì cô phải luân phiên ở trường và ở nhà chăm sóc mẹ và các em. Khó khăn đã làm cho cô phải học mất 3 năm mới đủ chứng chỉ cho 1 năm. Những giáo viên trong trường không tin nổi rằng cô vượt qua được dù chỉ 1 học kỳ. Mỗi khi muốn bỏ cuộc, cô lại nhớ những của lời cha và lời hứa của mình với ông. Cô đã thực hiện được lời hứa và hoàn tất chương trình đại học. Dù phải mất đến 6 năm, nhưng cô không bỏ cuộc. Cô vẫn tiếp tục chơi bóng rổ vào những lúc chiều xuống. Và nhiều lần tôi nghe cô nói với bạn bè: “Nếu ước mơ đủ lớn, những điều còn lại là chuyện nhỏ”.

*(Sưu tầm)*

Ước mơ là một loại tưởng tượng sáng tạo nhưng nó không hướng vào hoạt động hiện tại, đồng thời nó có thể thúc đẩy cá nhân vươn lên, vượt qua những nghịch cảnh xung quanh. Tuy nhiên, ước mơ không đúng cách, ví dụ như mơ mộng viễn vông thì cũng rất có hại, vì nó khiến chúng ta hoàn toàn xa rời cuộc sống.

Con người chỉ ngừng ước mơ khi trái tim ngừng nhịp đập.

Người hành động mà không có ước mơ thì đang lãng phí thời gian.

Người ước mơ mà không hành động là kẻ vô dụng, mơ mộng viễn vông.

Người có ước mơ và hành động cho ước mơ đó là người sẽ làm nên những điều vĩ đại.

*(Sưu tầm)*

### ***Ước mơ rõ ràng và phù hợp?***

Có thể bạn không để ý, nhưng từ “ước mơ” trong tiếng Việt không đủ để diễn tả những gì chúng ta đang nói tới. Trong tiếng Anh, có 2 từ rất khác nhau, mà cũng rất gần nhau, đó là dream (mong ước) và vision (tầm nhìn)-, và kiểu ước mơ mà chúng tôi mong bạn sẽ có không phải là dream mà là vision đấy. Tại sao lại như vậy? Một ước mơ thật sự tốt là ước mơ mà bạn phải “nhìn thấy rõ nó”.

Dale Carnegie cho biết: Tất cả những người thành công đều có một bức tranh mô tả ước mơ về tương lai của mình rất rõ ràng, bản thân sẽ thấy mình như thế nào ở một khoảng thời gian nhất định nào đó.

Những ước mơ đạt được như vậy có thể được gọi bằng một cái tên khác là tầm nhìn - chúng tôi vẫn nhắc đi nhắc lại với bạn một điều, vì nó là một trong những nội dung quan trọng nhất của cuốn sách: bạn phải nhìn rõ đích đến của mình trước khi bắt đầu bất kỳ một cuộc hành trình nào.

Khi ta còn nhỏ: ước mơ được lớn lên, được thành công, là kỹ sư, bác sĩ...

Khi ta dậy thì: ước mơ về nghề nghiệp, học hành, thậm chí có người còn ước mơ về một gia đình êm ấm.

Khi ta là thanh niên: ước mơ thành công trong nghề nghiệp, một gia đình hạnh phúc, ước mơ làm giàu.

Khi ta ở tuổi trung niên: ước mơ có sức khỏe, con cái nên người, thành đạt.

Khi ta về già: ước mơ có con cháu bên cạnh, sống vui vẻ không đau ốm.

- Có những ước mơ rất bình dị: thu nhập đủ sống, có việc làm, có đủ tiền để đi du lịch, lo cho cha mẹ; người bị bệnh thì ao ước hết bệnh, có sức khỏe; người nghèo khó thì mong có công việc ổn định và cuộc sống bình an;

- Có những ước mơ lớn hơn như làm sao giúp người nghèo, làm sao tìm ra những loại thuốc mới chữa các bệnh nan y; ước mơ giúp cho dân tộc độc lập, hạnh phúc...

- Có những người sống với ước mơ của quá khứ: chỉ nhớ về ngày trước tốt đẹp, mà không cố gắng cải thiện hiện tại của mình.

- Có những người chỉ chạy theo những mơ ước con con: 14, 15 tuổi đã ao ước có người yêu, chỉ muốn được vui chơi, không thích học tập, làm việc, chỉ muốn làm theo ý mình, nổi loạn, hoặc đua đòi theo những giá trị vật chất phù phiếm - “giấc mơ con đè nát cuộc đời con”.

- Có người ôm giấc mơ lớn nhưng không chịu thực hiện, hành động - đây là người hay than trách tại sao may mắn không đến với mình.

Trong 11 lời khuyên của Bill Gates thì lời khuyên đầu tiên của ông là: phải ước mơ và cố gắng thực hiện ước mơ.

*(Sưu tầm)*

Trước khi mọi sự vật, sự việc xuất hiện trong thế giới vật chất, chắc hẳn chúng đã được thành hình trong ý tưởng của người tạo ra chúng. Chiếc bóng đèn điện đã được Thomas Edison “nhìn thấy” trước trong ý tưởng, và ông chỉ tìm cách thực hiện mà thôi; trước khi đưa ra thuyết tương đối, Einstein đã mất hàng chục năm “chu du” trên một tia ánh sáng trong trí tưởng tượng của mình; và ngày dân tộc Việt Nam giành độc lập đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh “nhìn ra” từ lâu, Người đi tìm đường cứu nước để biến nó thành hiện thực.

Để ví dụ cho bạn hiểu thêm về sự cụ thể của một “ước mơ tầm nhìn”, hãy nói về một việc thật khó, ví dụ như “đi lên mặt trăng” chẳng hạn. 99,99% trong chúng ta sẽ đưa ra một ước mơ thế này: “Tôi ước mơ được du hành lên mặt trăng, tôi sẽ nhảy trên đó và để lại dấu chân mình...” nhưng một trong những người đã góp công sức lớn nhất trong “một bước nhỏ của con người, một bước vĩ đại của nhân loại” - tổng thống Mỹ John F. Kennedy đã đặt ra ước mơ cho cả nước Mỹ vào năm 1961 như sau: “Chúng ta phải đưa con người lên mặt trăng và quay trở lại Trái đất an toàn trước khi thập kỷ này kết thúc”. Thậm chí ông còn nói rõ: “Chúng ta

chọn nhiệm vụ này không phải vì nó dễ đạt mà vì nó khó đạt. Mục tiêu này sẽ giúp ta tổ chức và đánh giá những tiềm năng và nguồn lực mạnh nhất của mình. Thách thức này là điều mà chúng ta sẵn lòng chấp nhận, không muốn trì hoãn và dự định giành chiến thắng.”

Một ví dụ khác, hãy tưởng tượng bạn là chủ tịch một thành phố, bạn sẽ thuyết phục người dân tin tưởng vào giấc mơ một khu đô thị mới trù phú sắp mọc lên như thế nào? Chắc hẳn nhiều người sẽ chọn một bài nói trước đám đông, những tin trên báo, và những tờ rơi được phát tán khắp nơi...

Nếu có dịp thăm đảo quốc Singapore, đứng tại quảng trường Merlion và ngắm nhìn cả một vịnh nước ngọt nhân tạo, cũng như sự hoành tráng của khu Marina Bay, bạn sẽ không thể nào tin được một khối lượng công việc khổng lồ như vậy có thể được hoàn tất chỉ trong vòng 6 năm, và càng đáng ngạc nhiên hơn khi những người dân Singapore tự hào chia sẻ rằng đó chỉ là 30 phần trăm vẻ tráng lệ của vịnh này khi nó được hoàn thành vào năm 2015. Làm sao người Singapore có thể tin chắc như vậy? Vì họ đã được chia sẻ một “ước mơ tầm nhìn” rất cụ thể bằng cách đặc biệt như sau:

Ngày 22 tháng 8 năm 2005, trong bài diễn văn hiệu triệu ngày quốc khánh, thủ tướng Lý Hiển Long vạch ra lộ trình tái tạo Singapore và kêu gọi sự tham gia tích cực của người dân. Ông miêu tả hình ảnh Singapore năm 2015 với những thay đổi quan trọng trong sáu lĩnh vực chính của đảo quốc. Trong đó ấn tượng nhất là một đoạn phim thể hiện

“thành phố của tương lai”, có một khu trung tâm tại Vịnh Marina với ba khu vườn, một hồ nước, một khu nghỉ dưỡng liên hợp cùng một trung tâm kinh doanh và tài chính sang trọng. Bên cạnh đó là phố Orchard sinh động, khu Bras Basah và khu Bugis náo nhiệt.

*(Sưu tầm)*

Vậy là bạn đã hiểu về việc xác định rõ ràng một “ước mơ tầm nhìn”. Có những điều sau đây bạn nên làm:

- Viết ước mơ ra giấy và dán khắp mọi nơi bạn có thể nhìn thấy ước mơ đó. Đánh dấu những ước mơ đã được thực hiện. Phải biết chúng ta đang ước mơ gì và phải dũng cảm viết nó ra, thậm chí còn có thể tìm người tin cậy làm chứng và tư vấn cho chúng ta.

- Thực hiện những “bức tranh ước mơ” càng cụ thể càng tốt: bạn có thể làm một cách thủ công bằng việc cắt dán từ sách báo, tạp chí...và quan trọng nhất là trong đó phải có bạn, thật rõ mặt; ở vị trí nổi bật trung tâm (ví dụ: bạn mơ ước được du lịch ở Paris, vậy thì hãy cắt dán hình mình vào một bức ảnh thành phố Paris với tháp Eiffel tráng lệ...). Mỗi ngày, hãy ngắm nhìn bức tranh của mình vào bất cứ lúc nào có thể, để luôn nhắc nhở và tạo động lực cho bản thân. Có một “vật nhắc nhở” luôn mang theo người (ví dụ: một chiếc vòng tay), điều này rất hữu ích với những ước mơ, mục tiêu nhỏ, ngắn hạn. Bạn mang “vật nhắc nhở” vào người khi bắt đầu thực hiện, và chỉ tháo nó ra khi đã đạt được ước mơ. Sau đó, bạn có thể gán cho vật đó ước mơ tiếp theo của bạn. Mỗi vật nhắc nhở nên có một cuốn nhật ký hoàn thành

của riêng chúng, để ghi lại những gì bạn đã đạt được nhờ chúng; và bạn sẽ thấy, càng nhiều ước mơ nhỏ được hoàn thành, “năng lượng” mà “vật nhắc nhở” này mang lại cho bạn để hoàn thành những mục tiêu cao hơn sẽ ngày càng lớn hơn.

- Đặt thời hạn phù hợp và có tính thử thách một chút cho ước mơ của mình.

Tiếp theo là sự phù hợp của ước mơ, như chúng tôi đã phân tích, mỗi ước mơ mang một năng lượng rất lớn, và nếu đó là ước mơ không phù hợp với lợi ích chung, sự phá hoại của nó đối với cộng đồng cũng rất khủng khiếp. Cho nên bạn cần có trách nhiệm với từng ước mơ của chính mình. Tức là ước mơ đó phải xuất phát từ bản thân bạn, từ trái tim và khối óc, từ khả năng của bạn, chứ không phải để đua đòi những tiêu chuẩn, đẳng cấp của cuộc sống xung quanh (xe ô tô, nhà biệt thự, của cải...), hay đi theo ước mơ của người khác đưa cho một cách vô thức và thiếu trách nhiệm.

Trong bài phát biểu tốt nghiệp lớp Đào tạo Lãnh đạo trẻ Việt Nam 2011, một học sinh lớp 11 đã nói như sau:

“Có một điều, tôi chắc chắn rằng ai trong chúng ta cũng sẽ làm được, đó là mỗi người sẽ cố gắng hết sức để biến những giấc mơ của mình thành sự thật. Chúng ta, tôi, và các bạn, cần phải chia tay những giấc mơ bông bột tuổi trẻ của mình, không còn những ngôi sao nhạc pop, không còn những minh tinh màn bạc. Tôi không nói các bạn phải từ bỏ những ước mơ màu hồng, nhưng chúng cần phải thực tế và có ích, có ích cho chính bạn, cho gia đình bạn, và cho cả xã

hội. Rõ ràng, bạn không thể trở thành một siêu mẫu quốc tế với chiều cao chỉ có 1m50, bạn cũng không thể trở thành một ngôi sao bóng đá với một quả tim có vấn đề, nhưng bạn có “nhãn hiệu” của riêng bạn - và sâu trong tim bạn biết điều đó.

Tương lai của bạn phụ thuộc vào chính bạn, mọi thứ có thể không phải lúc nào cũng như bạn mong muốn, nhưng bạn luôn có quyền lựa chọn, và cố hết sức, và tin tưởng, rằng những điều kỳ diệu sẽ xảy ra.”

*(trích bài phát biểu của Đinh Lê Trung Hiếu  
- thành phố Hồ Chí Minh)*

Có lẽ những suy nghĩ của một người bạn đồng trang lứa như vậy sẽ là dễ hiểu nhất đối với các bạn trẻ đang đọc cuốn sách này, phải không!

### ***Ước mơ và thế hệ chúng ta...***

Albert Einstein đã từng phát biểu như sau: “Chỉ có cuộc sống vì người khác mới là cuộc sống đáng quý. Đừng cố gắng trở thành một người thành đạt, hãy cố gắng trở thành một người có ích”. Đối với ước mơ của bản thân, bạn phải tự hỏi: nó có ích cho mình ở điểm nào, và có ích cho mọi người xung quanh ở điểm nào?

Thêm một câu hỏi nữa cho bạn suy nghĩ: ước mơ của tôi có gắn kết được với những điều lớn lao hơn của cộng đồng, của đất nước, của nhân loại... hay không?

Vì sao phải trả lời câu hỏi này? Bạn nghĩ rằng chúng tôi đang ép bạn, ước mơ là của riêng bạn thôi chứ, vì sao phải

gắn với nhiều điều như vậy? Thật ra, những gì chúng tôi đang yêu cầu sẽ giúp ích cho bạn trước tiên, nó sẽ giữ cho cuộc đời bạn sau này không lâm vào bế tắc đấy.

Hiện nay, chúng ta sẽ thấy gì khi nhìn vào ước mơ của các bạn trẻ? Xin đưa ra một vài hình ảnh như sau:

Một đứa bé thôi nôi với tay cầm cây thước, và cả nhà cùng vỗ tay: “Con mình sẽ trở thành thầy giáo”.

Một cậu nhóc 5 tuổi chạy vù vào nhà, quần áo lấm lem, ôm quả bóng trên tay, và đồng dạc: “Mẹ ơi, con sẽ trở thành cầu thủ”, và bố mẹ cười xòa.

Một cô bé 11 tuổi bước vào cuộc thi người mẫu dành cho tuổi teen với ước mơ trở thành siêu mẫu thế giới.

Một cô thiếu nữ 16 tuổi bước chân vào trường trung học với tâm niệm: “Mình phải học thật kỹ 3 môn Toán - Hóa – Sinh, ba mẹ muốn mình phải thi đậu vào Đại học Y.”

Một chàng thanh niên 23 tuổi vừa tốt nghiệp đại học, và bố mẹ dặn dò: “Lương tháng con phải trên 1.000 USD con nhé.”

Còn nhiều lắm những mảnh ước mơ như vậy.

Sẽ có những mảnh ước mơ trở thành sự thật, khi những bạn trẻ đó lớn lên, trở thành những người thành đạt. Rồi sau đó, những người thành đạt đó tiếp tục làm gì?

- Có những người sống tiếp trong giấc mơ đẹp đã đạt được, có những người đuổi theo những mảnh ước mơ mới, và cũng có những người sa chân tụt lại phía sau.

Mong bạn hãy thành thật với chúng tôi: đã có ai từng một lần cảm thấy, hoặc thốt ra là mình chán học, chán cuộc sống, chán những gì mình đang làm, hãy đánh dấu “x” vào ô này: Q

Có thể thấy cho dù nhiều người đã có ước mơ, có hoài bão, và biết việc học của mình là cần thiết để thực hiện những điều đó, nhưng tại sao vẫn có lúc thấy chán như vậy?

Hãy thử so sánh: một bạn học sinh cấp 3 ở Việt Nam với ước mơ vào một trường đại học tốt, tốt nghiệp loại giỏi, ra trường có việc làm lương cao để phụ giúp gia đình ở thời điểm này; và gần một thế kỷ trước, Bác Hồ ở Paris, khi tìm ra con đường cứu nước, một thân một mình ở xứ lạ, với một quê hương đã bị đô hộ mấy chục năm bởi một trong những đế quốc hùng mạnh nhất thế giới, mang ước mơ chiến thắng để giải phóng dân tộc, như vậy thì giấc mơ nào gian nan, khó khăn và dễ chán nản hơn?

Nhìn lại lịch sử, chúng ta có thể thấy ở những thời điểm mà các bạn trẻ sống tốt nhất, có ý nghĩa nhất, bao giờ cũng gắn với điều mà chúng tôi tạm gọi là “ước mơ của cả một thế hệ”.

Trong tất cả các cuộc kháng chiến của dân tộc Việt Nam, bao giờ cả thế hệ cũng mang một ước mơ chung là đánh đuổi quân thù; giải phóng dân tộc và đất nước. Thật đáng tiếc, mỗi khi hòa bình, chỉ còn lại những mảnh ước mơ con con, be bé của từng người.

Không chỉ trong chiến tranh mới xuất hiện “ước mơ của cả một thế hệ”, hãy nhìn vào điều thần kỳ Nhật Bản: sau 2

quả bom nguyên tử năm 1945, dưới cột khói điêu tàn, hàng thế hệ thanh niên Nhật mang giấc mơ “phục hưng đất nước”, “trở thành cường quốc kinh tế”. Điều kỳ diệu Nhật Bản đã thật sự diễn ra khi họ vươn lên thành nền kinh tế lớn thứ hai thế giới trong thập niên 90. Rồi giai đoạn vừa qua, nước Nhật có vẻ đang đi xuống, dần lâm vào bế tắc, khi những thế hệ thanh thiếu niên của họ trở nên ích kỷ hơn, cho đến khi thảm họa kép động đất - sóng thần ập vào Nhật Bản tháng 3 năm 2011. Chúng ta cứ tưởng rằng như thế, họ sẽ càng khó khăn hơn, nhưng những đối tác người Nhật mà chúng tôi cộng tác lại rất lạc quan và nói với chúng tôi rằng: “Trước thảm họa, nước Nhật có tất cả, nhưng thiếu đi niềm hy vọng; sau thảm họa, nước Nhật gần như mất tất cả, nhưng lại có lại niềm hy vọng, đó là tất cả những gì chúng tôi cần.”

Chính vì thế, chúng tôi luôn trăn trở về việc làm thế nào để những lớp thanh thiếu niên ngày nay của Việt Nam có “ước mơ của cả thế hệ”.

Nếu như mỗi thanh thiếu niên đều mang trong mình “ước mơ của thế hệ” cũng như ước mơ riêng của bản thân, họ sẽ hiểu rõ mục tiêu học tập của mình, mình có thể đóng góp được gì vào giấc mơ đó, mình sẽ phải học và làm những gì để hoàn thành điều này.

Khi mang trong mình “ước mơ của cả thế hệ” cũng như lớp lớp thanh niên anh dũng ngày xưa - không bị khuất phục trước cả cái chết - những người thanh niên Việt Nam sẽ không bị khuất phục trước những khó khăn, thử thách thường ngày của cuộc sống, sẽ không bị cám dỗ bởi game, bởi thói hư tật xấu, chạy trốn thế giới thực tại để vào thế giới

ảo, hay làm đường lạc lối, sa vào con đường tội lỗi... vì họ biết con đường đó không dẫn mình đến với ước mơ.

Cũng sẽ không có những trường hợp “ngủ quên trên chiến thắng” “bệnh ngôi sao”... ở những người thành công, vì họ sẽ bận rộn tiếp tục cố gắng, vì họ biết những đỉnh cao của họ chỉ mới là bước khởi đầu để vươn đến “ước mơ của cả thế hệ”.

Sống lại không khí hào hùng của lịch sử bằng những phương pháp sáng tạo và hấp dẫn là một cách rất tốt để đánh thức “ước mơ của cả thế kỷ” trong thế hệ trẻ ngày nay.

(Các học viên chương trình Đào tạo Lãnh đạo trẻ Việt Nam – Tean Leader 2011 trong vở nhạc kịch lịch sử “Chị Võ Thị Sáu” do chính các bạn dàn dựng).

Bạn thấy đó, nếu như bạn biết hướng đến “ước mơ của cả thế hệ”, bạn sẽ tự ý thức mình cần phải trang bị những hành trang gì: sự kỷ luật với bản thân; khả năng giao tiếp với người khác; kỹ năng lựa chọn, đặt mục tiêu và hoạch định cuộc đời, tinh thần dân tộc... và rất nhiều những điều khác nữa để mình tự hoàn thiện. Bạn sẽ không bao giờ dừng bước trên con đường tiến đến một “bản thân” tốt đẹp hơn và tốt đẹp hơn nữa.

Một lời nhắn nhủ cho quý vị phụ huynh, những nhà làm giáo dục, cũng như những bạn trẻ sau này sẽ làm bố làm mẹ, để chúng ta thật sự suy nghĩ nghiêm túc và cố công thay đổi thực trạng này: hiện nay, trong cả gia đình, nhà trường và xã hội, từ các kiểu giáo dục truyền thống cho đến những cách giáo dục hiện đại, phần lớn chúng ta vẫn chưa thể

hướng dẫn thanh thiếu niên của chúng ta biết cách suy nghĩ lớn, biết cách ước mơ lớn, biết cách chia sẻ ước mơ và hoạch định lộ trình tiến đến ước mơ của mình từng bước nhỏ từng ngày. Xin phép ví dụ: “chúng ta dạy cho các em học toán, và 99% các em học sinh, ngay từ lúc nhỏ sẽ nghĩ là học toán để vượt qua bài kiểm tra đầu giờ, 1 tháng học để qua bài kiểm tra 15 phút, 2 tháng học để qua bài kiểm tra 1 tiết, 1 học kỳ học để qua bài thi học kỳ...” chúng ta dạy tiếng Việt, từ ngữ, ngữ pháp, văn học... cho các em ý để các em cố gắng làm bài tập làm văn theo mẫu được điểm cao; chúng ta dạy Đạo Đức, Giáo Dục Công Dân, Lịch Sử, Địa Lý... cho các em ý để các em cố gắng học thuộc lòng từng câu từng chữ và trả bài cho thầy cô, xong sau đó quên hết những gì đã học thuộc, kể cả ý nghĩa của nó... Hoặc bây giờ, nếu đến đứng trước các cổng trường, các trung tâm luyện thi thể nào chúng ta cũng nghe được những câu như: “Con ơi, cố học để thi đậu Lê Hồng Phong nhé”, “Năm nay nhất định phải đậu Y Dược nha con, nhà mình ai cũng làm bác sĩ...” đó là cách mà các phụ huynh đang dạy các em ước mơ. Ngay cả trong ca dao tục ngữ, cũng vẫn có những câu như: “Xấu đẹp hơn tốt lỗi”, “Có vợ thì chợ cũng đông, vợ đi lấy chồng thì chợ vẫn vui”...như vậy thì sự đóng góp, nỗ lực ước mơ của từng cá nhân có ý nghĩa gì?

Bằng sức lực, quyết tâm và ước mơ của mình, chúng tôi đã có thể tổ chức được Học Kỳ Quân Đội, Cai nghiện Game Online, Học Làm Người Có ích, Trui Rèn Trong Lửa Đỏ, Sống Mạnh Mẽ, Đào tạo Lãnh đạo trẻ Việt Nam.... Do vậy mong các nhà giáo dục hãy dám thử thêm một môn để

thực sự “đánh thức” học sinh của mình; các bậc phụ huynh hãy dám thử giúp con mình trồng và chăm bón ước mơ riêng thật sự ý chứ đừng ép từng mảnh ước mơ của mình vào con; các bạn trẻ hãy dám ước mơ, chia sẻ ước mơ với thế hệ mình và tiến đến ước mơ từng bước từng ngày... để đến một ngày, chúng ta có thể nhìn vào Việt Nam thực tại và tự hào nói rằng “đây chính là ước mơ của chúng tôi”.

### **Ước mơ và giá trị của bạn**

Bạn đã bao giờ thắc mắc: giá trị của mình đối với mọi người xung quanh là gì?

Hãy xem xét thử nhé: giá trị của Bill Gates là gì đối với bạn?

Có phải việc ông là một tỷ phú là điều có giá trị đối với bạn? Chắc chắn không, vì bạn không hề thừa hưởng được gia tài của Bill. Có những người đang được hỗ trợ từ quỹ Bill & Melinda Gates sẽ thấy việc ông là một tỷ phú rất có giá trị với họ, vì ông ấy cho họ tiền; nhưng không phải là với bạn.

Vậy thật sự Bill Gates có giá trị gì đối với bạn không? Đừng vội trả lời là không nhé, máy vi tính nhà bạn, tại trường, tại nơi làm việc của bạn, của những người thân xung quanh bạn, chẳng phải đang sử dụng “giá trị” của Bill Gates đấy sao: ông ấy đã tạo ra một “phép thuật” biến những con số 0 và 1 rối rắm trong máy vi tính thành những hình ảnh trực quan và dễ sử dụng cho mọi người trên thế giới - hệ điều hành Windows.

Bạn đã có thể trả lời được câu hỏi giá trị của một người đối với một người khác là gì rồi đấy.

Đó chính là những gì mà người đó có thể cho người khác. Hệ điều hành Windows là ước mơ của Bill Gates, ông đã hoàn thành được nó, nhưng nếu ông chỉ giữ nó cho một mình ông sử dụng, thì liệu ông có giàu được như ngày hôm nay? Chính nhờ việc đem cho đi ước mơ của mình, chia sẻ nó cho càng nhiều người càng tốt, làm cho ước mơ của mình trở thành có ích cho toàn thể nhân loại, ông đã tự nhiên trở thành một trong những người giàu có nhất thế giới.

Kiến thức, kỹ năng, động lực, ý tưởng..., tất cả đều trở thành những giá trị của bản thân ta khi ta biết chia sẻ nó với mọi người

(Các học viên chương trình Tôi Yêu Việt Nam 2010 đang trở thành những “giáo viên nhí” dạy kỹ năng sống cho các em học sinh ở nông thôn)

Bạn hãy nhớ kỹ điều này: ước mơ của bạn mang lại những giá trị, nếu bạn có thể đem chia sẻ những giá trị đó cho mọi người, đó chính là giá trị của bản thân bạn. Nếu bạn không chia sẻ được gì, bạn cũng không có giá trị gì cả, dù bạn có gia tài lớn đến đâu. Càng chia sẻ được cho nhiều người, những gì bạn thu lại cũng sẽ tăng lên theo con số đó, và những gì bạn thường mong mỏi - tài sản, địa vị, danh vọng... - tự nó sẽ đến, chứ không cần phải đặt nó là một ước mơ.

Ngay từ nhỏ, Patti Wilson đã được bác sĩ bảo rằng cô bị bệnh động kinh (epileptic). Cha của cô, Jim Wilson, là người thường xuyên tập luyện chạy bộ vào buổi sáng. Một ngày kia cô nói với cha cô: “Cha ơi, con rất muốn chạy với

cha hàng ngày, nhưng con sợ con sẽ bị lên cơn.” Cha cô đáp: “Nếu con phát bệnh thì cha đã biết cần phải làm gì rồi nên đừng sợ, chúng ta cùng bắt đầu chạy.”

Rồi họ chạy mỗi ngày. Điều kỳ diệu đối với họ là cô bé đã không bị lên cơn lần nào. Sau vài tuần, cô nói: “Cha ơi, con thật sự muốn phá kỷ lục thế giới quãng đường chạy dài nhất của nữ.” Cha cô tìm trong cuốn sách các kỷ lục thế giới Guinness và thấy rằng khoảng cách lớn nhất mà có người phụ nữ đã từng chạy là 80 dặm. Lúc đó Patti mới vào năm đầu tiên ở trung học, cô tuyên bố: “Con sẽ chạy từ quận Cam (Orange County) tới San Francisco (Khoảng 400 dặm). Đến năm thứ hai, con sẽ chạy tới Portland, Oregon (Khoảng hơn 1.500 dặm). Năm thứ 3, con sẽ chạy tới St. Louis (Khoảng 2.000 dặm.) Năm cuối, con sẽ chạy tới Nhà Trắng (Khoảng hơn 3000 dặm)”.

Patti đầy nghị lực và niềm say mê hăng hái, cô chỉ coi bệnh của mình như là một điều “bất tiện”. Cô không tập trung vào cái cô mất đi mà tập trung vào điều mà cô đang còn có.

Vào năm đó cô hoàn thành cuộc chạy đến San Francisco với chiếc áo thun ghi dòng chữ “I Love Epileptics”. Cha của cô chạy bên cạnh cô trên suốt quãng đường; và mẹ cô, một nữ y tá, thì lái xe theo để đề phòng mọi trường hợp có thể xảy ra.

Vào năm thứ hai, các bạn học của Patti đã ủng hộ cô. Họ dựng lên một áp-phích khổng lồ ghi “Chạy đi Patti, chạy đi!” (Run, Patti, Run!) (sau đó nó đã trở thành khẩu hiệu của cô và tựa đề cuốn sách sau này cô viết). Trên đường thực

hiện cuộc chạy đường dài mà đích đến là Portland cô đã bị nứt xương ở chân. Bác sĩ nói với cô rằng cô phải dừng không thể được chạy nữa. Ông nói: “Tôi phải cố định khớp mắt cá của cháu để cháu không bị tật vĩnh viễn”. “Bác sĩ, bác không hiểu rồi” cô nói, “đây không phải là ý nghĩ bất chợt của cháu, nó thật sự là tấm lòng của cháu! Cháu không làm điều này vì bản thân cháu, cháu làm vậy để phá bung những xiềng xích trong suy nghĩ của nhiều người khác. Có cách nào để cháu vẫn có thể chạy tiếp được không hả bác sĩ”. Bác sĩ cho cô một lựa chọn. Ông chỉ bằng bó lại thay vì bó bột cố định nó. Ông cảnh cáo cô rằng nó sẽ rất đau, sẽ bị sưng tấy lên. Cô nói với bác sĩ hãy băng chặt lại cho cô.

Cô hoàn thành cuộc chạy đến Portland với Thống đốc bang cùng chạy chung trên dặm đường cuối cùng. Bạn cũng có thể đã thấy những tờ báo với tiêu đề “Vận động viên chạy siêu đẳng, Patti Wilson, đã hoàn thành cuộc marathon cho người bị bệnh động kinh vào sinh nhật thứ 17 của cô”.

Sau bốn tháng chạy gần như liên tục từ bờ Tây sang bờ Đông, Patti đã tới Washington và bắt tay Tổng thống Hoa Kỳ. Cô nói với ông: “Cháu muốn mọi người biết rằng người bị động kinh cũng là những con người bình thường với cuộc sống bình thường”

Tôi kể về câu chuyện này một lần trong một buổi hội thảo của tôi cách đây không lâu, và sau đó một người đàn ông cao lớn đến gặp tôi. Ông đưa bàn tay khổng lồ cho tôi bắt và nói: “Mark, tôi là Jim Wilson. Anh vừa kể về con gái tôi, Patti”. Ông kể rằng nhờ vào sự cố gắng không ngừng

của cô bé, họ đã kêu gọi đóng góp để mở được 19 trung tâm chữa bệnh động kinh trị giá nhiều triệu đôla.

Patti Wilson cần thật ít để có thể làm được được thật nhiều như vậy. Còn bạn thì sao? Bạn có thể làm gì để vượt lên chính bản thân mình trong khi có đầy đủ sức khỏe?

*(Mark V. Hansen)*

Bạn có tự hỏi làm thế nào mà Patti có được sức mạnh kiên cường như vậy để đạt được giấc mơ lớn ấy? Câu trả lời chính là những câu nói mà chúng tôi in đậm trong câu chuyện:

“Cháu không làm điều này vì bản thân cháu, cháu làm vậy để phá bung những xiềng xích trong suy nghĩ của nhiều người khác... Cháu muốn mọi người biết rằng người bị động kinh cũng là những con người bình thường với cuộc sống bình thường.” Vậy đấy, một ước mơ thật sự tốt và đáng để theo đuổi phải là ước mơ mang lại giá trị cho bạn, và có thể chia sẻ, mang lại lợi ích cho người khác - thật nhiều người khác. Khi đó, bạn sẽ được gọi là một người có ích - một ước mơ có ích như lời của Einstein.

Tạm tổng kết lại những “tiêu chuẩn” cho một ước mơ thật sự:

- Ước mơ phải là của bạn, được xây dựng dựa trên toàn bộ bản thân bạn, và bạn chịu hoàn toàn trách nhiệm về nó.

- Ước mơ phải rõ ràng và cụ thể hết mức, phải là một “tầm nhìn” có hạn định. Bạn có thể nhìn thấy nó thường

xuyên, và luôn nhắc nhở mình theo đuổi nó.

- Ước mơ phải tạo nên giá trị có ích, có thể chia sẻ để giúp đỡ được những người xung quanh, và gắn kết được với ước mơ lớn lao hơn của cộng đồng, thậm chí của nhân loại.

### ***Những trở lực của ước mơ***

Một trong những lý do khiến rất nhiều người ngại có ước mơ là họ hoảng sợ trước hành trình mình phải đi qua để hoàn thành ước mơ đó. Bởi vì ước mơ thì miễn phí nhưng hành trình chinh phục ước mơ là chặng đường có thu phí. Chấp nhận thực hiện ước mơ tức là chấp nhận trả giá, việc bạn muốn tránh những cái giá phải trả này cũng đồng nghĩa với bạn đang tránh ước mơ của mình.

Vậy hãy nhận diện những khó khăn sau đây nhé.

Trước hết, bạn cần ý thức rằng: Ước mơ phải được xây dựng trên những thói quen. Có những người suốt đời không biết đến thành công lớn, đơn giản bởi vì họ không thể thay đổi thói quen của mình: một vận động viên mơ ước chiến thắng giải marathon nhưng vẫn hút 2 bao thuốc lá mỗi ngày, một thanh niên muốn trở thành doanh nhân thành đạt nhưng vẫn không từ bỏ được thói quen tiêu xài phung phí của mình thời công tử... Những thói quen xấu của bạn là trở lực rất lớn trên hành trình thực hiện ước mơ mà bạn bắt buộc phải vượt qua. Về cách “chiến đấu” với những thói quen của mình, bạn hãy nhớ lại bài học ngày đầu tiên trong cuốn *Hãy sống mạnh mẽ* nhé.

Ngoài ra, bạn cũng cần cảnh giác với những trở lực sau đây:

- Những thay đổi của bản thân theo hành trình cuộc đời: tuổi tác, thể lực, trình độ... có thể làm bạn chệch hướng đi, hoặc suy nghĩ khác về mục đích trong sáng ban đầu của mình. Khi thấy mình trở nên ích kỷ hơn, đó là lúc bạn buộc phải dừng lại và tự điều chỉnh trước khi tiếp tục cuộc hành trình.

- Thay đổi khách quan: những tác động của cha mẹ, bạn bè; thầy cô...; giống như câu chuyện về cô bé Rachel với ước mơ vào đại học bằng con đường chơi bóng rổ mà bạn đã đọc ở trên, có những lúc chúng ta buộc phải tạm dừng ước mơ để lo cho những điều khác cũng quan trọng trong cuộc sống, nhưng ta vẫn đang giữ “tấm vé” của mình, và hoàn toàn có thể trở lại khi hoàn tất công việc đã bị gián đoạn. Hãy cố gắng trở lại với ước mơ trong thời gian sớm nhất.

- Nhìn thấy ước mơ của người khác thành công, mình trở nên nôn nóng dẫn đến những sai lầm: để tránh điều này, hãy đừng so sánh ước mơ của mình với người khác, mà hãy chúc mừng thành công của họ, và học tập những điều tốt nhất từ đó để làm thế mạnh cho mình.

- Bị đánh cắp ước mơ: đó là khi có những người quan trọng trong cuộc đời bạn có ý kiến đi ngược lại ước mơ của bạn, hãy học cách của cậu bé có ước mơ làm chủ trang trại ngựa: nếu ước mơ đó thật sự là của bạn, và bạn tin chắc vào khả năng của mình để thực hiện nó, hãy giữ lấy ước mơ. Nếu còn nhiều băn khoăn, bạn vẫn có thể cân nhắc kỹ ý kiến của những người có kinh nghiệm.

- Áp đặt ước mơ của người lớn: những bậc phụ huynh nên lưu ý điều này: nhiều người thường bị ám ảnh bởi những gì mình chưa đạt được khi còn trẻ (ví dụ trở thành bác sĩ...), nên đem điều đó áp đặt lên con cái. Để cho con tự lựa chọn lối đi riêng thích hợp với bản thân, còn phụ huynh đóng vai trò cố vấn và góp ý kiến, chính là cách tốt nhất. Dù sao đi nữa, những đứa con bé bỏng rồi cũng có lúc phải trưởng thành và tự bươn chải.

- Thiếu kiên nhẫn và thiếu phương pháp để biến ước mơ thành hiện thực: hơn 90% những người lựa chọn một giấc mơ lớn từ bỏ nó trong khoảng 3 năm đầu tiên, bởi vì họ cứ loay hoay mãi không tìm ra phương pháp thực hiện, và cũng không đủ kiên nhẫn để cố gắng thử những cách khác thêm nhiều lần nữa. Chúng tôi mong rằng bạn sẽ không nằm trong 90% này.

- Thành công ngày hôm nay là kẻ thù của thành công ngày mai: hãy luôn nhớ rằng thành công là người thầy kém cỏi nhất, bạn hầu như không học được gì nhiều từ thành công so với thất bại; nên hãy tự nhắc nhở mình tỉnh táo. Đừng để thành công làm mình trở nên tự mãn, bởi tự mãn sẽ giết chết đam mê, mà đam mê là động lực chính của ước mơ.

Ước mơ là niềm tin có sức mạnh ghê gớm đối với chúng ta. Cuộc sống không bao giờ có khái niệm mất tất cả hay thật sự rơi vào bế tắc một khi chúng ta còn có ước mơ. Nếu bạn đang cảm thấy bế tắc với ước mơ của mình, câu chuyện này là dành cho bạn.

Có một người rất nghèo, chuyên làm nến và bán nến. Tuy nhiên chẳng mấy ai mua nến cả. Ông cũng ít giao thiệp nên càng ngày càng sống khép kín với mọi người. Cứ mỗi buổi tối ông đóng cửa, tắt đèn, tự giam mình trong nhà và than vãn về số phận.

Dần dần ông đi tới tuyệt vọng. Ông nghĩ rằng nên kết liễu đời mình là hơn cả. Một buổi tối, ông quyết định thực hiện suy nghĩ đó. Đột nhiên có tiếng nói:

- Ông làm nến, sao không tự thắp cho mình một ngọn nến...

Nghe giọng nói không biết từ đâu, ông hoảng sợ: -Ai đó?

- Ta là một vị thần. Nếu người muốn, ta có thể thắp sáng ngọn nến hy vọng cho người. Ngọn nến ấy có thể đem lại hạnh phúc cho người đó.

Sau một lúc lưỡng lự, cuối cùng thì ông bán nến cũng đồng ý.

Ông cảm thấy yêu đời hơn. Suốt ngày ông chỉ chăm chút cho ngọn nến đó cháy sáng mãi. Tuy nhiên, ngọn nến cũng tàn dần theo quy luật tất yếu.

Ngày một ngày hai, niềm tin yêu cuộc sống của ông lụi dần, rồi một ngày hoàn toàn ông cảm thấy chán đời và mệt mỏi vì phải sống như thế này. Ông lại tự giam mình trong nhà, khóc lóc. Dĩ nhiên, vị thần giấu mặt kia lại cất tiếng nói.

- Người khóc lóc điều gì... Người đã không dùng ngọn nến đó để thắp sáng những ngọn nến khác trong người. Đó

là lỗi của người.

*(Sưu tầm)*

Hy vọng là một ngọn nến; ước mơ, đam mê, yêu thương, chia sẻ, nghị lực... cũng vậy, bạn có thể dùng bất kỳ ngọn nến nào đang cháy sáng để thắp tiếp những ngọn nến kia lên, và đừng bao giờ để ước mơ đi đơn độc trên hành trình của mình.

### ***Thực hiện ước mơ***

Bạn đã bao giờ theo dõi một cuộc đua xe đạp chưa? Có cuộc đua nào mà các tay đua thực hiện hết toàn bộ chặng đường chỉ trong 1 lần chạy không? Hay là một con đường dài phải chia thành nhiều chặng nhỏ, mỗi chặng lại có vạch xuất phát và đích đến riêng biệt?

#### ***1. Kế hoạch cho ước mơ***

Hành trình thực hiện ước mơ cũng như vậy đấy, nó là một chặng đường rất dài, muốn hoàn thành nó, bạn bắt buộc phải lên một kế hoạch lớn. Trong kế hoạch, có các bước thực hiện và mốc thời gian cụ thể. Cho dù công việc có lớn đến đâu, bạn cũng phải chia được nó thành từng mục tiêu nhỏ hơn, nhỏ hơn nữa, đến mức từng ngày, từng ngày, bạn phải đạt được những gì. Sự khác biệt giữa ước mơ và mộng tưởng chính là những việc nhỏ bạn làm hàng ngày, để mỗi ngày lại có một bước chân đến gần hơn với ước mơ của mình. Hãy làm ngay một điều gì đó để tiến gần hơn đến ước mơ của bạn trong lúc này.

Một kế hoạch cũng phải có nhiều lựa chọn khác nhau, có những phương án dự phòng ổn thỏa cho bạn để lường trước một số tình huống xấu có thể xảy ra.

Và tất nhiên, một kế hoạch không phải sẽ được thực hiện giống y như lúc nó được lập ra, hãy có những thay đổi phù hợp khi cần thiết, chỉ cần giữ đúng hướng đi chính là được.

“Đừng vội thay đổi ước mơ khi gặp khó khăn, bạn có thể thay đổi kế hoạch của mình trước đã”.

## *2. Đơn giản hóa vấn đề*

Hãy làm cho mọi việc càng đơn giản càng tốt. Vì càng phức tạp hóa vấn đề, bạn sẽ càng mất thêm công sức để giải quyết chúng.

Hãy thử với một bài toán nhỏ sau đây.

A từ nhà muốn ra sông mức nước gánh đến cho B, vậy quãng đường A đi thế nào là hợp lý?

Đáp án của bạn: .....

Nhiều học sinh cấp 2 và 3 học về định luật phản xạ ánh sáng sẽ đi tìm hình đối xứng của A hay B qua bờ sông; để dựng nên con đường ngắn nhất đi từ A đến sông, xong về B. Nhưng thực ra, đó là sai lầm của việc phức tạp hóa vấn đề: yêu cầu là tìm con đường hợp lý nhất, chứ không phải con đường ngắn nhất.

Khi gánh nước, rõ ràng ta muốn chặng đường mình thật sự phải gánh nặng là ngắn nhất; còn chặng đường mang xô không đi có dài một chút cũng không sao. Nên

chặng đường hay nhất ở đây sẽ là: từ A đi thẳng đến hình chiếu vuông góc của B xuống bờ sông, mức nước, xong gánh nước từ điểm đó về B, chặng đường gánh nặng sẽ là ngắn nhất.

Chúng tôi xin nhắc lại cho bạn một nguyên tắc các tập trước đã đề cập:

Việc lớn thì làm cho nó nhỏ lại, việc nhỏ thì làm thành như không có.

*3. Chinh phục ước mơ như một cuộc chạy marathon chứ không phải cuộc chạy nước rút*

Bạn không nên vội vã dốc hết sức mình ra ngay lập tức, mà phải có sự khôn ngoan, cũng như tập trung cao độ, biết phân sức trên từng chặng đường. Giống như chương trước đã nói, bạn phải biết từ bỏ những điều quan trọng để tập trung cho những điều quan trọng nhất, có như thế, bạn mới đủ sức lực hoàn thành trọn vẹn con đường của mình.

Chúng tôi có một bài tập nhỏ dành cho bạn, hãy nghiêm túc thực hiện nó đúng theo hướng dẫn, bạn sẽ có một kinh nghiệm rất hay cho quá trình hiện thực hóa ước mơ của mình.

Hãy tạm đặt quyển sách xuống, tìm một nền nhà sạch và rộng.

Bây giờ, bạn hãy nằm sấp xuống và thực hiện động tác chống đẩy (hít đất) liên tục 30 lần. Khi thực hiện, toàn thân phải duỗi thẳng, đầu gối và bụng không cong, ngực chỉ xuống cách đất 1cm thì bắt đầu đẩy lên chứ không chạm

xuống đất hẳn. Hãy thực hiện nghiêm túc và cố hết sức mình.

Luyện tập chống đẩy là một phương pháp tốt để tăng sức mạnh của đôi tay và phổi

(Các chiến sĩ Học Kỳ Quân Đội Hải Quân 2009 luyện tập chống đẩy tại Suối Đá Bàn - Phú Quốc)

Bạn đã hoàn thành 30 cái chống đẩy rồi, nhiều bạn sẽ cảm thấy tay rất mỏi, nhưng ngay lúc này, chúng tôi muốn bạn tiếp tục chống đẩy như vậy thêm 20 cái nữa, không dừng lại nghỉ chút nào cả.

Có thể bạn đang cảm thấy đau ở bắp tay rồi, có thể bạn cảm thấy mình không thể thực hiện thêm một lần nào nữa, nhưng chúng tôi lại muốn bạn hãy nằm xuống một lần nữa, và chống đẩy lên, chỉ một lần cuối cùng này thôi.

Cảm ơn bạn đã rất hợp tác, nhưng bạn có thể vui lòng cố gắng... thực hiện thêm một lần nữa được không, vì nó rất quan trọng đối với bạn đấy.

Chúc mừng bạn, lần này chúng tôi không yêu cầu bạn làm thêm gì nữa đâu.

Bạn thấy đấy, cho dù nghĩ mình không thể làm thêm được cái nào nữa, nếu chỉ còn 1 cái; chắc chắn bạn sẽ làm được. Điều giúp cho các vận động viên marathon thành công là họ tập trung vào từng bước nhỏ đang chạy, và như vậy, họ lại có thể chạy thêm bước nữa, rồi bước nữa, rồi bước nữa...; mỗi khi muốn nghỉ, họ lại chạy thêm bước nữa... cứ thế, họ về đích.

Sở dĩ những vận động viên thành công làm được điều đó là nhờ một niềm tin vững vàng, một quyết tâm mạnh mẽ. Không nên biến mình thành kẻ gục ngã trước những khó khăn mà bắt những khó khăn phải cúi đầu trước mình. Hãy cứ bước từng bước nhỏ của mình lên cái khó khăn đang cản lối, và bạn sẽ thấy nó buộc phải lùi lại đằng sau.

Bạn sẽ làm gì nếu vào tuổi 46 bạn bị phỏng vì một vụ tai nạn xe hơi khủng khiếp đến độ không ai nhận ra nổi, và 4 năm sau bạn lại bị liệt nửa thân dưới sau một vụ rơi máy bay? Và rồi bạn có tưởng tượng được rằng trong tình trạng đó bạn có thể trở thành nhà triệu phú, một nhà diễn thuyết được nhiều người kính trọng, thành một người chồng hạnh phúc và một nhà kinh doanh thành công? Bạn có hình dung bạn có thể đi bè? Nhảy rơi tự do từ máy bay? Hoạt động chính trị?

W. Mitchell đã làm được tất cả những điều trên, sau hai tai nạn khủng khiếp đã khiến mặt của ông trở thành một mảng các miếng da đắp vá nhiều màu, bàn tay mất ngón và đôi chân teo liệt trên một xe đẩy.

Mitchell phải trải qua một loạt 16 cuộc giải phẫu ngay sau khi bị tai nạn xe hơi làm cho cơ thể ông bị phỏng hơn 65%, không thể nhấc dù chỉ là muỗng thức ăn, không thể quay số điện thoại hay đi vào nhà tắm mà không có người giúp. Nhưng Mitchell, nguyên là lính thủy, không bao giờ tin mình đã bị đánh bại. “Tôi phải chịu trách nhiệm về con tàu của mình”, ông nói. “Nó là sự thành bại của tôi. Tôi có thể nhìn tình thế như là sự khởi đầu lại từ điểm xuất phát”. Sáu tháng sau ông đã lái máy bay được.

Mitchell mua một căn nhà lớn tại Colorado, vài mảnh đất, một chiếc máy bay và một quán bar. Sau đó kết hợp với 2 người bạn, ông mở một công ty sản xuất đồ gốm với số nhân công lớn thứ nhì Vermont.

Và 4 năm sau ngày bị tai nạn xe hơi, chiếc máy bay mà Mitchell lái đã rơi xuống đường băng khi vừa cất cánh, làm gãy 12 đốt xương sống vùng ngực và làm ông liệt hẳn nửa người bên dưới. “Tôi không hiểu chuyện quái quỷ gì đã xảy ra. Tôi đã làm gì mà phải lãnh kết quả như vậy?”.

Nhưng rồi, không nản lòng, Mitchell làm việc ngày và đêm để có thể lấy lại được sự độc lập cho mình càng nhiều càng tốt. Ông được bầu làm thị trưởng của Crested Butte, Colorado, để đấu tranh giữ cho thành phố thoát khỏi nguy cơ bị ô nhiễm và bị tàn phá bởi một mỏ quặng sắp được xây dựng. Mitchell còn ứng cử vào Quốc hội, chuyển cái vẻ bề ngoài khó coi của ông thành một sức mạnh qua câu khẩu hiệu “Not just another pretty face” (Không phải là thêm một khuôn mặt đẹp) - ông đã trúng cử Quốc hội năm đó.

Mặc cho vẻ bề ngoài khó coi và khả năng hoạt động giới hạn, Mitchell vẫn tham gia đi bè, yêu và lập gia đình, lấy được bằng cao học về hành chính công, tiếp tục lái máy bay, tích cực bảo vệ môi trường và diễn thuyết.

Tinh thần mạnh mẽ tích cực của Mitchell đã giúp ông được mời tham gia các chương trình Good Morning America và Today Show, cũng như nhiều bài viết về ông đã được đăng trên các báo, tạp chí như Parade, Time, The New York Times...

“Trước khi bị tai nạn, tôi có thể làm được 10.000 việc”, Mitchell nói. Bây giờ chỉ còn 9.000. Tôi có thể cứ nghĩ đến 1.000 điều bị mất hay tập trung vào 9.000 điều kia? Tôi biết mình phải làm gì. Tôi vẫn nói với người ta rằng tôi bị 2 cú đập của số phận. Tôi đã chọn không dùng điều đó như là lời bào chữa cho sự đào ngũ. Những kinh nghiệm đau đớn có thể được nhìn dưới một góc độ mới. Bạn có thể dừng lại, nhìn một cách toàn diện hơn và nói rằng “Điều đó cũng không tệ lắm”.

*(Sưu tầm)*

Hãy nhớ rằng “Điều xảy ra với bạn không quan trọng, mà là điều bạn làm sau đó.”

#### *4. Không bao giờ ngừng học hỏi*

Luôn mang theo bên mình một cuốn sổ nhỏ ghi chép những điều có thể giúp ước mơ của mình thành hiện thực, những điều hay có thể ứng dụng trong hành trình thực hiện ước mơ của mình.

Luôn đọc sách liên quan đến những ước mơ của mình mọi lúc, mọi nơi có thể.

Luôn tìm kiếm và kết giao với những người có chuyên môn, kiến thức về lĩnh vực mình đang theo đuổi, tích cực trò chuyện và học hỏi từ họ.

Luôn suy nghĩ và tìm xem “mình có cách nào làm tốt hơn nữa hay không”.

Luôn tìm cách chia sẻ những suy nghĩ của mình với người khác, để khuyến khích họ trao đổi, cùng góp sức để

tạo nên những ý tưởng ngày càng lớn hơn, và vượt qua “những điều không thể”.

5 chữ “Luôn” này sẽ giúp bạn LUÔN THÀNH CÔNG với ước mơ của mình.

Người khôn ngoan là người biết những lỗi sai của mình và sửa sai; người khôn ngoan hơn là người biết những lỗi sai của người khác và sửa những lỗi sai đó, nhưng người khôn ngoan nhất là người biết học những bài học ước mơ và thành công của người khác.

*(Sưu tầm)*

### 3 số 3

Tôi vẫn thường điều khiển các buổi hội thảo vào cuối tuần tại Deerhurst Lodge, bắc Toronto. Vào một đêm, cơn bão đã quét ngang một thị trấn nhỏ ở phía bắc chúng tôi – Barrie - giết hại nhiều người và thiệt hại lên đến hàng triệu đôla. Vào đêm Chủ nhật, trên đường về nhà, tôi dừng xe khi chạy ngang qua Barrie. Tôi dừng lại bên đường cao tốc và nhìn quanh. Ngổn ngang. Khắp mọi nơi đều là những căn nhà đổ nát và những chiếc xe bị lật ngược.

Cùng thời gian, Bob Templeton cũng chạy trên con đường cao tốc đó. Cũng như tôi, anh ấy cũng dừng lại để xem sự thiệt hại do thiên tai tạo ra, nhưng suy nghĩ của anh ấy hơn tôi nhiều. Bob là phó chủ tịch của Telemedia Communications công ty sở hữu một loạt các đài phát thanh ở Ontario và Quebec. Anh ấy nghĩ rằng có thể giúp được những con người khốn khổ này với các đài phát thanh mà công ty anh có. Đêm kế tiếp, tôi lại điều khiển một hội thảo

khác ở Toronto. Bob Templeton và Bob Johnson, một phó chủ tịch khác của Telemedia, cùng đến và họp với nhau. Họ chia sẻ với nhau suy nghĩ rằng chắc chắn có điều gì đó mà họ có thể làm cho người dân Barrie. Sau hội thảo chúng tôi cùng đến văn phòng của Bob. Anh ấy được tất cả mọi người ủy nhiệm trong việc tìm ra phương pháp giúp đỡ những người bị thiệt hại sau cơn bão.

Vào tối thứ Sáu, anh gọi toàn bộ cấp lãnh đạo của Telemedia vào phòng mình. Ở phía trên cùng tấm bảng anh viết 3 số 3. Anh nói với các vị lãnh đạo: “Bằng cách nào các anh có thể kêu gọi được 3 triệu đôla trong 3 giờ và chuẩn bị việc này chỉ trong vòng 3 ngày để chuyển số tiền đó cho người dân Barrie vừa gặp thiên tai?” Cả phòng im phăng phắc. Cuối cùng một người lên tiếng: “Templeton, anh điên rồi. Không có cách nào để làm được điều đó”.

Bob đáp: “Khoan, tôi không hỏi các anh là chúng ta có thể hay chúng ta nên. Tôi chỉ hỏi là các anh có muốn không.” Tất cả đều nói: “Chắc chắn là chúng tôi muốn mà”. Anh ấy liền gạch dọc chia đôi tấm bảng ra làm 2 phần. Một bên anh viết “Tại sao chúng ta không thể, bên kia anh viết “Bằng cách nào chúng ta có thể”.

“Tôi sẽ xóa phần Tại sao chúng ta không thể. Chúng ta không phí thời gian cho việc suy nghĩ về chuyện đó. Nó vô giá trị. Phía bên kia chúng ta sẽ ghi ra toàn bộ những ý kiến chúng ta nghĩ ra bằng cách nào chúng ta có thể làm được. Chúng ta sẽ không ra khỏi phòng cho đến khi chúng ta chưa tìm ra cách”. Cả phòng lại chìm vào im lặng.

Cuối cùng một người nói: “Chúng ta có thể làm một buổi phát thanh trên khắp Canada”.

Bob đáp: “Đó là ý kiến rất tuyệt”, và ghi nó lên bảng. Trước khi anh viết xong đã có người nói: “Anh không thể làm buổi phát thanh trên toàn Canada được. Chúng ta không có các đài phát thanh trên toàn Canada”. Đó thật sự là một lời phản đối hợp lý. Họ chỉ có đài tại Ontario và Quebec.

Templeton nói: “Đó là cái ta có thể làm. Ý kiến đó vẫn ở lại”. Nhưng thật sự lời phản đối đó rất mạnh vì các đài phát thanh cạnh tranh nhau dữ dội. Họ không chịu hợp tác với nhau và gần như là không thể làm được điều đó nếu chỉ theo cách suy nghĩ thông thường.

Bất ngờ một người đề nghị “Anh có thể mời Harvey Kirk và Liloyd Robertson, những tên tuổi lớn nhất trong ngành truyền thông ở Canada hướng dẫn chương trình”. Từ thời điểm đó, rất nhiều ý kiến sáng tạo đã được nghĩ ra nhanh chóng và mạnh mẽ đến kỳ diệu.

Hôm đó là thứ Sáu. Vào thứ Ba họ có một chương trình phát thanh khổng lồ. Có 5 đài phát trên toàn quốc đồng ý phát tiếp sóng chương trình. Chẳng ai chú ý đến việc ai có lợi trong chuyện này ngoài chuyện làm sao người dân ở Barrie có được tiền. Harvey Kirk và Liloyd Robertson dẫn chương trình và toàn bộ nhóm cộng tác đã thành công trong việc kêu gọi được 3 triệu đôla cho những người dân gặp thiên tai trong 3 giờ và trong vòng 3 ngày.

Bạn thấy rồi chứ; bạn có thể làm được mọi điều nếu tập trung tìm hiểu bằng cách nào đạt được điều đó hơn là tại sao

bạn không làm được nó.

*(Sưu tầm)*

Câu chuyện đã cung cấp một kỹ thuật tuyệt vời trong động não tìm giải pháp, bạn hãy thử áp dụng trong cuộc sống của mình nhé.

Luôn chịu khó tư duy trong bất kỳ vấn đề nào mình giải quyết, dù nhỏ hay lớn, để tìm ra những giải pháp tốt hơn là một thói quen rất cần có để giúp mình đạt ước mơ.

(Các học viên lớp Phát triển tư duy logic Toán học ATY 2011 đang nghiên cứu giải quyết một bài toán sáng tạo đa chiều cùng giảng viên)

#### *5. Tìm kiếm một nhà cổ vấn/ tư vấn giỏi:*

Khi còn nhỏ, người tư vấn tốt nhất chính là bố mẹ của chúng ta. Những trải nghiệm của họ đủ giúp chúng ta có được kiến thức và định hướng những ước mơ đúng. Bạn đã từng biết họ là những “người khổng lồ” cho mình đứng lên vai và mở rộng tầm nhìn rồi đấy.

Khi lớn hơn lên, hãy tìm những chuyên gia đầu ngành trong lĩnh vực mình đang theo đuổi.

Trong cuộc sống, hãy học tập từ những con người bình dị nhất mình gặp hàng ngày, vì có lúc họ cho ta những bài học tuyệt vời đến không ngờ.

Bạn cần hiểu rằng đôi khi, ta sẽ không nhìn rõ chính mình ở một mặt nào đó so với những người xung quanh. Khi tiếp nhận những ý kiến của họ, hãy suy nghĩ thật kỹ, đối

chiều với bản thân, và tìm ra đáp án đúng đắn nhất cho mình.

Fred DeLuca sinh năm 1948 trong một gia đình lao động ở Bridgeport, bang Connecticut, Mỹ. Gia đình Fred DeLuca rất nghèo, và như bao nhiêu trẻ em khác, ông mơ được đổi đời và đổi đời từ tài năng, trí tuệ của mình. Fred DeLuca vì thế rất chăm học và ham học. Ông không muốn lại phải bước vào cuộc đời của người thợ nhọc nhằn với mức lương rất thấp.

Sớm biết nghĩ Fred DeLuca đã đặt mục tiêu là phải học đại học để có thể kiếm việc làm tốt. Học xong phổ thông, Fred DeLuca dự định học nghề bác sĩ. Vì không có tiền để trang trải việc học, ông xin phụ việc bán hàng tại một cửa hàng kim khí.

Tuy nhiên với mức tiền công vụn vặt chỉ có 1,25 USD cho mỗi giờ làm việc, Fred DeLuca không thể dành dụm được nhiều. Cha mẹ nghèo cũng chẳng giúp được gì cho người con trai lớn. Fred DeLuca thất vọng nhưng vẫn không hề bỏ quyết tâm đi học.

Gia đình ông có quen biết một người bạn là Peter Buck. Một lần vào mùa hè năm 1965 ông Buck mời cả nhà Fred DeLuca đến dự liên hoan tân gia. Như một sự tình cờ, Fred DeLuca đã tâm sự khó khăn của mình với ông Buck để được giúp đỡ. Lúc đó có thể nói rằng Fred DeLuca đã rất liều khi ngỏ ý vay tiền từ người bạn tốt bụng của gia đình. Trong đầu không hề mảy may một ý định kinh doanh, Fred DeLuca chỉ

mơ ước và tin rằng mình sẽ học đại học Y, học thật giỏi và sau này làm nghề bác sĩ sẽ có tiền trả nợ.

Câu chuyện giữa Fred DeLuca và ông chú quen biết Buck tỏ ra rất mặn mà. Và rồi Fred DeLuca mới đầu đã thất vọng khi không được cho vay tiền mà chỉ là một lời khuyên. “Cháu hãy mở hiệu bán bánh mì và kiếm tiền từ đó”. Một lời khuyên còn hơn cả ngàn vàng như sự nghiệp kinh doanh huyền thoại của Fred DeLuca về sau đã chứng minh.

Không phải là người thạo nghề làm ăn nhưng lời khuyên này đã kích thích trí tò mò của Fred DeLuca. “Nếu mở hiệu bánh mì thì cháu phải làm cụ thể những gì?”, Fred DeLuca hỏi. “Rất đơn giản, ai cũng làm được, chỉ cần có một cửa hiệu, mua bánh mì, rồi mua thịt nguội xúc xích kẹp vào và bán cho khách; và thế là cháu sẽ có tiền”.

Chỉ biết làm thuê, chưa kinh doanh bao giờ nhưng nghĩ công việc đơn giản lại có tiền, Fred DeLuca rất thích. Khó khăn lớn nhất là tiền thuê cửa hàng. Và trước quyết tâm kiếm tiền mãnh liệt, không sợ khó của cậu bé 17 tuổi, ông Peter Buck đã đồng ý cho Fred DeLuca vay 1.000 USD để có tiền thuê cửa hàng và đặt làm một cái bàn để bán bánh mì. Không chờ đợi gì nữa Fred DeLuca bắt tay ngay vào việc. Và bản thân ông khi ấy đâu có ngờ mình lại có thể kiếm rất, rất nhiều tiền từ ý tưởng mở cửa hàng bán bánh mì đó.

Cửa hàng được đặt tên là cửa hàng bánh mì Submarine bởi Fred DeLuca sử dụng loại bánh mì dài như hình chiếc tàu ngầm. Sau này cái tên đã được đổi thành Subway và đăng ký thương hiệu.

Như một câu chuyện cổ tích, sự ra đời và phát triển của tập đoàn Subway chuyên bán đồ ăn nhanh lớn bậc nhất thế giới cho đến nay là một ví dụ kinh điển cho những người khởi nghiệp. Chỉ bắt đầu với mong muốn kiếm tiền để đi học, Fred DeLuca đã đạt hơn thế rất nhiều.

Có thể cái tên Subway còn khá lạ tai với châu Á, nhưng ở châu Mỹ và châu Âu, ai cũng biết đến tập đoàn bán đồ ăn nhanh Fast-Food mang tên Subway. Không phải các đại gia bán đồ ăn nhanh khác như KFC, Lotteria hay Burger King mà tập đoàn Subway mới là đối thủ đang đe dọa vị thế số 1 của người khổng lồ McDonalds.

*(Sưu tầm)*

Đó là trường hợp thành công rực rỡ của Fred DeLuca khi tìm được người tư vấn đúng cho mình, nên bạn hãy dốc sức tìm kiếm những người như vậy cho bản thân, và tận dụng những lời khuyên của họ một cách khôn ngoan nhất; phù hợp nhất với con người thật của bạn.

#### *6. Xác định “điểm rơi”*

“Điểm rơi” là những thời khắc then chốt góp phần tạo nên nét riêng của mỗi người, và cho chúng ta xác định chúng ta là ai, cũng như việc thực hiện ước mơ theo kế hoạch đang tiến triển như thế nào.

Thật vậy, trong cuộc sống, các ngày đến rồi đi tuần tự mà không có gì nổi trội, nhưng có một vài ngày không giống như những ngày khác. Đó là ngày đặc biệt vì chúng ta có cơ hội đứng dậy, tách ra khỏi đám đông và nắm bắt thời cơ đó để thực hiện ước mơ của mình.

Những thời khắc này sẽ thể hiện bản thân dù tốt hay xấu. Ta có thể gọi những thời điểm này chính là cột mốc cuộc đời. Nó thường đến hoàn toàn bất ngờ và thường xuất hiện trong những lần khủng hoảng: đối mặt với một thất bại; bế tắc trong một vấn đề; gặp chuyện đau buồn;...

Lúc đó chúng ta chỉ có hai lựa chọn: một là tiến lên; hai là đi xuống.

Tổng thống Bush có thời điểm then chốt là ngày 11/9/2001, sau vụ khủng bố, ông đã liên kết được trái tim người Mỹ. Thậm chí nhiều người trước đây từng bỏ phiếu chống ông đã để ông tiếp tục thực hiện giấc mơ làm chủ Nhà trắng thêm một nhiệm kỳ nữa.

Nhưng nhiệm kỳ thứ 2 của ông đánh dấu bởi phản ứng kém tích cực với thảm họa Katrina, hầu như ông chỉ ngồi yên mà không có bất kỳ hành động cụ thể nào trước thảm họa của đất nước. Chỉ mất có vài ngày để người dân Mỹ cảm nhận sự lãnh đạo vô nghĩa của ông.

*(Sưu tầm)*

Hãy dùng những kỹ năng bạn đã học được trong phần Lãnh đạo chính mình để đưa ra những quyết định đúng đắn nhất, dẫn mình đến với ước mơ trong những “điểm rơi” then chốt này.

Những trải nghiệm thú vị và bổ ích trong các khóa huấn luyện, những bài giảng hay trên lớp, những cơ hội giao lưu trong các hoạt động cộng đồng... đều là những “điểm rơi” tiềm năng cho các bạn ngay từ độ tuổi thanh thiếu niên.

(Các chiến sĩ nhí (9-14 tuổi) của chương trình Học Kì Quân Đội Thiếu Nhi Nâng Cao 2011 xuất quân long trọng tại tượng đài Bác Hồ)

### *7. Định kỳ đánh giá lại ước mơ*

Hãy có một nhật ký cho ước mơ của mình, qua đó bạn có thể theo dõi được tiến trình thực hiện ước mơ, cũng như thấy được sự tiến bộ qua thời gian của bản thân, và tránh được những sai lầm trong quá khứ.

Đồng thời, hãy xác định một khoảng thời gian cố định để xem xét tổng thể lại những điều mình đã đạt được và những điều còn ở phía trước, xem có cần thay đổi gì cho phù hợp hơn không. Đối với người Việt Nam, có một dịp rất thuận tiện để bạn làm điều này: đó là tết cổ truyền của chúng ta, cụ thể hơn là trong đêm giao thừa và ngày đầu năm mới.

### *8. Một Giờ Vàng*

Đây là bí quyết cuối cùng, cũng là phần quan trọng nhất để bạn vững bước trên con đường chinh phục ước mơ của mình.

Một trong những khó khăn chúng ta thường gặp phải là để cho những vấn đề hàng ngày trong cuộc sống ảnh hưởng quá nhiều đến những việc thật sự quan trọng của ta. Thậm chí có những ngày ta không làm được gì thêm cho ước mơ lớn của mình, điều đó dần tạo thành một thói quen không tốt, và tạo ra nguy cơ bỏ cuộc ngày càng cao. Rồi ngay trong giờ làm việc, có những lúc ta cũng phân tâm, mất tập trung, dẫn đến hiệu quả kém. Đó là lý do chúng ta cần Một Giờ Vàng.

Rèn luyện sự tập trung là một trong những điều cần thiết nhất để đảm bảo ta thực hiện được ước mơ

(Bài tập luyện sự tập trung của các học viên - một hoạt động hỗ trợ cho “Một Giờ Vàng”)

Bạn không cần phải suy nghĩ quá phức tạp, “Một Giờ Vàng” chỉ là đúng một tiếng đồng hồ bất kỳ nào đó trong ngày mà bạn dành ra cho những việc quan trọng nhất cuộc đời mình: theo đuổi ước mơ và hoàn thiện bản thân.

Trước hết, bạn hãy chọn trong ngày một giờ mà bạn ít bị chi phối nhất, và đảm bảo bạn có một không gian làm việc tốt vào lúc đó (thường 21-22 giờ hoặc sáng sớm là khá phù hợp). Cố gắng chọn một giờ nào đó định kỳ cho tất cả các ngày trong tuần, để tạo thành một thói quen lâu dài.

Ngoài ra, bạn cũng cần chọn thêm một giờ dự phòng khác trong ngày, để nếu bạn gặp sự cố vào Giờ Vàng chính thức thì cũng đã có thời điểm khác thay thế.

Trước khi bắt đầu Một Giờ Vàng, bạn hãy dành khoảng 5-10 phút để lên kế hoạch cho một giờ làm việc hiệu quả nhất của mình:

- + Mình sẽ hoàn thành những gì trong một giờ này: liệt kê cụ thể danh sách công việc

- + Những việc này nên là những điều quan trọng và có ảnh hưởng đến ước mơ của bạn, nhưng đôi khi bạn cũng có thể linh động cho những công việc khác vào nếu quá cấp thiết.

+ Hãy đặt ra một danh sách công việc có tính thử thách khả năng của mình hơn một chút, tức là bạn sẽ gặp một ít khó khăn để hoàn thành danh sách này trong 60 phút.

+ Trong những việc đó, nhất thiết phải có một việc giúp bồi dưỡng kiến thức cho bạn: đọc sách, tham khảo tài liệu chuyên môn, học ngoại ngữ...

+ Hạn chế toàn bộ những điều có thể gây phân tâm: đóng cửa phòng, yêu cầu người nhà không làm phiền trong thời gian này, tắt điện thoại, ngừng lướt web, thậm chí có thể ngắt Internet (nếu bạn không làm gì cần thiết phải lên mạng), cất tất cả những thứ không liên quan đến công việc sắp giải quyết ở xung quanh bạn, mở sẵn những tài liệu cần sử dụng trên máy tính...

+ Bạn sẽ cần một cái đồng hồ có chức năng hẹn giờ báo chuông.

Bây giờ, khi chính thức bước vào Giờ Vàng, bạn hãy cố gắng thực hành như sau:

+ Chỉnh đồng hồ đúng một tiếng sau sẽ reo.

+ Tập trung toàn tâm toàn ý vào những gì mình đang làm, cố gắng hoàn thành nó một cách hiệu quả nhất.

+ Không được phung phí bất kỳ một phút nào trong 60 phút quý giá này. Mỗi khi lơ đãng, mất tập trung, hãy “kéo” mình trở về công việc ngay (có thể dán những băng nhắc nhở xung quanh không gian làm việc của mình).

+ Đảm bảo thời gian tự bồi dưỡng cho bản thân.

+ Khi chuông đồng hồ reo báo hiệu hết giờ, hãy ngưng lại và kiểm tra mức độ hoàn thành theo danh sách công việc mình đã đưa ra.

Sau khi kết thúc Giờ Vàng, vẫn còn những việc bạn phải làm đây:

+ Kiểm tra lại mức độ hoàn thành công việc của mình trong Giờ Vàng ngày hôm nay, cho ra chỉ số %, lưu vào một cuốn nhật ký.

+ Ghi nhận lại những lần mình mất tập trung trong Giờ Vàng, cũng như những cách làm việc chưa hiệu quả lắm.

+ Xem lại những bài học, đặt cho mình mục tiêu ngày hôm sau phải hoàn thành tốt hơn, và khắc phục được những lỗi đã mắc phải.

Hãy kiên trì, bền bỉ thực hiện hoạt động này, Một Giờ Vàng sẽ thật sự biến cuộc sống của bạn thành VÀNG RÒNG.

Tổng kết lại một ngày bay bổng cùng những ước mơ, chúng tôi muốn nhắn nhủ rằng: dù bạn là ai, thanh thiếu niên, hay các bậc phụ huynh, ước mơ vẫn là điều cần thiết cho bạn, và không bao giờ là quá trễ để thực hiện bất kỳ một ước mơ nào. Chúng ta sẽ không có cơ hội sống một lần nữa như thế này, nên hãy hết mình với những gì ta đang trải qua.

Bài học cuối cùng dành cho tất cả chúng ta trong ngày hôm nay:

Bạn đã từng có những ước mơ thời thơ ấu? Có phải đó là khi bạn phát hiện ra điều mà bạn yêu thích, và rồi cha mẹ,

bạn bè bảo rằng những ước mơ ấy là ảo tưởng và phi thực tế? Và vì thế những ước mơ và khát khao thuở đó bị gác lại cho đến bây giờ? Có phải bạn đang sống cuộc đời bạn theo như sự kỳ vọng của người khác?

Có một câu chuyện tôi muốn chia sẻ với các bạn về hành trình theo đuổi ước mơ. Câu chuyện kể về Anna Mary Robertson (sinh năm 1860). Anna là một cô gái trẻ xuất thân từ gia đình nông dân, và cô thích vẽ. Ước mơ của cô là trở thành một danh họa. Nhưng rồi bố mẹ cô đã khuyên cô từ bỏ giấc mơ “ngu ngốc” ấy đi vì cô sẽ chết đói với cái nghề vẽ. Cô được dạy bảo sứ mệnh của cuộc đời cô là cưới một người chồng tốt, trông coi ruộng vườn và nuôi nấng những đứa con. Là một đứa trẻ biết vâng lời, Anna gác lại những mơ ước của mình và bắt đầu lập gia đình khi bước vào tuổi thiếu niên. Cô có 10 đứa con khi ngoài 20, có cháu vào tuổi tứ tuần và trở thành bà cố vào độ ngoài 60. Bước qua tuổi 75, sau khi chồng qua đời và các con đã trưởng thành, bà đã quá già để có thể làm nông. Vì vậy, bà quyết định tìm về ước mơ thuở thiếu thời của mình - trở thành một họa sĩ. Bà đến cửa hàng nghệ thuật của thị trấn mua cọ, màu, chổi vẽ, vải tranh sơn dầu và bắt đầu sự nghiệp vẽ tranh của mình trước kho thóc nhà bà.

Ở tuổi 79, những tác phẩm của Anna được trưng bày tại Triển Lãm Tranh Hiện Đại (New York). Suốt thập kỷ 1950, những cuộc triển lãm tranh của bà trở nên nổi tiếng đến mức phá vỡ kỷ lục về số lượng người xem trên toàn thế giới. Ở tuổi 88, tạp chí Mademoiselle vinh danh bà là “Người phụ nữ tiêu biểu của năm”. Trường đại học mỹ thuật Moore-

Philadelphia đã trao tặng bà học vị tiến sĩ danh dự đầu tiên của trường.

Trong 10 năm cuối cuộc đời, các tác phẩm của bà được bán với giá 100.000 đôla mỗi bức. Bà đã vẽ 3.600 tác phẩm suốt 20 năm trước đó.

Và năm 2006, trong vòng 1 năm bà kiếm được số tiền nhiều hơn cả cuộc đời trước khi bà trở thành họa sĩ - tác phẩm Sugar Off (1943) trở thành bức họa cao giá nhất trong sự nghiệp của bà, trị giá 1,2 triệu đôla Mỹ.

Người ta ước tính rằng nếu bà bắt đầu sự nghiệp hội họa ngay từ thời niên thiếu, bà sẽ trở một trong những phụ nữ giàu có nhất nước Mỹ.

Và, câu hỏi đặt ra cho bạn là:

Có tài năng tiềm ẩn nào bên trong bạn mà bạn chưa hề cho bản thân cơ hội để tự khám phá?

Bạn có những ước mơ không may bị dập tắt bởi sự phê bình của những người xung quanh?

Những ước mơ nào bạn đã gác lại cho đến bây giờ? Bạn có muốn đợi đến những năm cuối đời mới bộc lộ tài năng tiềm ẩn và theo đuổi ước mơ của mình hay không?

Bạn mong muốn mình sẽ làm toàn những việc nhỏ và hoàn toàn thành công, hay thử làm những việc lớn và chấp nhận thất bại, để đến một ngày, bạn sẽ đạt được ước mơ lớn của mình?

[illegible]

## Ngày thứ hai mươi bảy. CẦN MỘT BÓNG RÂM

Nhìn bạn kìa, trông bạn khác những ngày đầu tiên quá! Hình như bạn cao lớn hơn, khỏe khoắn hơn và rạng rỡ hơn thì phải. Nhưng khoan, chậm lại chút nào, bạn chạy nhanh quá đấy! Nếu cứ như thế này, chúng tôi không chắc bạn sẽ về được đích cần đến đâu. Hãy chậm lại một chút, chúng tôi nghĩ có một nơi bạn nên đến trước khi về đích. Không biết đã có bao lần bạn được đặt chân đến vùng đất ấy chưa nhỉ? Bạn của chúng tôi ơi, hãy khẽ khép mắt lại nào, từ từ nhắm chặt nhé, thật chặt nhưng cũng hãy thật khẽ. Chúng tôi sẽ đưa bạn đến một vùng đất...

Nào bạn hãy mở mắt ra nào... Cũng thật khẽ nhé! Và hãy thật chậm cho ánh mắt chạm đến tất cả những gì hiện hữu trong không gian ngay trước mặt. Tiếng gió... mùi hương... chiếc lá... ánh nắng dịu dàng... tất cả dường như đang lướt qua rất êm, chợt hiện, chợt tắt... Kìa, nơi chúng ta cần đến đây rồi! Hãy ngồi xuống đây một chút nhé, và hãy cùng chúng tôi “nhâm nhi” ngày hôm nay, ngày thứ 27, ngày cuối cùng chúng tôi còn được đồng hành với bạn trong quyển sách này (có điều gì cay cay ở khóe mắt, bạn nhỉ)...

### ***Từ đánh đổi...***

Cuộc đời thật lạ, có những người tưởng chừng như rất sung túc, không có gì để lo thì lại phàn nàn “tôi không hạnh phúc” khi nghe thấy những tiếng cười giòn vui vẻ của nhà bên cạnh - tiếng cười chưa từng tồn tại ở nhà mình. Có những người thích giận hờn, thù ghét, không muốn tha thứ dù đã nhận được lời xin lỗi chân thành. Có những người còn

trẻ mà chỉ thích sống với quá khứ, muốn vùi mình vào nỗi tiếc nuối để tận hưởng những tháng ngày kỷ niệm cùng với những tình cảm xưa cũ... Phải chăng bản chất cuộc đời là như thế, hay chính những con người sống trong cuộc đời ấy không chịu bỏ qua, đã có những lựa chọn đánh đổi không hợp lý? Mọi người sống trên đời, có mấy ai tránh được những nghiệt ngã, đau buồn, ganh ghét, xui rủi hay những cạm bẫy trong đời? Đơn giản cuộc sống là như vậy và nó phải như vậy. Và cũng có mấy ai trên đời chịu an phận thủ thường, chưa bao giờ đem hoàn cảnh của mình ra so sánh một cách tiêu cực với người khác? “Nó mới mua Iphone 4 mà ẹ, tao cũng phải về vùi bố một cái mới được” “Con bé Chi nhà chú Ba vừa mới nhận học bổng chuẩn bị du học vào tháng 9 đấy, mà tính sao thì tính” “Cái gì, chị với nó làm chung dự án, mà có chuyện nó được thưởng nhiều như vậy à, thật bất công!”... Nhan nhản những câu hội thoại như thế cứ lảng vảng trong cuộc sống của chúng ta. Có lúc người ta đổ lỗi những cuộc nói chuyện kia cho thái độ - nhân sinh quan của mỗi người, có lúc nạn nhân bị buộc tội là những người trong mạng lưới quan hệ với họ, mà ít ai nghĩ nguyên nhân lại đến từ sự quyết định đánh đổi của mỗi người.

Chúng tôi cũng vậy, đã từng đánh đổi nhiều thứ, và khi ngồi đây viết những dòng chữ trong cuốn sách này cũng là lúc chúng tôi đang đánh đổi. Còn bạn? Chắc hẳn bạn cũng đã từng, có thể là đang và sẽ đánh đổi nhiều nữa ấy chứ. Bởi cuộc sống là vậy mà, nó luôn bắt chúng ta đổi mặt với sự lựa chọn. Nhưng hãy xem nào, những lựa chọn của chúng ta đã đúng chưa?

Một ngày nọ, một họa sĩ người Ý khá nổi tiếng đang đi bách bộ để tìm hứng sáng tác. Khi đến một khúc quanh, ông chợt nhìn thấy một bé trai có khuôn mặt hồn nhiên dễ mến. Tự nhiên ông muốn vẽ lại vẻ mặt thiên thần đó. Ông hỏi: “Này cháu, cháu có muốn tôi vẽ chân dung của cháu không?”. Cậu bé gật đầu đồng ý và theo họa sĩ về xưởng vẽ. Một giờ sau, cậu rất phấn khởi khi thấy khuôn mặt của mình thật rạng rỡ trong bức tranh. Họa sĩ đặt tên cho bức tranh này là “Thiên thần”. Ông treo nó nơi phòng khách, và mỗi khi gặp điều gì bực mình, ông lại nhìn lên bức tranh kia và lập tức lấy lại bình tĩnh. Một số người muốn mua bức tranh với giá cao nhưng dù đang gặp khó khăn, họa sĩ vẫn nhất định không bán.

Hai mươi năm sau...

Một hôm, họa sĩ tiếp tục đi dạo để tìm hứng sáng tác. Khi tới gần khu nhà ổ chuột, tình cờ ông nhìn thấy một gã ăn xin, áo quần bẩn thỉu và có bộ mặt chai lì gian ác, giống như một tên quỷ sứ! Ông nghĩ thầm: “Sao trên đời này lại có bộ mặt gian ác, xấu xa đến thế nhỉ? Phải chi ta vẽ được bộ mặt quỷ sứ này để so sánh với bộ mặt thiên thần trong bức tranh trước thì hay biết mấy!”

Bảy giờ gã ăn mày chìa tay ra xin bố thí. Họa sĩ yêu cầu gã đến nhà làm người mẫu cho ông vẽ và hứa sẽ cho gã một số tiền khá. Gã ăn xin lập tức đồng ý. Khi bức tranh đã vẽ xong, gã nhận tiền và ra về. Nhưng khi tới phòng khách, trông thấy bức tranh “Thiên thần” đang treo trên tường, gã liền dừng lại nhìn một lúc lâu, rồi hai dòng lệ từ từ lăn trên gò má. Sau đó, gã chỉ lên bức tranh và nói với họa sĩ rằng:

“Thưa ông, đây chính là khuôn mặt của tôi hồi còn bé mà tôi nhớ là đã do chính tay ông vẽ. Hôm nay ông lại vẽ khuôn mặt của tôi sau khi nó đã biến dạng!”.

Rồi gã thuật lại cuộc đời bất hạnh của mình: “Tôi vốn là một đứa con trai, lại là con một nên được cha mẹ tôi rất mực cưng chiều. Nhưng cũng vì thế mà tôi đã hư hỏng. Khi cha mẹ tôi lần lượt theo nhau qua đời, tôi bán tất cả gia sản và lao vào các thú vui trác táng... Chỉ sau một thời gian ngắn, tôi đã phung phí hết tiền của và phải theo lũ bạn đi trộm cắp. Rồi sau đó tôi bị bắt và phải thụ án trong nhà tù mười năm. Trong thời gian ở tù, tôi đã trải qua nhiều khó khăn gian khổ: bị đánh đập, ức hiếp và bị bóc lột tàn nhẫn. Nhưng rồi tôi cũng quen dần và cuối cùng chính tôi trở thành kẻ hành hạ bóc lột tù nhân mới hay các tù nhân yếu thế hơn tôi. Bây giờ, sau khi mãn hạn tù, tôi được thả ra trong tình trạng không một đồng xu dính túi, lại mang thêm bệnh lao phổi thời kỳ thứ ba.

Tôi chẳng biết làm gì hơn là phải đi ăn xin!”.

Trước tâm sự của một người đã trót phung phí cả tuổi thanh xuân của mình, họa sĩ rất xúc động. Nhưng ông cũng chỉ biết khuyên bảo gã hãy cố gắng ăn ở lương thiện. Ít lâu sau, ông được tin gã đã nằm chết cô đơn tại một góc phố. Họa sĩ treo bức tranh “Ác quỷ” mà ông đã vẽ bên cạnh bức “Thiên thần”. Ông cũng thường giải thích cho bạn bè và những ai thắc mắc về hai bức tranh như sau: “Hai khuôn mặt trong bức tranh này thực ra chỉ là một người! Giữa thiên thần và ác quỷ, chỉ cách nhau hai mươi năm sống phóng đãng mà thôi!”

(Sưu tầm)

20 năm trôi qua, một con người ngây thơ, trong trắng ngày nào đã trở thành một con quỷ dữ khiến mọi người khiếp sợ. Cậu bé năm xưa đã đánh đổi cuộc đời mình cho những thú vui tầm thường, chỉ để thỏa mãn sự ngang bướng của tuổi trẻ, rồi tự bản thân mình bỏ cuộc, cảm thấy không thể dừng lại được nữa, cứ như thế thả phanh cho bánh xe tội lỗi cán qua đời mình, và tự mang cho mình những vết nhơ của tội ác. Thật khó mà tưởng tượng được khoảng cách giữa hai con người đối lập ấy chỉ bằng ngần ấy thời gian - 20 năm ngắn ngủi của đời người. Có lẽ nhiều người đang tắc lười: “Nếu như...” THÔI! Đừng “nếu như” hay “giá mà”! Tất cả đều là sự đánh đổi!

Con người chúng ta thường có tâm lý muốn làm hài lòng tất cả mọi người, thích được khen ngợi, được ngưỡng mộ, được tôn vinh. Thế nhưng, những lời khen tặng hay ủng hộ đó chỉ là làn khói sẽ tan biến trong gió, những giải thưởng, danh tiếng kia cũng sẽ là hư danh trôi vào quên lãng. Tiền bạc rồi cũng tiêu đi hết, chiếc cúp sáng loáng kia rồi cũng sẽ bạc màu, rỉ sét. Cuộc sống có nhiều lúc bạc bẽo như thế đấy.

Sống trên đời cần có một quyết tâm để là một con người thực trên cuộc đời thực này, cần phải làm nên một điều gì đó thực sự có ý nghĩa chứ không phải chỉ để đánh bóng bản thân. Có những người muốn mình nổi tiếng trên đường đua nơi góc khuất, có người muốn làm “bang chủ” để “thâu tóm thiên hạ” họ cứ ngỡ đó là con đường mà mình cần phải đi nên cứ dấn thân lao vào chúng để những hấp dẫn

phù phiếm kia cứ giữ chân họ lại, không cho họ một lối thoát. Họ quên đi rằng rồi một ngày họ sẽ làm cha mẹ, họ sẽ dạy con cái họ thế nào đây, khi bản thân mình không thể vượt qua những cám dỗ? Nếu tiếp tục như vậy, chắc chắn chúng ta sẽ mất đi những gì mạnh mẽ nhất và tình cảm nhất trong cuộc đời - đó chính là gia đình. Lời khuyên của chúng tôi dành cho bạn là hãy biết lựa chọn phù hợp và dừng đúng lúc. Hãy học cách đánh đổi những thú vui trước mắt lấy sự hoàn thiện và phát triển bản thân, bạn nhé!

Trong một lần chúng tôi được may mắn trò chuyện với các anh chị cán bộ chủ chốt của công ty Dược Hậu Giang, cô tổng giám đốc Việt Nga, người được toàn bộ tập thể công ty ngưỡng mộ và quý mến, đã luôn dặn dò những người kế thừa rằng “Giải pháp hôm nay là vấn đề của ngày mai”. Quả đúng như vậy, không có gì tồn tại mãi mãi. Ngày hôm nay chúng ta đã làm được rất nhiều việc có ý nghĩa, những thành công đạt được thực sự rất quan trọng. Thế nhưng ta không thể cứ say sưa trong chiến thắng ấy mãi được, mà phải nhìn được đâu là điều quan trọng và đâu là điều quan trọng nhất. Điều quan trọng là mình vừa mới làm nên thành công, nhưng điều quan trọng nhất là cần đi tiếp để tạo nhiều thành công hơn nữa, bởi ngoài kia không ai dừng chân cả.

Chúng tôi xin mượn câu nói của Rick Warren để tặng bạn như một điều tâm đắc làm hành trang cho bạn sau này:

Trở ngại lớn nhất của thành công ngày mai là thành công của ngày hôm nay.

Để kết thúc phần thảo luận về sự đánh đổi và biết chấp nhận, chúng tôi muốn bạn một lần nữa đọc và ngẫm lại câu chuyện của người đàn ông trong Tái Ông thất mã.

Tái Ông mất con ngựa quý. Hàng xóm kéo đến chia buồn, Tái Ông nói: “Mất ngựa chưa chắc đã là điều rủi”. Ít ngày sau, con ngựa của Tái Ông trở về, dắt theo một con ngựa cái. Hàng xóm lại tới chia vui, Tái Ông bảo: “Được ngựa chưa chắc đã là may”. Từ khi có con ngựa mới, cậu con trai của Tái Ông thích lắm, ngày nào cũng cưỡi ngựa vào rừng săn bắn. Chẳng may bữa nọ cậu ta té ngựa gãy tay. Hàng xóm kéo tới chia buồn, Tái Ông lại nói: “Con trai tôi gãy tay, chưa chắc đã là họa”. Ít lâu sau trong nước có chiến tranh, thanh niên đều phải ra trận, nhiều người phải bỏ thân nơi chiến trường. Trong lúc đó, cậu con trai của Tái Ông vì gãy tay nên được ở nhà phụng dưỡng cha già.

*(Sưu tầm)*

Thế đấy bạn ạ, cuộc sống thăng trầm mấy ai lường được, nghĩ rủi lại được may, mong may lại hóa ra rủi. Chúng tôi không bảo bạn hãy giữ thái độ sống thờ ơ hay vô cảm với những điều xảy đến với mình, mà chỉ muốn khuyên bạn dù tận hưởng từng phút giây nhưng đừng quá say sưa, bởi bạn và chúng tôi đều biết rằng “Mọi chuyện rồi cũng sẽ qua...”

**... đến sự cân bằng...**

Hẳn đây đó chúng ta đã từng nghe:

“Người đời tìm kiếm chữ Vinh

Mà quên đi mất chữ Tình trong tâm”.

Không có ý nói xấu hay có những suy nghĩ tiêu cực về đồng tiền hay danh vọng, chúng tôi chỉ mượn hai câu thơ trên để nói đến việc tìm kiếm sự cân bằng trong cuộc sống của con người. Mong bạn hãy cùng có cái nhìn khách quan và tích cực để đồng hành với chúng tôi đi tiếp những trải nghiệm trong ngày hôm nay.

Với những ai chọn đồng tiền là lẽ sống, chọn danh vọng là mục tiêu cuộc đời, rồi cũng sẽ đến lúc họ hụt hẫng nhận ra rằng mình thiếu thốn sự yêu thương. Với những ai luôn muốn san sẻ và ban phát tình cảm đến mọi người thì lại chật vật trong cuộc sống bộn bề lo toan cho những người mình yêu quý, và đôi khi cũng là một cảm giác hụt hẫng, hụt hẫng khi không nhận lại được những tình cảm tương tự. Đâu có ai trong cuộc đời mà không cầu hạnh phúc cho mình và cho người.

Ngẫm lại, mọi sự bắt đầu từ hai chữ “cân bằng”. “Cân bằng” của chúng ta ở đây không phải là cái định nghĩa khô khan của vật lý rằng “cân bằng là trạng thái mà trong đó tất cả các lực ở tất cả các hướng đều hoàn toàn loại trừ lẫn nhau”, cũng không phải là làm cho mọi thứ đều nhau, ngang nhau. Sự “cân bằng” đang được đề cập chính là trạng thái mà ở đó con người hài lòng và dung hòa được mọi thứ, từ học tập, công việc đến gia đình, các mối quan hệ và tình cảm. Tạm dừng việc định nghĩa lại ở đây, chúng tôi nghĩ đã đến lúc bạn cần đi tìm lối thoát cho những sự mất cân bằng của chính mình rồi.

Có thể chấp nhận đánh đổi một buổi làm việc, nhưng bố mẹ đã cùng con tận hưởng những khoảnh khắc thật hạnh

phúc

(Gia đình một học viên lớp Học làm người Tự tin và Dũng cảm đầm ấm bên nhau trong hoạt động khai mạc chương trình - hầu hết phụ huynh của ATY đều sắp xếp, hy sinh công việc để đích thân tham gia các chương trình quan trọng và cần thiết cùng con và gia đình)

Đầu tiên hãy học cách nói KHÔNG. “Nói không với những điều quan trọng để nói có với những điều quan trọng nhất”, bởi chắc hẳn bạn cũng đã biết điều quan trọng và điều quan trọng nhất là kẻ thù của nhau. Chúng tôi lấy ví dụ: bạn có một số tiền để dành mua món đồ chơi đang rất được ưa thích là con Yoyo sắp xuất hiện tại cửa hàng Funny Land, nhưng vài ngày trước khi món đồ chơi yêu thích về, gia đình một người bạn trong lớp vô tình gặp biến cố lớn cần sự hỗ trợ về tài chính gấp. Giữa việc quyên góp số tiền đang có cho bạn của mình và mua con Yoyo hằng mơ ước, bạn sẽ chọn cái nào, chúng là kẻ thù của nhau đấy. Và một khi bạn áp dụng phương pháp này, hãy nhớ không cho phép mình để tâm quá nhiều vào những chuyện không cần thiết hay những quyết định đã thực hiện rồi để tự dần vật bản thân nhé!

Bạn đã nắm vững được phương cách đầu tiên rồi chứ, chúng ta tiếp tục nào! Mà khoan, hình như mình ngồi hơi lâu rồi đấy, nên hãy đóng sách lại một lát, đi dạo một vòng và ngẫm nghĩ xem điều quan trọng và điều quan trọng nhất của bản thân hiện tại là những gì và bạn sẽ nói không như thế nào! (Lưu ý, nhất định bạn phải làm theo lời chúng tôi đấy nhé. Đóng sách lại nào!)

... (đứng lên đi dạo)

...(tic toe tic toe... suy nghĩ... suy nghĩ... gật gật cái đầu... đảo đảo đôi mắt)

... (A, chúng tôi thấy bạn mỉm cười rồi... Vậy là bạn chuẩn bị quay lại với chúng tôi...)

Xin chào!

Giờ chúng ta đi tiếp nhé!

Hãy đặt giới hạn cho chính mình trong từng công việc. Nếu như ở phần phát huy nội lực, bạn học cụm từ “cho phép” để mình có thể làm tốt những gì mình tưởng rằng không thể, thì ở đây bạn cũng cho phép mình sử dụng cụm từ ấy nhé. “Cho phép” mình đi ăn ốc vỉa hè với đứa bạn thân chỉ nửa tiếng thôi để về nhà hoàn thành nốt bài tập nhóm, “cho phép” mình có thể rời bàn vi tính để không game không chat chit nhằm đi ngủ sớm và tránh dậy muộn. Các ông bố, bà mẹ thì “cho phép” mình về nhà ngay khi kết thúc công việc cơ quan lúc 5g30 để cùng quây quần bên con cái trong bữa cơm gia đình, rồi học và cùng vui chơi với con. Nhưng bạn không được quá lạm dụng cụm từ này nhé! Sẽ không may và không tốt cho những ai “cho phép” mình đọc truyện lâu thêm một tí vì bố mẹ không có ở nhà” “cho phép” mình ngủ nướng thêm một tí vì hôm nay là ngày chủ nhật”... Nếu “cho phép” mình sử dụng đúng lúc và tích cực cụm từ “cho phép” bạn sẽ thấy nó rất kỳ diệu đấy!

Hãy lưu tâm đến sự cân bằng, nó sẽ rất tốt cho cả tinh thần và thể chất của chúng ta. Mời bạn cùng xem đoạn tâm sự dưới đây nhé.

Mẹ em ở nhà làm nội trợ thôi, ba thì đi làm suốt cả ngày, em thì đi học. Mẹ em trước đây vốn là bác sĩ nên rất sạch sẽ, không ưa nhìn thấy bụi bẩn, mà nhà thì tị 3 lầu, mẹ lại không thích mượn người làm nên suốt ngày lau chùi, dọn dẹp. Thấy mẹ cực, em cũng muốn phụ, ấy vậy mà mỗi lần rửa cái bát hay tự lau dọn nhà vệ sinh thì mẹ đều lau rửa lại vì cho rằng không sạch và bảo em đừng làm nữa. Cố giúp mẹ nhiều lần, mà cũng để ý dữ lắm và làm thật cẩn thận để mẹ hài lòng, thế nhưng chuyện đâu vẫn hoàn đấy. Mẹ lại làm một mình, rồi mệt, vất vả mẹ lại buồn “cái nhà này không ai quan tâm tới tôi cả, chỉ một mình tôi làm quần quật cả ngày, hết bếp rồi sân thượng, hết cơm nước lại đến áo quần, tôi chán!”. Em thật không biết phải làm sao? (Tâm sự của một chiến sĩ Học Kì Quân Đội xin được giấu tên)

Vậy đó, lại là một ví dụ của sự thiếu cân bằng. Có thể nói lời tâm sự trên hiện cũng khá phổ biến ở nhiều gia đình. Nhưng, mọi chuyện rồi sẽ dễ dàng hơn nếu mỗi người có một lòng tin cho nhau và sẵn sàng chia sẻ công việc cũng như những nỗi niềm trong lòng. Phải quan tâm đến nhau nhiều hơn, phải nhìn thấy mình là một thành viên trong gia đình, trong tập thể để tự thấy trách nhiệm mình cần phải làm những gì để gánh vác bớt những gánh nặng đang đè lên vai của những người khác. Và sự chia sẻ ấy sẽ hình thành nên sự yêu thương và gắn bó trong tất cả các mối quan hệ. Chắc chắn là như vậy!

Cái cảm giác mất sức và sự mệt mỏi của bà mẹ trong câu chuyện trên đây chính là triệu chứng của vấn đề. Bởi vậy, muốn cân bằng, tránh những căng thẳng của cuộc sống

thì hãy học cách chăm sóc bản thân mình tốt nhất. Tập thể dục thường xuyên và đúng cách, ăn đủ chất; ngủ đủ giấc, nghỉ ngơi đúng lúc là những lời khuyên chúng tôi dành cho bạn (bạn có thể quay lại những thói quen có ích trong ngày đầu tiên chúng ta làm quen với nhau nhé).

Hãy dành ra cho mình vài phút quý báu mỗi ngày để tĩnh tâm và thư thái. Nếu “cảm ơn đời mỗi sớm mai thức dậy”, có cái nhìn tươi mới cho cuộc sống, thì khi bạn nhắm mắt lại, bạn sẽ “thấy” mình mỉm cười, cảm giác như cơn gió mát lạnh vừa luồn qua vai, làm trẻ lại những sợi tóc khô cháy, dắt díu chúng vào vũ điệu của gió, những sợi nắng nghịch ngợm vương lại trên đôi bàn tay để sưởi ấm và làm mềm đi những vết chai sần sùi. Bạn buông lỏng đôi bàn chân mình cho chạm đám cỏ non tíu tíu bên dưới, hít một hơi thật sâu để nhấm nháp cái mùi ngai ngái của cỏ và đất. Không gian chung quanh thật bình lặng, bạn thu chân mình đặt lên nhau, hai tay để ngửa và thả lỏng đặt lên trên hai đầu gối, lưng và cổ hãy giữ thật thẳng, cảm hơi chúi xuống, mắt vẫn khép như thế. Hãy thu tầm mắt của bạn lại; tưởng tượng trong đầu một cây cổ thụ thật to, từ từ đưa nó lại gần, gần thật gần cho đến khi nó phủ kín hết mắt bạn, rồi lại từ từ đưa nó ra xa, xa thật xa cho đến khi nó chỉ là một dấu chấm và biến mất. Cứ làm đều đặn như thế và kết hợp nhịp thở thật chậm. Hãy để lòng mình trong suốt như pha lê, như mặt nước tĩnh lặng. Để mình chột quên đi những vất vả, những mệt mỏi, và bản thân tìm một chút bình yên cho tâm hồn.

Cuộc sống là một vòng quay nghiệt ngã, ai cũng mong tìm kiếm cho mình sự cân bằng. Thay vì cứ cấm đầu cấm cổ

chạy mãi để mong mau đến đích, bạn ơi hãy dừng lại một chút để tĩnh lặng, để cơ thể được nghỉ ngơi, để những cái nhú mảy kia giãn ra, để cái đầu nhường bước cho trái tim được hưởng một chút thi vị của cuộc sống. Có bao giờ bạn đứng trước biển xanh bao la, bên bờ cát trắng xóa trải dài như vô tận chưa? Có bao giờ bạn đứng trên đỉnh núi thật cao để thả tầm mắt trượt theo từng triền dốc chạm đến cây cỏ cảnh vật ở xa thật xa chưa? Có bao giờ bạn treo tầm hồn mình lên trời xanh để nó lang thang và đùa giỡn với những cụm mây chưa? Hay bạn hãy nhớ lại những khoảnh khắc cùng ngồi chơi bán đồ hàng với đứa em mới học lớp chồi của mình xem, khoảnh khắc lúc cả gia đình cùng đi picnic cười nói giòn giã... Bạn thấy gì nào? Phải chăng những lúc ấy, bạn không hề sợ hãi điều gì, không suy nghĩ cũng không lo âu và một cảm giác tự do cứ len lỏi vào mọi ngóc ngách trong tâm hồn bạn? Những cảm giác các bạn đang trải qua đây được gọi là “An bình nội tâm”.

### ***An bình nội tâm - bóng mát cho điểm dừng chân...***

Vậy là chúng ta đã đi một đoạn đường khá dài rồi bạn nhỉ? Đôi chân mỗi cần dừng lại một tí để tái tạo năng lượng, để bản thân được tìm về với bản ngã của mình, nhìn lại và chiêm nghiệm những điều đã trải qua, để hướng về đích cần đến, nơi mà những ước mơ đang cần được chạm đến hiện hữu rõ ràng hơn.

Trong Kinh Phật có dạy rằng “Làm điều tốt, chớ làm điều xấu, giữ tâm thanh tịnh” để đạt an bình nội tâm, rất mộc mạc, rất dễ hiểu và rất đơn giản để thực hiện. Còn trong

phạm vi cuốn sách này, bên cạnh sự thiện định, chúng tôi khuyên bạn hãy thực hiện những điều sau:

- Đừng mãi mê hay quá khắt khe phê phán bản thân mình cũng như người khác, mà phải nhìn nhận dựa trên thái độ tích cực.

- Hãy biết chấp nhận và học cách hài lòng với những gì mình đang có.

- Đừng cố áp đặt suy nghĩ của mình lên sự vật, sự việc hay người khác, nhất là khi xảy ra mâu thuẫn, xung đột.

- Hãy cười thật nhiều, thật tươi và mở rộng trái tim hướng đến tất cả mọi người

- Học cách tha thứ và không chìm đắm trong quá khứ

- Hãy từ bỏ lối sống cá nhân, ích kỷ và đố kỵ mà hãy nghĩ cho nhau, cho nhiều người và cho cái chung.

- Hãy luôn tâm niệm “mọi chuyện rồi cũng sẽ qua”

- Hãy sống chậm lại, nghĩ khác đi và yêu thương nhiều hơn.

Sống chậm lại để lắng nghe hơi thở của cuộc sống, để không bị vượt mất những thứ tưởng như đơn giản mà lại là hạnh phúc. Nghĩ khác đi để thấy rằng cuộc sống không chỉ là một mảng màu mà là nhiều gam màu thú vị, để yêu cuộc sống lắm hơn. Cho yêu thương để nhận lại yêu thương... (Trích lời của một chiến sĩ Học Làm Người Có ích - 2010)

- Hãy làm một người học trò tích cực và học cách tự duy tích cực

Khi Hasan, một nhà hiền triết Hồi giáo sắp qua đời, có người hỏi ông: "Thưa Hasan; ai là thầy của ngài?". Hasan đáp: "Những người thầy của ta nhiều vô kể. Nếu điểm lại tên tuổi của các vị ấy hẳn sẽ mất hàng tháng, hàng năm, và như thế lại quá trễ vì thời gian của ta còn rất ít. Nhưng ta có thể kể về ba người thầy sau của ta.

Người đầu tiên là một tên trộm. Có một lần ta đi lạc trong sa mạc, khi ta tìm đến được một khu làng thì trời đã rất khuya, mọi nhà đều đi ngủ cả. Nhưng cuối cùng ta cũng tìm thấy một người, ông ta đang khoét vách một căn nhà trong làng. Ta hỏi ông ta xem có thể tá túc ở đâu, ông ta trả lời: "Khuya khoắt thế này thật khó tìm chỗ nghỉ chân, ông có thể đến ở chỗ tôi nếu ông không ngại ở chung với một tên trộm".

Người đàn ông ấy thật tuyệt vời. Ta đã nán lại đấy hẳn một tháng! Cứ mỗi đêm ông ta lại bảo: "Tôi đi làm đây. Ông ở nhà và cầu nguyện cho tôi nhé!". Mỗi khi ông ta trở về ta đều hỏi: "Có trộm được gì không?" và ông ta đều đáp: "Hôm nay thì chưa, nhưng ngày mai tôi sẽ cố, có thể lắm chứ".

Ta chưa bao giờ thấy ông ta trong tình trạng tuyệt vọng, ông ta luôn hạnh phúc.

Có lần ta đã suy ngẫm và suy ngẫm trong nhiều năm ròng nhưng chẳng ngộ ra được một chân lý nào. Ta đã rơi vào tình trạng tuyệt vọng, đến nỗi ta nghĩ mình phải chấm dứt tất cả những điều vô nghĩa này. Ngay sau đấy ta chợt nhớ đến tên trộm, kẻ hằng đêm vẫn quả quyết: "Ngày mai tôi sẽ làm được, có thể lắm chứ!".

Người thầy thứ hai là một con chó. Khi ta ra bờ sông uống nước, có một con chó xuất hiện. Nó cũng khát nước. Nhưng khi nhìn xuống dòng sông, nó thấy cái bóng của mình nhưng lại tưởng đó là một con chó khác. Hoảng sợ, nó tru lên và bỏ chạy. Nhưng rồi khát quá nó bèn quay trở lại. Cuối cùng, mặc nỗi sợ hãi trong lòng, nó nhảy xuống sông và cái bóng biến mất. Ta hiểu đây là một thông điệp đã được gửi đến cho ta: con người phải biết chiến thắng nỗi sợ trong lòng bằng hành động.

Người thầy cuối cùng là một đứa bé. Ta đến một thành phố nọ và thấy một đứa bé trên tay cầm một cây nến đã thắp sáng để đặt trong đèn thờ. Ta hỏi đứa bé: “Con tự thắp cây nến này phải không?”. Đứa bé đáp: “Thưa phải”. Đoạn ta hỏi: “Lúc này nến chưa thắp sáng, nhưng chỉ một thoáng sau đã cháy sáng. Vậy con có biết ánh sáng từ đâu đến không?”.

Đứa bé cười to, thổi phụt ngọn nến và nói: “Ngài thấy ánh sáng đã biến mất, vậy ngài bảo ánh sáng đã đi đâu?”.

Cái tôi ngạo nghễ của ta hoàn toàn sụp đổ, pho kiến thức kim cổ của ta cũng sụp đổ theo. Lúc ấy ta nghiệm ra sự đốt nát của bản thân. Và từ đó ta vứt đi tất cả những niềm tự hào về kiến thức của mình.

Có thể nói ta không có một ai là thầy, nhưng điều này không có nghĩa ta không phải một học trò. Ta xem vạn vật là thầy. Tinh thần học hỏi của ta luôn rộng mở hơn tất cả các người. Ta học hỏi từ tất cả mọi vật, từ cành cây ngọn cỏ đến đám mây trên trời kia. Ta không có một người thầy vì ta có hàng triệu triệu người thầy mà ta đã học được mỗi khi có

thể. Điều thiết yếu trong cuộc sống là luôn làm một học trò. Điều này có nghĩa là gì? Nghĩa là có khả năng học hỏi, luôn sẵn sàng học để biết chấp nhận ý nghĩa của vạn vật.

*(Sưu tầm)*

Một lần nữa, chúng tôi muốn bạn nhìn lại mình, một cơ thể khỏe mạnh, một đầu óc minh mẫn và trong sáng, và một trái tim biết yêu thương chia sẻ. Hiện bạn đang dừng chân nơi một bóng mát yên bình; mọi thứ trôi qua thật nhẹ nhàng, cái cảm giác nhẹ nhõm, thoải mái khiến bản thân hiểu rằng dường như mình là người hạnh phúc nhất.

## Ngày thứ hai mươi tám. MỘT NGÀY CHẬM LẠI – ĐỂ TĂNG TỐC

.....  
.....  
.....  
.....

### **Nhìn lại một chặng đường**

Bạn thân mến của chúng tôi,

Lúc này, chúng tôi mong bạn hãy nhìn lại những gì mình đã xác định 28 ngày trước, khi chúng ta chuẩn bị bước vào hành trình của ngày thứ nhất trong tập 1:

Mục đích của bạn đọc cuốn sách này là:

- Tôi mong muốn sẽ trở thành một người: .....
- Đối với tôi, điều quan trọng nhất là: .....
- Tôi cần hoàn thiện bản thân mình nhất ở khía cạnh:  
.....
- Tôi đọc cuốn sách này để: .....

Bạn hãy tự đánh giá xem có những gì bạn đã đạt được sau khi khép tập 3 này lại, có những gì đã hoàn toàn thay đổi trong bạn. Thay đổi thói quen là một hành trình hết sức khó khăn, và mỗi con người chúng ta đều hàng ngày phải “vật lộn” với thói quen của chính mình, kể cả chúng tôi cũng không ngoại lệ. Cho dù tổng kết của bạn như thế nào, hãy ghi nhận cho bản thân mình những tiến bộ dù là nhỏ nhất,

lấy đó làm phần thưởng khích lệ, để tiếp tục chinh phục những gì hôm nay mình chưa thành công, bạn nhé!

Và nhớ luôn giữ lấy “la bàn trung thực” trong tim, giữ “ước mơ tầm nhìn” trong mắt, cùng một tâm trí sáng suốt, bình yên, chắc chắn bạn sẽ đến đích trong một ngày không xa.

### **Lời kết. NGAY LÚC NÀY...**

Bạn thân mến,

Cuộc hành trình 28 ngày của bộ sách Sống có giá trị trong tủ sách Kỹ năng phát triển toàn diện con người - A.T.Y đã đến lúc tạm dừng.

Bạn đã học được rất nhiều rồi, chúng tôi nghĩ mình cũng không cần hướng dẫn thêm gì ở phần cuối cuốn sách này nữa. Tặng bạn thêm một câu chuyện, để đảm bảo bạn luôn tỉnh táo trên con đường của mình.

Năm 2000, khi mọi quốc gia, tổ chức, công ty, tôn giáo đều lên kế hoạch hành động cho thiên niên kỷ mới, thì Satan cũng tổ chức một buổi hội nghị các quỷ dữ để dự thảo kế hoạch cám dỗ con người thế kỷ 21. Trong buổi hội nghị ấy, Satan đã đặt vấn đề với các quỷ con về cách thức cám dỗ con người của thế giới hiện nay đi vào hỏa ngục.

Satan hỏi: “Mưu kế nào mà quỷ dữ sử dụng để lừa bịp con người thời đại này hiệu quả nhất?”

Một anh quỷ con liền giơ tay lên mạnh dạn phát biểu: “Tôi nói với loài người là làm gì có thiên đàng! Thiên đàng chỉ là tưởng tượng”.

“Mày là thằng khùng!”, Satan liền la lớn. Hắn nói tiếp: “Tự trong thâm tâm con người luôn tin rằng có một ngày nào đó họ sẽ được ân thưởng về những việc tốt mà họ đã làm. Nói không có thiên đàng thì chẳng cảm dỗ được gì.”

Một anh quỷ khác liền phát biểu: “Tôi sẽ nói với họ rằng làm gì có hỏa ngục”.

“Mày cũng ngốc như thằng quỷ kia! Loài người chắc chắn rằng sẽ có một ngày trong hỏa ngục, cái ác và những kẻ làm điều ác sẽ bị luận phạt công bằng về những gì họ đã làm. Vì thế, chúng mày hãy quên những cách cảm dỗ lỗi thời ấy đi”.

Một anh quỷ thứ ba đứng lên thưa: “Thưa ngài, tôi đã nói với con người: chẳng lẽ người sẽ thay đổi ngay? Đừng vội vã làm chi. Tận hưởng cái đã, từ từ rồi làm, từ từ rồi thay đổi”.

Satan liền đập bàn đắc chí la lớn: “Hoan hô! Hoan hô! Thế mới đúng là quỷ của thế kỷ 21.” Rồi hắn ra lệnh: “Đó là cách mà chúng ta sẽ chiến thắng. Mau mau trở về lại thế gian và cảm dỗ”.

Chúng ta cần phải thận trọng bởi Satan là một tay cảm dỗ chuyên nghiệp suốt từ thuở sơ khai cho đến hôm nay, nó không chỉ có một cách để cảm dỗ con người và đôi khi dường như nó đã chiến thắng chúng ta. Chúng ta rất lo lắng về nhiều điều trong đời sống. Chúng ta muốn an toàn giao thông nhưng lại luôn phóng xe nhanh; chúng ta muốn ăn uống vệ sinh để tránh bệnh hoạn, nhưng thấy hàng quán nào cũng ngồi vào được; chúng ta muốn phòng bệnh để bảo đảm

sức khỏe hơn là chữa bệnh, nhưng lại lười tập thể dục, cứ tìm những thú ăn chơi, sử dụng những chất độc hại dù biết rằng chúng là lý do gây bệnh; chúng ta muốn sống thanh cao nhưng lại ham muốn tiền của không phải do công sức mình làm ra; và bao nhiêu điều khác chúng ta làm hay muốn làm để bảo đảm cuộc sống của chúng ta lâu dài về mặt tinh thần cũng như thể xác.

Về mặt lý thuyết mà nói, đó là chúng ta muốn vào thiên đàng... nhưng không phải hôm nay! Chúng ta luôn bị cám dỗ làm theo mưu kế của quỷ dữ: Hãy vui thú, tận hưởng cái gì có thể được. Ngày mai rồi hãy thay đổi.

Tôi sẽ làm tốt hơn, sẽ trở nên người tốt hơn - vào ngày mai.

Tôi sẽ chú tâm làm việc một cách có trách nhiệm hơn - vào ngày mai.

Tôi sẽ học bài thuộc, làm bài tập nhiều hơn - vào ngày mai.

Tôi sẽ quan tâm tới gia đình, anh chị em và người nghèo quanh tôi - vào ngày mai.

Tôi sẽ... tôi sẽ... - vào ngày mai.

Xin lỗi, chẳng bao giờ có ngày mai đối với hạng người như thế, có quá nhiều điều họ đã hẹn từ ngày này sang ngày khác.

Khi nào thì ngày mai mới bắt đầu? Với người Do Thái, ngày mai là lúc mặt trời lặn. Với người Ai Cập cổ đại, ngày mai là lúc giữa trưa. Với người Châu Âu, lúc nửa đêm là

ngày mai. Khi nào là ngày mai của bạn? Đừng để đến ngày mai. Hãy thực hiện những gì có thể ngay hôm nay để thay đổi cuộc sống chính mình, thay đổi gia đình, thay đổi quê hương, thay đổi thế giới. Đừng hẹn đến ngày mai. Hãy làm ngay hôm nay.

*(Sưu tầm)*

Mỗi ngày trôi qua là một ngày bạn có thể làm cho mình tốt hơn, tiến gần hơn đến ước mơ của mình, chia sẻ giá trị cho mọi người. Hãy xem đó là một “ngọn đuốc xanh” do chính mình thắp lên, bằng đam mê, khát vọng; ước mơ của mình, để ánh sáng của nó không chỉ soi đường cho bạn, mà còn tạo cảm hứng cho tất cả những người xung quanh bạn. Hãy mạnh dạn sống hết mình, làm việc hết mình, yêu thương hết mình, dám thất bại, dám đứng lên, dám mạnh mẽ và ngay thẳng, dám thực hiện những gì mình dự định, dám thành công! Chúng tôi mong đến một ngày, cả trái đất này sẽ cùng bừng sáng bởi muôn vàn “ngọn đuốc xanh” vô giá như vậy.

Một bài học hay đều chỉ là tư tưởng, mộng ảo, hay những chữ vô dụng trên tờ giấy nếu chúng không được áp dụng ngay lúc này.

Đến bây giờ bạn có thể đặt cuốn sách xuống rồi đấy. Hãy ra ngoài, mở toang cánh cửa và hít thật nhiều không khí trong lành nào! Chúng tôi không muốn bạn mãi ngồi đây, hãy đứng lên và tiếp tục cuộc hành trình tìm kiếm và hoàn thiện chính mình.

Chúc bạn nhiều sức khỏe, hạnh phúc, may mắn, tạo ra ngày càng nhiều giá trị cho đời. Hẹn gặp lại bạn trên đỉnh thành công!

## MỤC LỤC

Lời mở đầu

Ngày thứ 21. Bạn là một thiên tài?

Ngày thứ 22. Bước đầu của 10.000 bước chân

Ngày thứ 23. La bàn chỉ hướng nào?

Ngày thứ 24. Tôi chịu trách nhiệm

Ngày thứ 25. Một giờ vàng

Ngày thứ 26. Ngày bắt đầu “Một giờ vàng”

Ngày thứ 27. Cần một bóng râm

Ngày thứ 28. Một ngày chậm lại – để tăng tốc

Nhìn lại một chặng đường...

Lời kết. Ngay lúc này...

---//---

## **SỐNG CÓ GIÁ TRỊ**

### **Tập 3 – THẮP NGỌN ĐUỐC XANH**

(Tái bản lần thứ nhất)

Tác giả:

Nguyễn Thành Nhân - Nguyễn Hoàng Sơn

Lương Dũng Nhân - Nguyễn Hoàng Minh Tân

Nguyễn Thị Diệu Hạnh - Nguyễn Vũ Nguyên

TRUNG TÂM ĐÀO TẠO ATY

NHÀ XUẤT BẢN TRE

Chịu trách nhiệm xuất bản: NGUYỄN MINH NHỰT

Chịu trách nhiệm nội dung: NGUYỄN THẾ TRUẬT

Biên tập: VĨNH THẮNG

Bìa: TRẦN QUANG

Sửa bản in: LAM TĨNH

Trình bày: VŨ PHƯƠNG

Khổ 13 x 20cm, số: 233-2012/CXB/41-15/Tre. Quyết định xuất bản  
số: 186A/QĐ-Tre, ngày 5.4.2012. In 2.000 cuốn tại Công ty cổ  
phần In Gia Định. In xong và nộp lưu chiểu quý II năm 2012.

# Table of Contents

SỐNG CÓ GIÁ TRỊ - Tập 3. THẮP NGỌN ĐUỐC XANH

Ngày thứ hai mươi một. BẠN LÀ MỘT THIÊN TÀI?

Ngày thứ hai mươi hai. BƯỚC ĐẦU CỦA 10.000  
BƯỚC CHÂN

Ngày thứ hai mươi ba. LA BÀN CHỈ HƯỚNG NÀO?

Ngày thứ hai mươi bốn. TÔI CHỊU TRÁCH NHIỆM  
TRƯỚC CHÍNH MÌNH

Ngày thứ hai mươi lăm. MỘT GIỜ VÀNG

Ngày thứ hai mươi sáu. NGÀY BẮT ĐẦU “MỘT GIỜ  
VÀNG”

Ngày thứ hai mươi bảy. CẦN MỘT BÓNG RÂM

Ngày thứ hai mươi tám. MỘT NGÀY CHẬM LẠI – ĐỂ  
TĂNG TỐC

MỤC LỤC